ABC bilten

PORTOROŽ
USPEŠNA PREMIERA FILMA HOTEL ALKOHOL
stran 27 / FILM

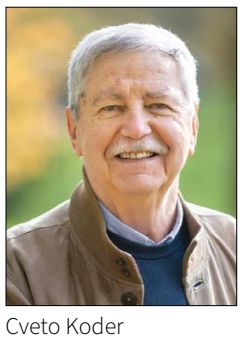
SLOVENIJA
15. NOVEMBRA NA VOLIŠČA
stran 15 / LOKALNE VOLITVE

AKTUALNO
DEMENCA POSTAJA RESEN DRUŽBENI PROBLEM
stran 10 / ZDRAVJE

GODOVIČ
OVINEK PREVEČ - NESREČA AVTOBUSA V ZALI LETA 1951
stran 30 / ČAS IN LJUDJE

idrijske novice

561 / TOREK, 27. OKTOBER 2026

Cveto Koder

Natalija Kovač Jereb

Simon Permozer

Vesna Fašink

Franci Medic

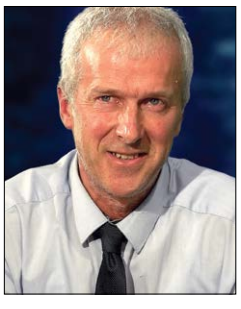

Tomaž Vencelj

Kristjan Brus

Matevž Straus

V Idriji osem kandidatov za župana, v Cerknem trije

V nedeljo, 15. novembra, bomo v Sloveniji volili župane, občinske svete in svete krajevnih skupnosti. V občini Idrija se za županski položaj poteguje osem kandidatov, v občini Cerkno pa trije.

Ivan Mavri

Urška Lahajnar

Gašper Uršič

Lokalne volitve bodo znova priložnost, da občanke in občani odločijo, kdo bo v prihodnjih štirih letih vodil njihove občine ter zastopal njihove interese v občinskih svetih in svetih krajevnih skupnosti. V občini Idrija se za županske funkcijo poteguje osem kandidatov: Tomaž Vencelj, Vesna Fašink, Matevž Straus, Natalija Kovač Jereb, Simon Permozer, Kristjan Brus, Franci Medic in Cveto Koder. Na območju občine bo na volilno nedeljo odprtih 21 volišč, delo Občinske volilne komisije Idrija bo vodila predsednica Saša Gnezda.

V občini Cerkno so potrjeni trije kandidati za župana: Gašper Uršič, Urška Lahajnar in Ivan Mavri. Volivci bodo lahko glasovali na 16 voliščih. Delo Občinske volilne komisije Cerkno bo vodila predsednica Vlasta Primožič.

Kako bo potekalo glasovanje?

Volivci bodo na domače naslove prejeli obvestilo o razpisu volitev, sezname potrjenih kandidatur in vabilo k udeležbi na volitvah. Na voliščih bodo glasovanje organizirali člani volilnih odborov.

Volišča se bodo zaprla ob 19. uri, nato bodo volilni odbori prešteli glasovnice, ugotovili izide glasovanja in jih posredovali pristojnim občinskim volilnim komisijam. Ti bosta zbrali in preverili podatke z vseh volišč ter po pregledu volilne dokumentacije objavili končne rezultate.

Že nekaj ur po zaprtju volišč bodo predvidoma znani prvi izidi glasovanja za občinske svete in svete krajevnih skupnosti, prav tako pa tudi število glasov, ki jih je prejel posamezni kandidat za župana oziroma županjo. Uradni končni izidi bodo znani po opravljenih postopkih preverjanja in potrditve rezultatov.

Bo potreben drugi krog?

Za izvolitev župana mora kandidat v prvem krogu prejeti več kot polovico veljavnih glasov. Če tega ne bo dosegel nihče, se bosta v drugi krog uvrstila kandidata z največ prejetimi glasovi.

V drugem krogu bodo volivci izbirali med njima in tako odločili, kdo bo občino vodil v naslednjem štiriletnem mandatu. Drugi krog bo torej potreben v občinah, kjer v prvem krogu noben kandidat ne bo prejel večine veljavnih glasov.

Letošnje lokalne volitve bodo tako v Idriji kot v Cerknem prinesle odločitev o prihodnjem občinskem vodstvu, sestavi občinskih svetov in zastopanosti krajevnih skupnosti. Odločilno besedo bodo imeli volivke in volivci, ki bodo 15. novembra izbirali predstavnike za prihodnja štiri leta. V dneh pred volitvami bodo kandidati predstavljali svoja stališča, volilne programe in načrte za delovanje lokalnih skupnosti v prihodnjih 4 letih. V soboto, dan pred glasovanje in na volilno nedeljo bo veljal volilni molk ko organizatorji kampanije ne smejo aktivno nagovarjati volivcev.

Gorski reševalci letos že presegli lansko število

Gorski reševalci imajo že sedaj za seboj izjemno delovno leto. Do sredine oktobra so posredovali že 708-krat, medtem ko so v enakem obdobju lani zabeležili 593 intervencij, skupno pa so lansko leto posredovali 660-krat.

V drugem tednu oktobra so gorski reševalci na pomoč odhiteli 12-krat. Posredovali so ob zdrsih in poškodbah, obolelosti ter pri iskanju izgubljenega planinca. Pomagali so tudi poškodovanemu kolesarju in padalcu. Na Kompoteli se je planinec pri zdrsu zunaj poti poškodoval v gleženj, podobna nesreča se je zgodila tudi pri sestopu z Male Mojstrovke. Na Kofcah si je pohodnik prav tako poškodoval gleženj, na Grintovcu pa so reševalci pomagali obolelemu planincu.

Nekaj intervencij je bilo potrebnih tudi zunaj visokogorja. Na območju Kanala se je oseba poškodovala pri delu v gozdu, v Bike parku Poseka pri Navrškemu vrhu je padel kolesar, na Bavškem Grintavcu pa se je planinec med sestopom izgubil. Na območju Dobrovelj pri Braslovčah so reševali tudi padalca.

Raznoliki primeri znova opozarjajo, da se nesreče ne dogajajo le na zahtevnih visokogorskih turah. Tudi zdrs na nezahtevni poti, poškodba ali napačna ocena časa, potrebnega za sestop, lahko obiskovalca postavijo v položaj, ko potrebuje pomoč.

Jeseni so dnevi krajši, vreme se lahko hitro spremeni, zaradi nižjih temperatur in slabše vidljivosti pa so razmere zahtevnejše. Pred odhodom v gore je zato treba preveriti vremensko napoved in stanje poti, izbrati turo glede na svoje sposobnosti ter poskrbeti za ustrezno opremo. Na pot se odpravimo dovolj zgodaj, s seboj vzamemo čelno svetilko in topla oblačila, domače pa obvestimo o načrtovani poti.

Obisk gora pozimi zahtevnejši

Ko so vrhovi zasneženi, so za marsikoga vabljivi, vendar zimski obisk gora prinaša dodatna tveganja. Pri GRS opozarjajo, da na planinskih poteh, ki so prekrite s snegom, markacij pogosto ni mogoče videti. Na pohodnike prežijo snežni plazovi, poledeneli odseki in opasti napihanega snega. Sneg lahko ob zdrsu povzroči padec, ob slabi vidljivosti pa obiskovalec hitro izgubi orientacijo.

> Ustrezna oprema, realna ocena lastnih sposobnosti in pravočasna odločitev za spremembo ali odpoved ture lahko preprečijo marsikatero nesrečo.

Razmere se lahko v gorah hitro spremenijo, dnevi so krajši, temperature nižje, veter pa močnejši. Tudi čas, potreben za vzpon, je pozimi bistveno daljši kot v kopnih razmerah. Večina planinskih koč je v zimskem času zaprta, zato se obiskovalci nanje ne morejo zanašati kot na običajno zavetje ali vir oskrbe. Ker so dnevi kratki, se na pot odpravimo dovolj zgodaj in upoštevajmo, da bo sestop trajal dlje kot poleti. V nahrbtniku naj bodo dovolj hrane in tople brezalkoholne pijače, čelna svetilka z rezervno baterijo ter napolnjen mobilni telefon. Koristna je tudi prenosna baterija. Za zimski obisk gora potrebujemo ustrezno obutev in topla oblačila, glede na razmere in zahtevnost ture pa tudi gamaše, cepin, dereze ter lavinski trojček, ki ga sestavljajo lavinska žolna, sonda in lopata. Pomembno je, da opremo znamo pravilno uporabljati in da pred odhodom preverimo njeno brezhibno delovanje.

Gorski reševalci svetujejo, da pred vsako turo preverimo vremensko napoved ter snežne in plazovne razmere. Po obilnem sneženju ali otoplitvi je treba biti še posebej previden zaradi povečane nevarnosti snežnih plazov. Turo izberimo glede na svoje znanje, izkušnje in telesno pripravljenost, o načrtovani poti pa obvestimo domače. / ITA / foto: arhiv GRS Kranj

Močni nalivi povzročili številne težave

Močni in vztrajni nalivi so v četrtek, 8. oktobra, zajeli zahodni del Slovenije, predvsem območje Krasa, Vipavske doline, Trnovskega gozda in Idrijsko-Cerkljanskega hribovja. Meteorna voda je zalivala objekte, narasli vodotoki so poplavljali ceste, v vodi pa je obstalo več vozil. Med kraji z največ padavinami sta bila tudi Otlica in Zadlog.

Jugozahodni del države je v četrtek, 8. oktobra, zajel pas močnih, skoraj stacionarnih nalivov z nevihtami. Po podatkih, objavljenih po dogodku, je največ dežja padlo na območju Trnovskega gozda, Vipavske doline in Idrijskega hribovja z zaledjem. Na Otlici so namerili kar 194 milimetrov padavin, v Zadlogu 179 milimetrov, v Dolenjah pri Ajdovščini 128 milimetrov, v Idriji pa 101 mm. Območje največjih količin padavin je bilo po navedbah meteorologov v napovedi dobro ocenjeno. Tudi meteorološki model C-LAEF je pravilno nakazal padavinske maksimume na območju Trnovskega gozda in Idrijskega hribovja.

Močno deževje je povzročilo številne nevšečnosti. Meteorna voda je zalivala stanovanjske, kmetijske, šolske in druge objekte, hitro naraščajoči vodotoki pa so ponekod poplavljali ceste. V visoki vodi je obstalo več vozil, zaradi podorov zemljine in zemeljskih plazov pa so bile nekatere ceste v občinah Komen in Ajdovščina neprevozne.

Po podatkih Uprave RS za zaščito in reševanje so največ dogodkov zabeležili na območju Regijskega centra za obveščanje Nova Gorica, in sicer 38, ter na območju Regijskega centra za obveščanje Postojna, kjer so jih evidentirali 17. V intervencijah je sodelovalo 15 poklicnih in prostovoljnih gasilskih enot. Gasilci so prečrpavali vodo iz poplavljenih objektov, ogrožene lokacije varovali s protipoplavnimi vrečami ter odstranjevali podore zemljine.

Večje težave so imeli tudi na območju občine Ajdovščina, predvsem v Gaberjah in Budanjah. Kot so sporočili z občine, je celodnevnemu deževju pozno popoldne sledil še močan naliv. Po prvih podatkih je na tem območju padlo približno 200 litrov dežja na kvadratni meter. Narasli so vodotoki, meteorna voda je zalivala hiše, nekaj avtomobilov pa je ostalo ujetih v narasli vodi. Gasilci so posredovali tudi zaradi podrtih dreves, ki so padla na avtomobile. Skupno so opravili 24 intervencij. Poškodovanih ni bilo. Številne težave je neurje povzročilo tudi na Krasu. **Sandi Curk**, poveljnik regijskega štaba Civilne zaščite za Primorsko in Notranjsko: *"Na območju Občine Komen je uradno zapadlo 353 litrov vode na kvadratni meter, govorimo o v kratkem časovnem obdobju izmerjeni veliki količini vode. Ne glede na to, da smo na Krasu, je prišlo do meteornih poplav, meteorno poplavljenih je bilo 9 hiš in osnovna šola v Štanjelu."* / ITA / foto: arhiv GRC Ajdovščina

RECIKLAŽA VOZIL / PRODAJA REZERVNIH DELOV
ODKUP VOZIL - PRODAJA VOZIL

Avtorosi d.o.o.
Ravbarkomanda 11, Postojna
T: 05 726 11 44
M: 041 410 224 in 041 617 723
www.avtorosi.si

- masaža celega telesa ali hrbta po tehniki TUI NA,
- TUI NA refleksna masaža stopal,
- oljna masaža celega telesa ali hrbta,
- športna masaža,
- protibolečinska masaža,
- masaža glave ali trebuha,
- razstrupljanje telesa Guasha
- moxibustija
- čiščenje ušes

DARILNI BONI

SALON KITAJSKE MASAŽE Gini 推拿
Fujing Liu s.p.
Kosovelova 17,
5280 Idrija
Telefon: 070 112 898 / 041 456 478

Mercedes pripravljen na prvo reševanje

V Zdravstvenem domu Idrija so v torek, 29. septembra, na novinarski konferenci predstavili novo reševalno vozilo, ki bo nadomestilo dotrajanega in reševalnim ekipam omogočilo boljše pogoje za delo na terenu. Ob predstavitvi niso govorili le o novi pridobitvi, temveč tudi o vlaganjih v zdravstveno dejavnost, potrebah voznega parka in sodelovanju obeh občin ustanoviteljic.

Novo reševalno vozilo znamke Mercedes-Benz Sprinter bo namenjeno delu ekipe nujne medicinske pomoči na območju občin Idrija in Cerkno. Kot je povedala direktorica Zdravstvenega doma Idrija, **Varja Leskovšek**, je skupni strošek nakupa in predelave vozila ter nakup medicinskih aparatov, potrebnih za vozilo znašal 179.457,25 evra. *»Od tega je 49 tisoč evrov prispevala Občina Idrija in 21 tisoč evrov Občina Cerkno, skoraj 110 tisoč evrov pa je za novo vozilo namenil zdravstveni dom. Ponosni smo, ker smo uspeli zamenjati zelo dotrajano, 11 let staro reševalno vozilo, ki je prevozilo že 560.000 kilometrov.«*

179.457 €
je stal nakup novega vozila

49.000 €
je prispevala Občina Idrija

21.000 €
je prispevala Občina Cerkno

Novo vozilo je nekoliko večje od prejšnjega. Večje dimenzije omogočajo tudi več prostora za delo ekipe in oskrbo pacienta. Župan Občine Idrija **Tomaž Vencelj**, je ob predstavitvi poudaril da se *»oskrba ne konča samo z namestitvijo pacienta v vozilo, ampak se delo ekipe nadaljuje tudi med samim prevozom.«* Tako idrijski kot cerkljanski župan sta si bila enotna v mnenju, da nova pridobitev ne pomeni, da so potrebe na področju voznega parka s tem zaključene. Vozila reševalne službe so zaradi števila intervencij in prevoženih kilometrov po specifičnem terenu precej obremenjena, zato bo treba vozni park tudi v prihodnje postopoma obnavljati in dopolnjevati. **Gašper Uršič**, župan občine Cerkno se je zavezal, da bo občina še naprej zagotavljala sredstva tako za opremo, ki jo potrebujejo v zdravstvenem domu.

Novo vozilo pozdravljajo tudi zaposleni v službi nujne medicinske pomoči. Vodja enote NMP **Jernej Šavli** in **Matic Vidmar**, vodja zdravstvene nege v enoti NMP ZD Idrija, sta izpostavila, da je zamenjava starega vozila pomembna pridobitev za vse, ki z njim vsakodnevno opravljajo delo. **Oleg Valentin Vidmar**, vodja reševalne službe ZD Idrija, pa je pojasnil, da se novo vozilo po barvni podobi nekoliko razlikuje od novejših reševalnih vozil. Nabavljeno je bilo še po takrat veljavnih razpisnih pogojih in pravilniku, medtem ko novi pravilnik, ki je začel veljati 3. junija, uvaja enotno podobo reševalnih vozil z žvepleno rumeno barvo ter zelenimi in rumeno-zelenimi odsevnimi oznakami. Trenutno imajo pri ZD Idrija za urgentne prevoze tri reševalna vozila. *»Dve sta praviloma v uporabi, tretje pa služi kot rezerva,«* je še dodal vodja reševalne službe.

Zdravstveni dom Idrija je leta 2024 pridobil program vozila urgentnega zdravnika. Poleti je bil v okviru razpisa Ministrstva za zdravje vozni park posodobljen še z vozilom za urgentnega zdravnika.

Le 13 glasov razlike pri RTV-prispevku

Referendumsko odločanje v volilnem okraju Idrija, ki združuje občini Idrija in Cerkno, je prineslo izjemno tesen rezultat pri vprašanju o prihodnosti RTV-prispevka. Za ohranitev sedanje ureditve je glasovalo 3.763 volivcev, proti pa 3.776. Razlika je bila zgolj 13 glasov. Pri drugih treh referendumskih vprašanjih so bila stališča volivcev precej bolj izrazita, čeprav je bilo tudi pri zakonu o parlamentarni preiskavi razmerje med zagovorniki in nasprotniki skoraj izenačeno.

Nedeljsko referendumsko odločanje v volilnem okraju Idrija je pokazalo, kako različna so stališča volivcev do štirih pomembnih družbenih in političnih vprašanj. Največjo pozornost vzbuja rezultat glasovanja o RTV-prispevku, pri čemer je bila razlika med zagovorniki in nasprotniki sedanje ureditve skoraj zanemarljiva. Za ukinitev sedanjega načina financiranja javne radiotelevizije je glasovalo 3.763 volivcev, proti pa 3.776. Razlika znaša le 13 glasov. Takšen rezultat je v lokalnem merilu izjemno zanimiv, saj kaže na skoraj popolno razdeljenost volilnega telesa. V okraju, ki obsega območji občin Idrija in Cerkno, bi že nekaj dodatnih glasov v eno ali drugo smer spremenilo vrstni red. Prav zato je glasovanje o RTV-prispevku postreglo z enim najtesnejših referendumskih izidov v lokalnem okolju.

Precej bolj enotno so se volivci opredelili do vprašanja, povezanega s socialno pomočjo. Na posvetovalnem referendumu o pogojevanju denarne socialne pomoči z družbeno koristnim delom je predlagano rešitev podprlo 4.639 volivcev oziroma 61 odstotkov, proti pa jih je glasovalo 2.898 oziroma 39 odstotkov. Razlika je znašala 1.741 glasov. Med udeleženci glasovanja je bila tako večinska podpora predlaganemu pristopu, ki vprašanje socialnih transferjev povezuje tudi z aktivnim vključevanjem prejemnikov v družbeno koristno delo.

Večinsko podporo je dobilo tudi referendumsko vprašanje o volilni pravici državljanov tretjih držav na lokalnih volitvah. Za je glasovalo 4.227 volivcev oziroma 56 odstotkov, proti pa 3.299 oziroma 44 odstotkov. Razlika 928 glasov kaže, da je bila podpora tej možnosti razmeroma prepričljiva, čeprav je bilo nasprotovanje še vedno znatno. Najtesnejše razmerje med glasovi, takoj za referendumom o RTV-prispevku, je bilo pri vprašanju zakona o parlamentarni preiskavi. Za je glasovalo 3.789 volivcev oziroma 50,45 odstotka, proti pa 3.721 oziroma 49,55 odstotka. Razlika je znašala le 68 glasov.

Štiri referendumska vprašanja so tako ponudila štiri različne slike razpoloženja volivcev. Pri socialni pomoči in volilni pravici tujcev sta se oblikovali jasnejši večini. Pri parlamentarni preiskavi je bila razlika minimalna, pri RTV prispevku pa so odločali dobesedno posamezni glasovi. / ITA

LESNI BRIKETI
Prijetna toplina za vaš dom

STE VEDELI?
1 tona briketov nadomesti približno 3 m³ drv.

ZAKAJ IZBRATI LESNE BRIKETE?

- **Iz lesnih ostankov**
  brez dodanih veziv in drugih dodatkov.
- **Visoka kurilna vrednost**
  za dolgotrajno in enakomerno toploto.
- **Preprosto shranjevanje**
  manj nereda in malo pepela.

Dodatne informacije in dostava:
041 735 923 (Janez)

MIZARSTVO JEZERŠEK, d.o.o.
Hotavlje 7b, 4224 Gorenja vas
JEZERŠEK STOPNICE

Trgocev
TRGOCEV d.o.o.,
gradbeništvo in trgovina
Obrtna cona Logatec 25,
1370 Logatec
T: 01 75 09 550,
01 75 42 485,
Odprto: od 8. do 18.,
sobota od 8. do 13. ure

BeTonix
izdelava tlakovcev in betonskih ograj
www.betonix.si

Erik Pajntar s.p.,
Bukovo 85282 Cerkno
T: 05 37 79 747
M: 041 352 445
E: info@betonix.si

OZBIČ D.O.O.

Pogodbeni servis za zavarovalnice:
Triglav, Sava, Generali in Grawe

- Avtokleparske in avtoličarske storitve
- Popravilo toče brez lakiranja
- Menjava vetrobranskih stekel
- Antikorozijska zaščita novih vozil
- Poliranje/lakiranje obledelih žarometov
- Poliranje celotnega/dele vozila
- Pomoč pri oddaji spletne prijave za poškodbo na vašem vozilu
- Popravila izvajamo na osebnih, dostavnih in tovornih vozilih

Lome 29 Črni Vrh nad Idrijo 031 528 304 jozbic@gmail.com www.avtokleparstvo-ozbic.si

AVTO LUŠINA d.o.o.
SUZUKI
AVTOLUŠINA
HYUNDAI
Gosteče 8, 4220 Škofja Loka
T.: 04 50 22 000
E-mail: prodaja@avto-lusina.si
www.avto-lusina.si

Oddana dokumentacija za izgradnjo satelitskega urgentnega centra

Konec septembra je Občina Idrija v skladu z roki na Ministrstvo za zdravje oddala projektno in investicijsko dokumentacijo za izgradnjo satelitskega urgentnega centra. SUC bo v Idriji vzpostavljen kot eden izmed predvidoma 15 tovrstnih centrov v Sloveniji, ki bodo tako kadrovsko kot tudi tehnično opremljeni za takojšnjo obravnavo akutno bolnih.

Namen vzpostavitve satelitskih urgentnih centrov je predvsem v posameznih lokalnih okoljih približati diagnostične in terapevtske zmožnosti, ki jih zdaj omogočajo samo urgentni centri. SUC naj bi prednostno zagotavljali:

- Vedno odprto točko, kamor se pacienti lahko zatečejo po pomoč; dodatnega in stalnega člana ekipe, ki opravi triažo in vedno ostaja v SUC, tudi ko je ekipa na terenu.
- Osnovne dodatne diagnostične zmožnosti; laboratorij, ultrazvok, majhno opazovalnico, šivalnico, rentgen podnevi.

V Idriji bodo prostori SUC umeščeni v klet in pritličje glavne stavbe zdravstvenega doma. Uredili se bodo sodobni prostori za triažo, urgentno ambulanto, diagnostiko, opazovanje pacientov ter spremljajoči podporni prostori. Naložba predvideva tudi nakup potrebne opreme.

Po odločitvi, da se v prostorih nekdanjega zdravstvenega doma ne uredi že sprojektiranih stanovanj, se je tako avstrijski kot italijanski del stavbe uredilo z namenom, da se zagotovi dovolj prostora za opravljanje osnovnih dejavnosti zdravstvenega doma in dejavnosti urgentnega centra. V zadnjih letih je Občina Idrija v urejanje in opremljanje zdravstvenega doma investirala prek 2 milijona evrov ter pridobila dodatna sredstva s strani države. Ker bo SUC umeščen v že obstoječo glavno stavbo, bo tako lahko urejen v precej krajšem času, kot če bi bilo potrebno iskati in graditi povsem nove prostore.

Sredstva za izgradnjo oziroma ureditev SUC bo v večini zagotovila država in v Idriji bo naložba stala približno 1,6 milijona evrov, pripravo projekta sta financirala Zdravstveni dom Idrija in Občina Idrija. Po predvidenem terminskem planu naj bi bilo novembra objavljeno javno naročilo za izvedbo del, ki bodo potekala med februarjem in novembrom 2027. Z vzpostavitvijo SUC in posledično sodobnejšo organizacijo nujne medicinske pomoči bo približno 16.000 prebivalcev občin Idrija in Cerkno pridobilo višjo raven zdravstvene oskrbe. / Občina Idrija

Participativni proračun za mlade 2026

Tudi v letošnjem letu se izvaja participativni proračun za mlade, v okviru katerega so mladi iz vseh krajevnih skupnosti podali predloge za izvedbo projektov ali nakupov v svoji skupnosti. Za vsako krajevno skupnost je bilo v občinskem proračunu zagotovljenih 5.000 evrov.

V Črnem Vrhu so si zaželeli ureditve prostora za mlade in nakup dveh manjših prireditvenih šotorov, v Dolah bi dopolnili ozvočevalno opremo in posodobili igrala v športnem parku Stari Zewnk, v Godoviču pa v sklopu participativnega proračuna pričakujejo družabne rekvizite in opremo za popestritev dogodkov za mlade. V Kanomlji je julija potekal koncertni večer za mlade, v KS Krnice-Masore bodo uredili sanitarije v mladinskem prostoru, v Ledinah uredili in osvetlili asfaltno igrišče za nogomet, v Spodnji Idriji pa uredili osvetlitev na odbojkarskem igrišču in pridobili dva manjša prireditvena šotora. V Idriji je v juniju potekal piknik mladih, na Vojskem pa so v okviru participativnega proračuna pridobili opremo za prireditve ter dva šotora za organizacijo jesenskega piknika mladih in drugih dogodkov. Zavratec je dobil novo opremo družabnih prostorov, mladi so se podali tudi na skupen izlet v Strunjan, načrtujejo pa še jesenski izlet po Sloveniji.

Veseli nas, da mladi aktivno sodelujejo pri oblikovanju življenja v svojih krajevnih skupnostih ter s svojimi idejami in pobudami prispevajo k ustvarjanju prostora, ki odgovarja njihovim željam in potrebam. / Občina Idrija

Piknik mladih v idrijski Mejci

Črni Vrh z novo urejenim vaškim trgom in šolsko potjo

Novo urejena šolska pot / foto: KS Črni Vrh

V začetku oktobra so v Črnem Vrhu slovesno predali namenu novo urejen trg in šolsko pot, ki zdaj otrokom omogoča varnejšo pot v šolo.

Številčna udeležba in odziv krajanov na prireditvi sta dober pokazatelj, da je bila investicija, ki jo je ob aktivni podpori članov sveta KS Črni Vrh izvedla Občina Idrija v preteklem letu, nujno potrebna. Trg v Črnem Vrhu bo zdaj prometno urejen, omogočeno je varnejše vstopanje in izstopanje iz avtobusa, prav tako bo kot osrednji prostor primeren za izvedbo večjih prireditev. V sklopu del je občina uredila še meteorno kanalizacijo in vodovod ter sanirala pokrito strugo hudournika. Velika pridobitev za kraj je zagotovo varnejša pot, ki poteka proti OŠ Črni Vrh, saj je ob rekonstrukciji obstoječe ceste razširilo vozišče, tako da omogoča dvosmerni promet, uredilo pa se je tudi pločnik za pešce. Celotna investicija ureditve trga in šolske poti je znašala več kot milijon evrov. / Občina Idrija

Svetniki zasedali na zadnji redni seji v tem mandatu

Ob zaključku trenutnega mandata so 8. oktobra svetniki zasedali na 34. redni seji. V začetku so odločali o odloku o podelitvi koncesije za opravljanje javne zdravstvene službe na področju sanitetnih in nenujnih reševalnih prevozov v občinah Idrija in Cerkno.

Pojasnila so poleg občinske uprave podajali še direktorica Zdravstvenega doma Idrija Varja Leskovšek, vodja reševalcev Oleg Valentin Vidmar in predsednik sveta zavoda Bogdan Tušar. Povedali so, da že zdaj 75 % tovrstnih prevozov izvajajo zunanji izvajalci, saj ZD Idrija kadrovsko ne more pokrivati tako obsežne storitve, prav tako bi za izvajanje potrebovali dodatna vozila. Podelitev koncesije je glede na trenutno zakonodajo nujna za zagotavljanje vseh prevozov. Svetniki so v razpravi poudarili, da je uporabnikom prevozov in njihovim spremljevalcem nujno potrebno omogočiti podajo pripomb in komentarjev na izvedbo storitve. Želeli so si, da bi bili o razpisu za podelitev koncesije obveščeni, prav tako so jih zanimale pravne varovalke. Občinska uprava je pojasnila, da obstaja 10-mesečni odpovedni rok, če izvajalec storitve ne izvaja ustrezno. Svetniki so odlok sprejeli.

V nadaljevanju so potrdili spremembo sistematizacije delovnih mest v Vrtcu Idrija, kjer se je izkazala potreba po dodatnem spremljevalcu, in se seznanili s poročilom o izvedbi letošnjega Festivala idrijske čipke, pri katerem so pohvalili organizacijo in izvedbo. Po kratki razpravi je bil potrjen tudi Odlok o nagradah, ki prinaša uvedbo dveh novih nagrad – nagrade Viktorije Gorjup, namenjene izključno ženskam, in županovega priznanja.

Občinski svet je potrdil tudi Odlok o prodaji blaga zunaj prodajaln na območju občine Idrija in Odlok o oglaševanju in plakatiranju v Občini Idrija. Sledila sta odločanje o lokacijski preveritvi na območju Ledinske planote in sklep o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje na lokalnih volitvah. V zaključku so svetniki potrdili še letno takso parkirnih dovolilnic, ki se nanaša na nedavno sprejet Odlok o prometu. Občinska uprava je pojasnila, da bo v prihodnjih mesecih javnost podrobneje seznanjala o novem odloku. / OI

Dan brez telefona?

Dijaki 2. letnikov Gimnazije Jurija Vege Idrija so pri predmetu psihologija pri profesorici Tini Mervic načine psihološkega raziskovanja preizkusili na lastni koži.

Z žrebom so določili, kdo v razredu bo za en teden del kontrolne skupine (uporaba telefona kot običajno) in kdo bo eksperimentalna skupina (zmanjšanja uporaba telefona, kar so dosegli s tem, da so telefon v času pouka puščali v omaricah ali ga nastavili v letalski način). Vsi dijaki 2. letnikov ne glede na izžrebano skupino so ves teden izpolnjevali digitalni dnevnik, spremljali svojo porabo časa na telefonih, spremljali spremembe v vedenju in reflektirali, kako uporaba telefona vpliva na njihovo življenje.

Cilj aktivnosti je bil, da dijaki sami ugotovijo, da so lahko manj na telefonu, če se tako odločijo. Prav tako smo z aktivnostjo želeli doseči, da so sami bolj pozorni na svojo porabo časa na telefonih in ozavestijo, koliko časa dejansko preživijo na njih. Hkrati pa še spoznajo metode in tehnike psihološkega raziskovanja, kar je uvodna snov pri predmetu psihologija v 2. letniku.

Z vprašalnikom, ki so ga dijaki izpolnili po enem tednu spremljanja vedenja v povezavi z digitalnimi napravami, smo ugotovili, da drugošolci na telefonu preživijo v povprečju na dan 4 ure oziroma v povprečju 28 ur na teden. Eden izmed dijakov je kot glavni uvid navedel prav to, da se je zavedel, da en cel dan na teden preživi na telefonu. Spremljali so tudi, kolikokrat odklenejo telefon in smo ugotovili, da ga v povprečju odklenejo 90-krat na dan, kar je, če računamo, da 8 ur spijo, skoraj vsakih 10 minut.

Z namenom spodbujanja aktivnega preživljanja prostega časa med odmori v šoli se je gimnazija povezala tudi z Mladinskim centrom Idrija in Zvezo prijateljev mladine Idrija. Njihovi predstavniki so dijake med glavnim odmorom vabili na sonce in brezplačno kavo ter jim vsak dan pripravili druge športne, družabne in umetniške aktivnosti, s katerimi so jih spodbudili, da lahko čas med odmorom preživljajo tudi drugače kot na telefonu. 67% vprašanih dijakov se je teh aktivnosti tudi udeležilo. V sklopu tedna brez telefonov, ki smo ga poimenovali »Offline club«, so v MCI-ju pripravili tudi razstavo s predlogi, kako analogno preživljati prosti čas. Prav tako smo v šolski knjižnici vzpostavili bralni kotiček in ponudili družabne igre, ki so si jih dijaki radi sposojali in si tako popestrili šolsko dogajanje.

Posledice tedna brez telefona so tako bile, da se je 64% vprašanih dijakov med odmori več pogovarjalo s sošolci v živo, da si je 78% dijakov med odmori našlo druge aktivnosti namesto brskanja po telefonu. Zanimivo so tudi njihovi uvidi, kot naprimer

- Bili so bolj zanimivi, zabavni odmori;
- Da lahko najdem tudi druge stvari namesto telefona in da lahko zdržim brez telefona med odmori in z manj uporabe na dan;
- Da je prekomerna uporaba slaba, a je brez uporabe telefona v današnjem svetu težko, ker nam veliko stvari olajša;
- Spoznala sem, da smo se zmožni kontrolirati pri uporabi telefona in da druženje postane veliko bolj zabavno brez telefonov;
- Čeprav sem sam telefon lahko uporabljal, sem se med odmori več družil s sošolci kot po navadi, ker oni niso uporabljali telefona;
- Starši so me manj gnjavili glede uporabe telefona. S sošolci smo se več smejali med odmori.

Ugotovitve smo delili z razredniki in starši. Želeli pa smo sporočiti, da je ozaveščanje boljše kot samo prepoved, saj so dijaki pokazali visoko stopnjo samokontrole in razumevanja, ko so koristi (spanec, druženje) izkusili na lastni koži. Prav tako smo se vsi strinjali, da smo uspešno spodbudili preživljanje prostega časa na drugačen način. Zabavne aktivnosti med odmori bi tako lahko postale stalnica, zato se tudi že dogovarjamo z dijaško skupnostjo, da bomo dokupili družabne igre, ki bodo ves čas na voljo v knjižnici. Rezultate vprašalnika, glavne uvide in refleksije lahko še naprej izkoristimo kot iztočnico za nadaljnji pogovor kot starši, učitelji, sošolci ali mladinski delavci. Aktivnost pa tudi pokaže, da se na srednji šoli trudimo z novimi pristopi, s katerimi bi nagovorili novodobno mladino in ohranjali kvalitetno srednješolsko izobraževanje. / Tina Mervic

O zgodovini najstarejše godbe v Evropi

V četrtek, 22. oktobra, je v Mestni dnevni sobi pri Golitu v Idriji potekal zanimiv pogovorni večer o zgodovini domnevno najstarejše godbe v Evropi. Gost večera je bil dr. Franc Križnar, priznani muzikolog, ki je to jesen bival v Idriji v okviru Umetniške rezidence Založbe Bogataj.

Založnik Damijan Bogataj v pogovoru z muzikologom dr. Francem Križnarjem.

Franc Križnar je predstavil doslej znana zgodovinska dejstva in nove ugotovitve iz svoje raziskave. Poudaril je, da so pisni viri za starejšo zgodovino zelo redki in slabo urejeni. Raziskovalci več podatkov najdejo v sekundarnih virih, ki pa večinoma temeljijo na starejših zapisih in domnevah. Iskanje primarnih virov s tega področja za 16. in 17. stoletje je po njegovih besedah podobno iskanju igle v senu.

Čeprav sta starejšo zgodovino rudnika in mesta podrobneje proučevala Marija Verbič in Helfried Valentinitsch, v njunih monografijah ni posebnih omemb glasbenega življenja v Idriji v prvih dveh stoletjih po odkritju živega srebra. To pa seveda ne pomeni, da v arhivih na Dunaju, v Gradcu, Benetkah in Čedadu ni primarnih virov, ki bi vsebovali dokumente s tega področja. Samo po sebi se torej zastavlja vprašanje, kako priti do teh dokumentov. Gost umetniške rezidence Franc Križnar je na to retorično vprašanje odgovoril: »Težko.«

Arhivi v omenjenih mestih so načeloma odprti za strokovno raziskovanje, vendar gradivo iz prvih dveh stoletij delovanja idrijskega rudnika ni urejeno. Raziskovalec bi moral pregledati množico dokumentov v upanju, da bi med njimi naletel na podatke, povezane z delovanjem godbe. Možnost, da bi odkrili nove dokumente, je seveda realna, vendar je pot do njih zelo zapletena in negotova. »Raziskovalec lahko več mesecev pregleduje dokumente in ne bo našel ničesar, lahko pa se mu posreči že prvi dan in naleti na listino z zanimivimi podatki,« je povedal Franc Križnar.

Kot vrhunski poznavalec stare glasbe je prepričan, da glasbeni sestavi iz prvih dveh stoletij delovanja rudnika niso bili primerljivi z zasedbo pihalnega orkestra, kakršnega poznamo danes. Številni instrumenti so bili namreč zasnovani šele v poznejših stoletjih, razlikovanje med pihali, trobili in godali pa takrat še ni bilo tako jasno opredeljeno. Zato se tudi v listinah iz 18. stoletja pojavljajo zapisi, da so bila del godbe tudi godala, kar je v nasprotju z današnjim razvrščanjem glasbenih sestavov. Razumevanje glasbe in njenega poslanstva je bilo v času pred barokom precej širše, zato tudi delitev glasbenih sestavov ni bila tako stroga kot danes.

Franc Križnar živi v Škofji Loki, ki je bila skozi zgodovino tesno povezana z Idrijo. Prav v prvih stoletjih delovanja rudnika so bili škofjeloški lončarji pomembni dobavitelji keramičnih retort, v katerih so v Idriji s preprostim postopkom žgali cinabaritno rudo. V Škofji Loki so še danes vidna območja, kjer so v preteklih stoletjih kopali glino in iz nje izdelovali najrazličnejše umetnostne in industrijske izdelke. Nenazadnje naj bi tudi škafar po odkritju živega srebra v škafu odnesel najdbo do zlatarja v Škofjo Loko. Ta dogodek je pomenil prelomnico v razvoju rudnika in mesta. Danes pa sta mesti povezani tudi z raziskovanjem glasbe in zgodovine. / ITA

Štirje že 70-krat darovali kri

Rdeči križ Slovenije se je tudi letos pridružil obeleževanju Svetovnega dneva oživljanja, ki ga vsako leto zaznamujemo 16. oktobra.

Namen dneva je ozaveščanje o pomenu oživljanja, širjenje znanja temeljnih postopkov oživljanja med širšo javnostjo ter spodbujanje uporabe avtomatskih zunanjih defibrilatorjev. Rdeči križ Idrija je ob tej priložnosti v ponedeljek, 19. oktobra, v prostorih Mestne dnevne sobe Pr' Golitu pripravil delavnico oživljanja. Podelili so priznanja krvodajalcem, ki so letos dosegli jubilejno število darovanj krvi. Priznanja je prejelo 12 krvodajalcev za 40 darovanj krvi, osem za 50 darovanj, sedem za 60 darovanj in štirje za kar 70 darovanj krvi.

Med letošnjimi prejemniki priznanja za 70-krat darovano kri so **David Lipužič**, **Valentin Skok**, **Gracijan Smrekar** in **Pavla Razpet**. Slednja je letos dopolnila 65 let, a lahko zaradi dobrega zdravstvenega stanja še vedno daruje kri. To so potrdili tudi zdravniki na avgustovski krvodajalski akciji v Cerknem, kar jo neizmerno veseli.

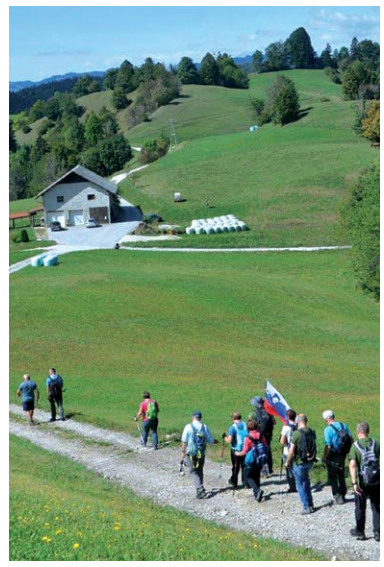
Rdeči križ Slovenije letos s ponosom obeležuje 160 let humanosti na Slovenskem.

/ Tanja Tominec

Spoznavanje zgodovine in lepote krajev od Godoviča do Idrije

V nedeljo, 13. septembra, smo člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Idrija - Cerkno izpeljali že 11. srečanje in pohod pripadnikov nekdanjega 120. jurišnega odreda TO Idrija. S tem smo se vključili tudi v obeleževanje 35. obletnice samostojnosti Slovenije.

besedilo: Vlado Sedej
fotografije: Rajko Gnezda

Celodnevni dogodek od 8. ure zjutraj do 18. ure zvečer je bil sestavljen iz pohoda od Godoviča do Idrije, spominske prireditve na domačiji na Pesku in iz obiska še drugih domačij, na katerih smo teritorialci dobili zatočišče med osamosvojitveno vojno v času od 28. junija do 3. julija 1991.

Pohod je potekal v veliki meri po območju in po poteh, kjer se je odred zadrževal in premikal v obdobju največje napetosti v prvih dneh agresije JLA. To je obenem območje, ki je zaradi prepleta izrednih razgledov ter naravne in zgodovinske dediščine, eno najlepših in najzanimivejših v okolici Idrije.

Na poti so 21 pohodnikov na pestro zgodovino teh krajev spominjali sledovi naselbine iz železne dobe na Jelenšku nad Godovičem, 220 milijonov let stare dinozavrove stopinje pri domačiji na Pesku, ostanki objektov iz časa rapalske meje, obeležje decembra leta 1944 padlega zavezniškega bombnika Liberator B-24 pri Dolah, spomenik 47 padlim partizanom na Mrutnem vrhu, predvsem pa še živi spomini nekdanjih teritorialcev in domačinov na dogajanje med osamosvojitveno vojno.

Tako kot med vojno, so nas domačini na Pesku, na Režišeh, pri Cigaletu in pri Svetletu tudi tokrat sprejeli prijazno in gostoljubno. Del poti nas je spremljal domačin zgodovinar **Dejan Hvala**, ki nam je predstavil zgodbo Liberatorja, dogodke na Gorah med drugo vojno in sedanjo aktivnost Športnega društva Aktiv Gore - Dole, ki spodbuja obiskovanje njim bližnjih vrhov Mrutnega vrha, Kovka in Zagodovega vrha.

Idealno vreme je omogočilo zelo lepe razglede s skoraj celotne poti, predvsem pa z Jelenška, z Veharš, s poti čez Kočno, z Gor in z Mrutnega vrha.

Na domačiji na Pesku, kjer se je odred zadrževal od 29. junija do 1. julija 1991, so se pohodnikom na srečanju pridružili tudi drugi veterani in še nekateri zainteresirani obiskovalci. Prisotne sta pozdravila predsednik Območnega združenja **Jurij Kavčič** in gospodar **Roman Žust**.

Skupno čez 40 udeležencev nekaj čez uro trajajoče spominske prireditve je pozorno prisluhnilo spominom na obdobje osamosvojitvene vojne, povezanim s tem območjem. Nekdanji poveljnik odreda Vlado Sedej je povzel celotno bojno pot odreda v času od njegovega nastanka leta 1984 do konca vojnih aktivnosti. Nekdanji namestnik poveljnika **Franc Jezeršek** pa je predstavil svoj pogled na tedanjo pripravljenost in zavest pripadnikov, ki bi bila potrebna tudi v današnjem času.

Med drugim je dejal naslednje: *"Prav v tem je bila naša moč - znali smo stopiti skupaj, poiskati rešitev in narediti tisto, kar je bilo potrebno. Morda nismo vedno imeli vseh odgovorov in najboljše opreme, imeli pa smo nekaj še pomembnejšega - pogum, medsebojno zaupanje, iznajdljivost in voljo, da branimo svojo domovino.*

Zato je zame nesprejemljivo, kadar dobim občutek, da se interese naše države podreja drugim interesom. To je globoko v nasprotju z vrednotami, ki smo jih takrat živeli in zaradi katerih smo bili pripravljeni stopiti tudi na prvo bojno črto. Slovenije nismo branili zato, da bi bila samo država na zemljevidu. Borili smo se zato, da bi bila to naša država - država, o kateri bomo odločali sami, odgovorno, pošteno in v interesu slovenskega naroda. Danes se zato ne spominjamo samo vojne in težkih trenutkov. Spominjamo se predvsem tovarištva, poguma in ljudi, ki smo skupaj stopili v bran Sloveniji."

Tokrat je bilo prvič javno podrobneje predstavljeno delovanje tako imenovane intervencijske skupine, ki je bila kot najbolj udarni del odreda sestavljena iz osmih mladih prostovoljcev na Gorah 2. julija 1991. V pričakovanju prodora tankov z Vrhnike so bili poslani pred Godovič. Ko pa je ta nevarnost minila, so ostali skupaj do konca vojaških aktivnosti, tudi takrat, ko so ostali pripadniki odreda lahko šli na dopust. Zapisane spomine odsotnega komandirja te skupine **Igorja Grošlja** je prebral član skupine **Marko Bolčina**, ki je dodal še svoj pogled in anekdoto s psom, ki je samoiniciativno raztrgal jugoslovansko zastavo.

V nadaljevanju smo prebrali zapisa **Davida Bevka** in **Maše Pavšič** s 15. natečaja, "Tudi pri nas je potekalo osamosvajanje slovenije". Ta natečaj, ki ga naše združenje izvaja vsako leto na vseh osnovnih šolah obeh občin, je eden zelo redkih v Sloveniji. Je pa pomemben način ohranjanja spomina na to obdobje in obenem dragocen vir informacij. Prav na podlagi drugega zapisa smo tokrat našli pot do nekaterih oseb, ki so nas med vojno pomembno podpirale, kasneje pa je njihova vloga ostala pozabljena. Območno združenje je zato ob tej priložnosti podelilo zahvalno listino **Romanu Albrehtu**, enemu od voznikov avtobusov, ki so nas med vojno prevažali. Na enak način se je spomnilo tudi prometnika takratnega podjeta Integral Mirka Vidmarja, ki je takrat avtobuse razporejal, pogosto tudi s sodelovanjem svoje žene Jožice.

Svečano obeležje ob 35. jubileju države Slovenije in prazniku Primorske sta prireditvi dali obe himni, Zdravljica na začetku in Vstala Primorska ob zaključku prireditve.

Udeležencem celotnega pohoda ali le druženja na Pesku je ta dan ostal v lepem spominu. Obiskali smo izredno lepe kraje, izvedeli veliko novega in se prijetno počutili v dobri družbi.

GANTAR OBDELAVA KOVIN D.O.O.
GANTAR obdelava kovin d.o.o.
Dole 22, 5280 Idrija
041 626 735 / info@gantar-ok.eu

Informacije:
E-mail:
info@gantar-ok.eu
M.: 041 626 735

IŠČEMO POSLOVNI PROSTOR ALI GRADBENO PARCELO

Iščem **poslovni prostor** za kovinarsko industrijo.
Velikosti vsaj **500 m²** + pisarniški del, s parkiriščem in dostopom za težke tovornjake.
Lokacija:
Idrija, Spodnja Idrija, Žiri, Godovič, Predgriže, Črni Vrh, Hotedršica, Kalce, Logatec, Grčarevec ...
Na istih lokacijah iščem tudi **gradbeno parcelo** za postavitev poslovnega objekta.
Glede velikosti naj se zainteresirani ponudniki javijo na telefon ali email. Odprti smo tudi za možnosti postavitve skupnega objekta v kooperaciji z drugim poslovnim partnerjem.

avtousluge
Avtousluge vzdrževanje vozil
Danilo Sedej s.p.
Poče 7A, Cerkno
041 359 276
sedej.danilo@gmail.com
- Pogodbeni izvajalec popravil za Triglav, Sava, Generali
- Vzdrževanje vozil in voznih sredstev
- Vulkanizerstvo
- Izposoja vozil
- Servisiranje vozil vseh znamk
- Montaža pnevmatik za osebna vozila ter traktorje

RCT GROUP
041 648 393
NAJEMI VOZIL
PREVOZI OSEB IN SKUPIN
HITRA DOSTAVA POŠILJK
PREVOZI BLAGA
Partizanska 8, 5280 Idrija
go@rctgroup.si
www.rctgroup.si

Matematična matura nekoč in danes

V četrtek, 24. septembra, je na Gimnaziji Jurija Vege Idrija potekalo predavanje "Matematična matura nekoč in danes".

Predavatelj Mitja Zelenc, profesor matematike na gimnaziji, je primerjal tri matematične mature iz različnih zgodovinskih obdobij: prvo realčno maturo iz leta 1908, prvo povojno gimnazijsko maturo iz leta 1956 in sodobno maturo zadnjih dveh let. Da bi obiskovalcem približal predstavo o tem, kaj so naloge zahtevale od takratnih in današnjih maturantov, so bile razlage nalog večinoma prikazane s pomočjo matematičnega programa Geogebra.

Prvi realčani so se v pisni maturitetni nalogi srečevali z reševanjem treh zahtevnih problemov iz opisne geometrije, ki danes ni več del gimnazijskega učnega načrta. Prvi gimnazijski maturanti so reševali tri geometrijske naloge, ki so v nekaterih delih primerljive z današnjo maturo, njihova večja zahtevanost pa je bila v tem, da je moral maturant celoten postopek do rešitve izpeljati brez dodatnih opornih podvprašanj. Današnja matematična matura je zasnovana na dveh nivojih: osnovnem in višjem. Vključuje večje število nalog in poleg geometrije zajema celotno srednješolsko snov matematike. Rešuje se jo v dveh delih, brez in z uporabo kalkulatorja.

Med drugim je bil predstavljen tudi način numeričnega reševanja nalog z uporabo logaritemskih tabel, ki so bile v času, ko še ni bilo kalkulatorjev, nepogrešljiv pripomoček za računanje, na prvi povojni maturi. Poskusili smo tudi, kako bi se z eno izmed realčnih nalog spoprijela umetna inteligenca, in ugotovili, da bo kljub pojavu sodobnih tehnoloških pripomočkov še vedno pomembno, da se bodo dijaki učili osnovnih konceptov matematike, ki v svojem bistvu ostajajo nespremenljivi. Celotno predavanje je bilo vpeto v širši zgodovinski okvir šole in je bilo obogateno z nekaj anekdotami iz življenja nekdanjih maturantov.

Dogodek je bil izveden v sklopu praznovanja jubilejnega leta, v katerem se spominjamo 125. obletnice ustanovitve prve slovenske realke, 100. obletnice zadnje realčne mature in 70. obletnice prve gimnazijske mature. Praznovanje se bo zaključilo z osrednjim dogodkom, ki bo 19. novembra v Filmskem gledališču v Idriji.

Danube GeoTour Plus: nova doživetja in priložnosti za Idrijsko

Po treh letih se zaključuje mednarodni projekt Danube GeoTour Plus, ki je v okviru programa Interreg Podonavje povezal devet Unesco globalnih geoparkov in dve strokovni instituciji iz devetih evropskih držav. Njegov cilj je bil razvijati turistična doživetja, ki povezujejo dediščino, lokalne skupnosti in prispevajo k trajnostnemu razvoju območja.

Zavod za turizem Idrija je v projektu razvijal nova doživetja, povezoval lokalne ponudnike in spodbujal trajnostno mobilnost. Eden najvidnejših rezultatov je »Izgubljeni zaklad Idrije«, soba pobega na prostem, v kateri udeleženci z ugankami in izzivi odkrivajo zgodbe ter dediščino Idrijskega.

Za razvoj kolesarskega turizma smo kupili šest e-koles in z lokalnimi vodniki izvajali brezplačne vodene ture. V Krajinskem parku Zgornja Idrijca smo namestili tri števce za spremljanje pešcev ter kolesarskega in motornega prometa. Podatki bodo v pomoč pri načrtovanju in usmerjanju obiska.

Pomemben del projekta je bilo sodelovanje s starejšimi, mladimi in ženskami na podeželju. Zbirali smo lokalne zgodbe in spomine, ki smo jih vključili v igro pobega, pridobivali nova znanja ter iskali načine za vključevanje lokalnih izdelkov in okusov v turistična doživetja. Na kulinaričnih delavnicah smo s priznanim slovenskim chefom Urošem Štefelinom ustvarjali jedi iz lokalnih sestavin. Organizirali smo študijsko turo v čezmejni Geopark Karavanke-Karawanken.

Rezultate smo 2. oktobra predstavili na zaključnem dogodku pri Divji bajti. Obiskovalci so preizkusili Izgubljeni zaklad Idrije, se podali na vodeno kolesarsko doživetje po krajinskem parku, ki je združilo kolesarsko turo in sobo pobega na Lajšti. Dogajanje so dopolnili lokalni okusi, glasba in likovna razstava.

Projekt se zaključuje, nova doživetja, znanja in sodelovanja pa ostajajo pomembna podlaga za nadaljnji razvoj turizma na Idrijskem.

Projekt Danube GeoTour Plus je sofinanciran s strani EU v okviru programa Interreg Podonavje.

Ko se življenje razdeli na pred rakom in po njem

V galeriji Magazin nad Mestno knjižnico in čitalnico Idrija se je v ponedeljek, 19. oktobra, v okviru kampanje Jesen za zdravje žensk v Idriji odvil nadvse zanimiv in poučen pogovor o raku dojk – najpogostejšem raku pri ženskah. Svojo izkušnjo s to boleznijo so s poslušalkami delile Monika Rijavec, Cvetka Ogrič in Vendi Gračner.

besedilo: Anja Intihar
fotografija: Matjaž Kosmač

Prva se je soočila s hormonsko odvisnim rakom dojk, poleg odstranitve tumorja pa še z odstranitvijo podpazdušnih bezgavk in danes živi s posledico zdravljenja – limfedemom. Diagnoza Cvetke Ogrič je bila trojno negativni rak dojk, ki se šteje za agresivnejšo in hitreje rastočo obliko raka, Vendi Gračner pa se je soočila z mastektomijo; v četrtek jo je čakala rekonstrukcija dojke. Osebne izkušnje treh pogumnih žensk je s strokovnim pogledom na raka dojk oplemenitila dr. Nataša Snoj Šarvari, izkušena onkologinja internistka, ki je na laikom prijazen razumljiv način predstavila različne oblike raka dojk, potek zdravljenja in pomen samopregledovanja.

V Sloveniji vsako leto za rakom dojk zboli približno 1500 žensk. Pojavnost te bolezni v zadnjih desetletjih narašča. **Monika Rijavec** je tik po 50. rojstnem dnevu dobila vabilo za pregled v presejalnem programu Dora, kar ji je – zelo verjetno – rešilo življenje. Hitro je namreč dobila poziv, da mora opraviti več preiskav, ki so pokazale raka dojk. Od prvega trenutka je bila prepričana, da bo bolezen premagala in tako je tudi bilo. Njeno zdravljenje se z operacijo in drugimi terapijami ni povsem zaključilo. Zaradi prizadetih bezgavk so ji namreč odstranili vse podpazdušne bezgavke, posledica česar limfedem roke. Gre za kronično zastajanje z beljakovinami bogate medcelične tekočine v tkivu, do katerega pride zaradi okvare ali odstranitve limfnih žil in bezgavk. Do konca življenja bo morala nositi kompresijsko rokavico, delati vaje ter se izogibati hudi vročini, pikom insektov in kakršnimkoli poškodbam roke. Na ponedeljkovem večeru je poudarila, da jo je izkušnja z rakom naučila postaviti sebe na prvo mesto in poslušati svoje telo.

> *»Besedna zveza Onkološki inštitut me je takrat postavila v eno drugo dimenzijo. Morda me je pretresla celo bolj kot beseda rak.«*

Večkrat kot prej zna reči ne, ne obremenjuje se več toliko z malenkostmi in svojo izkušnjo z boleznijo deli z drugimi ženskami. Prav medsebojno solidarnost sta kot nekaj izjemno pomembnega poudarili tudi Cvetka Ogrič, ki se bo po bolezni počasi vrnila v službo, in Vendi Gračner – čaka jo rekonstrukcija dojke. Na vprašanje, kako je sprejela svoje spreminjajoče se telo, je odgovorila, da se je najbolj bala izgube las, do česar na srečo pri njej ni prišlo. Kemoterapija neizpodbitno poseže v telesni videz ženske, a so gostje v Idriji poudarile, da jih ne definirajo niti lasje niti oprsje, da so brez vsega omenjenega še zmeraj one. Ženske.

Depresija in rak z roko v roki

Cvetka Ogrič je sama zatipala bulico v dojki in odšla k svoji ginekologinji, ki jo je napotila na punkcijo. *»Besedna zveza Onkološki inštitut me je takrat postavila v eno drugo dimenzijo. Morda me je pretresla celo bolj kot beseda rak. Preden so mi postavili diagnozo trojno negativni rak sem morala čez celoten proces, veliko pregledov, sledilo je sistemsko zdravljenje. Jaz teh izrazov do tedaj sploh nisem poznala,«* je pojasnila in poudarila pomen dejstva, da so ji ob strani od vsega začetka stali družina in tesne prijateljice. Dr. **Nataša Snoj Šarvari** je pojasnila, na kakšen način skušajo bolnicam sporočiti, da so zbolele za rakom, kako jih vodijo skozi zdravljenje in pomagajo tudi po psihološki plati. *»Depresija in rak gresta pogosto z roko v roki,«* je opozorila onkologinja. Nevarnostni dejavniki za pojav raka dojke so demografski dejavniki, med katere spadajo starost, spol in zemljepisna lega; dejavniki, povezani z reproduktivnim obdobjem, kamor sodijo zgodnja menarha, pozna menopavza, starost nad 30 let ob prvem porodu, nerodnost, majhno število otrok ter opustitev dojenja; hormonski dejavniki, med katere spadata uporaba oralne kontracepcije in hormonsko nadomestno zdravljenje; ter alkohol, debelost, ionizirajoče sevanje, mamografska nepregledost dojk in dednost. Dedne oblike raka dojk so najpogosteje posledica mutacij v genih BRCA1 ali BRCA2, je na pogovornem večeru pojasnila dr. Nataša Snoj Šarvari.

1.500
žensk v Sloveniji vsako leto zboli za rakom dojk.

Vendi Gračner je opis svoje izkušnje začela z besedami bil je lep poletni dan ... Tuširala se je in ko se je pogledala v ogledalo, je opazila vidno spremembo na svoji dojki. Kot bi jo, je opisala, potegnilo noter. Hitro se je izkazalo, da gre za raka – v dojki je imela tri tumorje – in da bo potrebna odstranitev dojke. Gostja je v Idriji vsem ženskam položila na srce, naj v primeru kakršnekoli spremembe na dojki nemudoma poiščejo pomoč. Povedala je, da ji je bilo najtežje za bolezen povedati sinu. Na vprašanje, kako je sprejela mastektomijo, je odgovorila: *»Nisem oklevala. Morda sem za en sam trenutek pomislila, da gre vendarle za simbol moje ženskosti, a sem se hitro razumsko rekla: 'Odrežite mi jo, samo, da bom preživela.'«*

Možnost ozdravitve je velika, če je rak dojk odkrit pravočasno, ko je še v zgodnji fazi razvoja. Pomembna preiskava za zgodnje odkrivanje raka dojk je mamografija, ki lahko odkrije raka, ko je še netipen. Pomembno vlogo pri zgodnjem odkrivanju raka dojk ima tudi ženska sama, saj veliko zatrdlin, za katere se po opravljenih preiskavah izkaže, da so rakave, odkrijejo ženske same s samopregledovanjem, poudarjajo na Onkološkem inštitutu.

Pogovor so gostje sklenile z besedami, da če bo zaradi njega ena sama ženska bolj pozorna na svoje telo, če bo ena opravila pregled, s katerim že nekaj časa odlaša, če bo ena zaradi njihovih besed lažje prestopila vrata onkološke ambulante ali če bo posameznica z izkušnjo raka odšla domov z občutkom, da ni sama – so osmislile ponedeljkov večer.

Demenca je resen družbeni problem

V Sloveniji z demenco živi približno 47.000 ljudi, do leta 2050 pa bi se lahko njihovo število podvojilo. Janez Podobnik, nekdanji politik in zdravnik, sedaj aktivni član društva Spominčica – Alzheimer Slovenija, opozarja na pomen zgodnje diagnoze, novih možnosti zdravljenja ter podpore bolnikom in njihovim svojcem.

Damijan Bogataj

idrijske novice studio

Preko QR kode si lahko na vaših napravah ogledate pogovor na temo demence z Janezom Podobnikom.

Demenca ni zgolj bolezen posameznika, temveč velik zdravstveni in socialni problem, ki prizadene vso družino. Čeprav je še ne znamo ozdraviti, lahko z zgodnjim prepoznavanjem, ustrezno obravnavo in podporo pomembno prispevamo h kakovosti življenja obolelih. O tem je v pogovoru za Idrijske novice spregovoril **Janez Podobnik**, nekdanji politik in zdravnik, ki se že vrsto let vključuje v delo združenja Spominčica – Alzheimer Slovenija. Tam strokovnjaki ugotavljajo, da k večjemu številu obolelih prispeva tudi daljša življenjska doba, kar pa je neposredno povezano z napredkom medicine. Po nekaterih projekcijah bi se lahko število ljudi z demenco v Sloveniji do leta 2050 podvojilo, zato postajajo vse pomembnejši pravočasno prepoznavanje bolezni, dostop do zdravljenja in organizirana pomoč svojcem.

Kdaj pozabljivost postane opozorilni znak?

Normalno staranje samo po sebi ni demenca, čeprav je nekatere začetne simptome težko ločiti od običajne pozabljivosti. Med opozorilne znake sodijo postopno slabšanje spomina, težave pri govoru ter spremembe osebnosti, vedenja in razpoloženja. Oboleli se lahko začne umikati vase, izgublja stike z okolico, težje presoja okoliščine ali ne zmore več opravljati vsakdanjih opravil, ki jih je prej obvladoval brez težav. Značilno je tudi, da se težko spomni nedavnih dogodkov, medtem ko se podrobno spominja mladosti. Na razvoj demence vplivajo različni dejavniki, tudi genetika, vendar lahko posameznik z zdravim življenjskim slogom prispeva k zdravju možganov. Janez Podobnik priporoča miselno dejavnost, uravnoteženo prehrano, kakovosten spanec in omejevanje alkohola. Posebej poudarja družabnost in ohranjanje smiselnih odnosov. *»Ostati moramo družbeno aktivni. Pomembni so odnosi, smiselni odnosi,«* pravi.

Alzheimerjeva bolezen je najpogostejši vzrok demence. Kot je povedal Janez Podobnik, se pri tej bolezni v možganih kopičijo nenormalne beljakovinske snovi, med njimi amiloid, ki sodelujejo pri propadanju možganskih celic. Obstajajo tudi druge oblike demence, denimo žilne, povezane s poškodbami možganskega žilja. Ob vztrajnih in stopnjujočih se težavah je pomembno čim prej obiskati zdravnika. Diagnostika vključuje pogovor z bolnikom in svojci ter po potrebi različne slikovne preiskave in določanje biomarkerjev. Po ocenah strokovnjakov kar 60 do 70 odstotkov ljudi z demenco ni ustrezno obravnavanih.

Nova zdravila prinašajo upanje

Pomemben premik v zdravljenju Alzheimerjeve bolezni predstavljata zdravili, ki delujeta na amiloid v možganih. Pri ustrezno izbranih bolnikih v zgodnji fazi lahko upočasnita napredovanje bolezni, ne moreta pa je ozdraviti. *»Demenca, še posebej Alzheimerjeva demenca, je kronična bolezen, ki kljub terapiji napreduje,«* poudarja Podobnik. Zato je pomembno, da bolniki in svojci dobijo realno upanje: da bi oboleli čim dlje ohranili samostojnost, dostojanstvo in smisel življenja.

> *»Diagnoza demence ne pomeni, da je življenja konec. Treba je živeti naprej, ohraniti dostojanstvo, smisel življenja in empatične odnose v družini.«*

Dostopnost do teh zdravil v Sloveniji še ni bila urejena, čeprav so bila na evropski ravni že odobrena. Janez Podobnik ob tem izraža razočaranje, saj se zdravila uporabljajo tudi v nekaterih drugih evropskih državah. Zaveda se, da so draga in zahtevajo redno intravensko zdravljenje, vendar meni, da je treba bolnikom čim prej omogočiti dostop do novih možnosti zdravljenja.

Tudi svojci potrebujejo podporo

Skrb za človeka z demenco je lahko dolgotrajna in izčrpavajoča. Nekateri svojci občutijo sram ali krivdo, drugi se zaradi obveznosti umaknejo iz družabnega življenja. Zato je pomembno, da se o bolezni odkrito pogovarjamo in da pomoč ni namenjena samo bolniku, temveč tudi njegovim bližnjim. Zgodnja diagnoza omogoča, da oboleli, dokler je še sposoben samostojnega odločanja, sodeluje pri načrtovanju prihodnosti, urejanju financ in dogovorih o oskrbi.

Tudi pri upravljanju premoženja je treba spoštovati njegovo dostojanstvo in ohraniti čim več samostojnosti. Pomoč ne sme pomeniti, da mu brez potrebe odvzamemo možnost odločanja o lastnem denarju. Demenca lahko vpliva tudi na vedenje in presojo, zato je treba pravočasno nasloviti vprašanja varnosti, med drugim sposobnosti za vožnjo avtomobila. Pomembno je sodelovanje svojcev, osebnega zdravnika in ustreznih specialistov.

Pomoč na domu

Društvo Spominčica – Alzheimer Slovenija po Podobnikovih besedah razvija mrežo približno 500 informativnih točk, kjer lahko bolniki in svojci dobijo informacije in podporo. V Idriji so oblikovali posebno ekipo v Psihiatrični bolnišnici Idrija ter informativno točko v Domu upokojencev Idrija in »Demenci prijazno točko« v Mestni dnevni sobi Pr' Golitu. Pomembno vlogo imajo tudi patronažne medicinske sestre in drugi strokovnjaki, ki bolnike obiskujejo na domu. Cilj je, da bi ljudje z demenco, kadar je to mogoče in varno, čim dlje ostali v znanem okolju. Pri tem je pomembna tudi kontinuiteta oskrbe. »Pomembno je, da se ne spreminja, da ne pride vsak mesec druga patronažna sestra,« opozarja Podobnik. Spremembe znanega okolja in rutine so namreč lahko za človeka z demenco zelo obremenjujoče. Ob zdravstvenih in socialnih službah imajo zato pomembno vlogo tudi društva in lokalne skupnosti, med drugim pri razvoju demenci prijaznih občin.

Ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni in v mesecu ozaveščanja o demenci je izpostavil tudi vlogo medijev. Poudaril je, da je o bolezni treba govoriti brez stigme, predstavljati možnosti pomoči in dobre prakse ter opozarjati na potrebe bolnikov in svojcev. Demenca je kronična in napredujoča bolezen, vendar diagnoza ne pomeni konca življenja.

Kot poudarja Janez Podobnik, moramo v središče obravnave postaviti človeka, mu omogočiti čim bolj kakovostno življenje ter kot družba zagotoviti, da svojci pri skrbi zanj ne ostanejo sami.

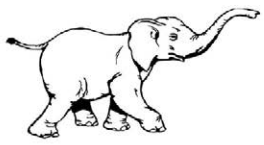
Novoletna poslovna darila

z vašim logotipom

Vezenje in graviranje na enem mestu!

Podarite svojim poslovnim partnerjem, zaposlenim in strankam unikatna darila, ki nosijo vašo zgodbo.

LASERSKO GRAVIRANJE | VEZENJE | ŠIROKA IZBIRA IZDELKOV | PERSONALIZACIJA | KAKOVOSTNA IZDELAVA

COMA servis

041 585 600/031 762 155
sivam.vezem@gmail.com

IKI-ART
Graviranje z idejo

070 142 143
info@iki-art.si
COMA servis, Praprotno Brdo 17, 1373 Rovte

POSLOVNA DARILA, KI POVEZUJEJO

Azur ZLATARNA

Kdo pravi, da mora biti november dolgočasen?

Ko se dnevi začnejo ponavljati, še toliko bolj prijajo majhne stvari, ki razbijejo vsakodnevno rutino.

In včasih je dovolj že nov kos nakita, da povsem običajen dan postane nekaj posebnega.

Obiščite nas: Lapajnetova 31, 5280 IDRIJA
ali Trg maršala tita 18 a, 5220 TOLMIN
Raziščite kolekcijo: https://zlatarna-azur.si/
Pokličite nas: 041 605 653

Pridruži se ekipi
Urejevalcev

www.kolektor.com/kariera

KOLEKTOR

Za tiho dekle, ki je našlo svoj glas

Zgodovino kraja soustvarjajo tudi ljudje, njihove zgodbe in spomini, ki ostajajo med tistimi, s katerimi so delili svoje življenje. Mednje sodi tudi Manja Plešnar. Literarni večer v Godoviču je bil posvečen prav njenemu spominu. Njeno življenje in ustvarjanje so obiskovalci spoznavali skozi poezijo, glasbo, pripovedi in osebne spomine.

Literarni večer so v soboto, 19. septembra, pripravili člani *Kulturnega društva Brinov grič Godovič*, pri programu pa so sodelovali tudi člani literarne skupine Ris. Za glasbeni uvod in več glasbenih vložkov med programom je z neandertalčevo piščaljo poskrbel **Miro Božič**. Zbrane je pozdravila Pavlina Lukan in v kratkem zgodovinskem pregledu predstavila pomembne mejnike razvoja Godoviča. *Kulturno društvo Brinov grič* danes sestavljajo predvsem člani Mešanega pevskega zbora sv. Urbana, v preteklosti pa je bila v društvo vključena tudi otroška igralska skupina, ki jo je vodila prav Manja Plešnar. Zgodovinskemu uvodu je sledil kulturni del večera. z Manjino pesmijo »Ladja Ris« je **Laura Podgornik** zbrane, s povabilom, da se skupaj podajo v svet ustvarjalnosti, simbolično popeljala v svet literarne skupine in odprla spominski del večera, posvečen Manji Plešnar.

V zapisu se je **Ana Balantič**, ki se zaradi zdravstvenih omejitev dogodka ni mogla udeležiti, spominjala prijateljstva z Manjo Plešnar, njunega prvega srečanja in skupne literarne poti. Njen zapis je prebrala Laura Podgornik. Manjo je opisala kot zelo tiho, zadržano in vase umaknjeno dekle. Sčasoma sta postali prijateljici in skupaj obiskovali literarne šole ter kolonije Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

Kljub invalidnosti je Manja Plešnar želela živeti čim bolj polno. Nekaj časa je poučevala tudi verouk v Godoviču, sodelovala pri organizaciji literarnih večerov in delala z otroki. Ob tem so nastajale njene pesmi in proza. Vključila se je v literarno društvo *Zeleni oblaki* v Logatcu in v *literarno društvo Ris* v Idriji. Ljudje okoli nje so v njej prepoznavali veliko pozitivne energije, občutek za pravičnost in skrito razigranost. **Mia Mariša** je v spomin na prijateljstvo s pokojno ustvarjalko, nadaljevala z recitacijo Manjinih pesmi. V njih se prepletajo podobe telesa, narave, morja, sanj, bolečine in svobode. Pesmi razkrivajo človeka, ki se kljub omejitvam želi dotakniti življenja v vsej njegovi polnosti. Posebno mesto v njenem življenju je imelo morje. Postalo je eden osrednjih motivov njenega pesniškega sveta in tudi prostor, v katerem je našla občutek svobode. Tekom večera so svoje ustvarjanje predstavili tudi **Slavica Uršič**, **Vladimir Kržišnik**, **Marko Pišljar**, **Tomaž Kosmač**, **Marija Lapanja Mariči** in **Lilijana Homovec.** Ustvarjalci so ponudili pisano paleto različnih pogledov in občutij. V zapisih so se prepletale ljubezenske in intimne teme, razmišljanja o času, sreči, minevanju in medčloveških odnosih, pa tudi bolj hudomušna in satirična besedila, ki so se dotaknila sodobne družbe, našega odnosa do kulture. V literarnem krogu torej res ne manjka raznolikih glasov in ustvarjalcev. Večer je zaznamovalo osemnajst literarnih utrinkov. Ob zaključku je **Pavlina Lukan** navzoče povabila, naj jih odnesejo s seboj in jih ohranijo v spominu. Predstavnik kulturno-umetniškega društva **Evgen Kosmač** pa se je zahvalil vsem, ki s svojo podporo potrjujejo pomen dela domačih ustvarjalcev. Ob tem je izrazil željo, da bi se podobni literarni večeri še nadaljevali in da bi bilo priložnosti za pisanje in ustvarjanje čim več.

Skozi pripovedi, glasbo in poezijo je ponovno zaživela zgodba Manje Plešnar, tihega dekleta, ki je dolgo ostajalo v ozadju, v literaturi pa je našlo svoj glas. O začetkih svojega literarnega ustvarjanja je nekoč zapisala sama. Spomin na čas v bolnišnici Valdoltra, kjer je vsakodnevno opazovala morje in se z njim pogovarjala, je postal začetek njene pesniške poti: »*Pomlad leta 1975. V sobi številka devet v bolnici Valdoltri. Ob vsakodnevnem pogledu in pogovoru z morjem je iz mene privrelo čustvo, ki sem ga prvič zlila na papir v obliki poezije. Skoraj več kot desetletje so iz mene vrele pesmi. Sedaj rabijo več časa, da se kuhajo v meni, preden na plan privre kakšna pesem. Ustvarjalna literatura in gledališče mi odpirata poti, na katerih droben žarek sonca sveti.*« Kot je bilo slišati na večeru, je imela **Manja Plešnar** za prihodnost še veliko načrtov. Njeno življenje se je, leta 2013, končalo ravno v času, ko je začela najbolj odkrito govoriti, ustvarjati in stopati v javnost. / Anja Dolenc

20. jubilejno pevsko srečanje

Preteklo nedeljo, 4. oktobra, je na Vojskem ponovno odmevala slovenska ljudska pesem. Domače kulturno društvo Planika je uspešno izvedlo že 20. jubilejno srečanje pevskih skupin, ki v svoje repertoarje uvrščajo narodne pesmi.

besedilo: Irena Hvala
fotografija: Ivan Šinkovec

Prireditev z naslovom "Pri nas je pesem doma" je nastala pred dvema desetletjema na pobudo **Irene Hvala** in **Ivana Šinkovca**. Iz skromnih začetkov je zrasel pravi pevski praznik. Na Vojskarsko planoto vsako leto privablja različne poustvarjalce slovenske glasbene dediščine. Letošnje srečanje ni bilo posvečeno le okroglemu jubileju. Tema celotnega dogodka je bila domovina Slovenija. Na samem začetku so ji člani društva z izbranimi besedili izrekli spoštljivo in ponosno čestitko ob njenem 35. rojstnem dnevu.

Obiskovalci, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano v Domu krajanov in gasilcev, so lahko prisluhnili bogatemu in izjemno kakovostnemu pevskemu programu. Prvi so nastopili domačini. Tri generacije družine Grošelj so ubrano zapele pod vodstvom očeta in starega očeta **Aleksandra Grošlja**. Pevke KUD Borjač iz Sežane so predstavile pesmi, ki so v preteklosti nastale med prebivalci na Krasu in v okolici Trsta. Iz krajev, ki so tlakovali pot prvi knjigi v slovenskem jeziku in naši pesmi, so prišli člani kvarteta Zvon. Zbor je vodila pevovodkinja **Tanja Ozirska**. Tudi letos so se na vabilo za nastop odzvale sestre Kobal z Ustja pri Ajdovščini. Čeprav so s svojimi nastopi na Vojskem že obogatile marsikateri kulturni dogodek, so tudi tokrat navdušile z ubranostjo svojih mladih glasov. Kot posebna skupina se je z bogatim programom predstavila izjemna vokalna zasedba. Slovenski vokalni kvartet, sestavljen iz akademsko izobraženi pevci, je s tehnično dovršenostjo in interpretacijo navdušil občinstvo. S svojim nastopom so predstavili bogato pevsko dediščino različnih slovenskih pokrajin.

Ob zaključku je njihov vodja **Matija Bizjan** povedal, da poklicna pevska pot člane kvarteta pogosto odpelje na odre različnih opernih hiš po Evropi. Vedno pa se zelo veselijo povratka v domovino, ki jo smatrajo najlepšo deželo na svetu. Dvajseto srečanje Pri nas je pesem doma vodila Kristina Ipavec, mlada članica domačega kulturnega društva.

Ob zaključku programa je izrazila željo, da bi slovenska domača pesem še dolgo zvenela ne le na Vojskem, temveč v različnih sredinah po vsej Sloveniji.

Preizkusil se je tudi v prozi

Oktobra v Ledinah vsako leto praznujemo obletnico rojstva pesnika in duhovnika Antona Žaklja-Rodoljuba Ledinskega. Letos mineva 2010 let od njegovega rojstva. Vemo, da je bil Anton Žakelj pesnik. Manj znano pa je, da se je Ledinski preizkusil tudi v prozi. Njegovo prvo prozno delo, Pobratimstvo, je bilo leta 1856 objavljeno v Bleiweisovih Novicah. Bleiweis je tudi sicer cenil pesnikovo delo, v Novicah je objavil več njegovih pesmi.

Ko je Anton Žakelj v letih 1830-1833 obiskoval gimnazijo v Karlovcu, je spoznaval stare slovanske šege in navade, ki so se še ohranile v tistih krajih. Med njimi je bilo tudi pobratimstvo, tesno prijateljstvo, ki so ga prijatelji s prisego potrdili pred oltarjem. A gorje tistemu, ki je prisego prelomil. Ledinski je o tem zapisal zgodbo, ki mu jo je povedal domačin.

Leta 1828 so se v Srebrenici pobratili trije krepki mladeniči: Vasilij, Volk in Ivo. Za domačine so bili junaki. Pogosto so ropali na avstrijski državni meji ali pa so se ruvali in bili s turškimi uradniki, ki so pobirali davke med reveži.

Leta 1836 so fantje prišli na vsakoletno veselico v Srebrenico in kaj kmalu so med množico ljudi ugledali mlado lepo dekle, Milico, in se vsi trije vanjo zaljubili. Odločili so se izžrebati izbranca zanjo. Srečnež je bil Ivo, ki je zasnubil Milico in poročila sta se. V planinah, kjer so pasli, sta zdaj živela v njihovi dotedanji kolibi, Volk in Vasilij pa sta blizu postavila novo. A Volk svoje ljubezni do Milice ni mogel skriti, kmalu je prihajal k njej, kadar je bila sama. Ko je nekega dne pri njej pozabil nož, je to odkril Vasilij. Nekaj dni zatem so našli pred Ivanovo kolibo mrtvega Volka, trikrat prebodenega s handžarom. Ljudje so menili, da je bil to samomor, pa ni bilo tako.

Vasilij se je oglasil pri srebreniškem poglavarju in mu sporočil, da je Ivo ubit, ubil pa ga je on sam. Prosil je, naj mu pravično sodijo. Na Vasilijevo prošnjo so mu sodili po krščanski navadi, sodil mu je »zbor starcev«. Po Vasilijevi pripovedi in daljšem posvetu sodnikov so le-ti odločili, da Vasilij ni kriv za svoje dejanje. Premagala je sveta pobratimska zvestoba. Volk je prisego prelomil, zato je bil kaznovan. Vasilij se je vrnil na planino ne da bi slutil, kaj ga tam čaka.

Slavist Janez Dolenc, ki je podrobneje raziskoval pesnikovo življenje in delo, je v svojem diplomskem delu (1956) zapisal, »da pisec zna in zmore graditi tudi prozna besedila. Zgodbo Pobratimstvo je oplemenitil z živo pripovedjo. To zgodbo iz Bosne bi lahko porabil kot učinkovito gibalo novele ali povesti, če bi snov umetniško predelal in jo psihološko poglobil«.

Pesnik je kasneje napisal le še pravljično zgodbo, ki jo je naslovil Kralj in možaka poštenjaka. / Marija Velikonja

Kmetica leta je Danica Kosmač

Danica Kosmač iz Mrzlega Vrha nad Idrijo je postala kmetica leta 2026. Priznanje za dolgoletno predano delo v kmetijstvu in ohranjanje življenja na podeželju je prejela na slovesnosti v Zagorju ob Savi, kjer se je za naziv potegovalo pet kmetic.

Zveza kmetic Slovenije je naziv kmetica leta 2026 namenila Danici Kosmač, članici Društva podeželskih žena in deklet Idrija-Cerkno. Njena življenjska pot je tesno povezana s kmetijstvom, ki ga je spoznavala že v otroštvu na domači kmetiji, pridobljeno znanje pa pozneje nadgradila z izobraževanjem na kmetijski šoli. Po poroki se je vključila v delo družinske kmetije v Mrzlem Vrhu nad Idrijo, ki leži na nadmorski višini med 964 in 1000 metri. Kmetovanje v takšnih razmerah prinaša številne izzive, s katerimi se je **Danica Kosmač** skozi leta spoprijemala skupaj s svojo družino. Njeno delo zaznamujejo vztrajnost, skrb za domače in prizadevanje za ohranjanje kmetijske dejavnosti na podeželju.

Priznanje kmetica leta, ki ga Zveza kmetic Slovenije podeljuje ob svetovnem dnevu kmetic, ni namenjeno le izpostavitvi posamezne prejemnice, temveč tudi opozarjanju na pomembno vlogo žensk v kmetijstvu in podeželskih skupnostih. Na slovesnosti je minister **Janez Cigler Kralj** poudaril, da ženske s svojim delom presegajo vsakodnevne naloge na kmetijah. So nosilke znanja, podjetnice, pobudnice razvoja ter pomembne soustvarjalke življenja v lokalnih okoljih. Ob tem je izpostavil tudi njihovo vlogo pri skrbi za družino in prihodnje generacije. *»Z izborom kmetice leta ne počastimo samo posameznic, temveč dajemo glas in priznanje vsem ženskam, ki s svojim delom ohranjajo slovensko podeželje živo,«* je poudaril minister. Po podatkih ministrstva ženske predstavljajo 29 odstotkov nosilcev kmetijskih gospodarstev v Sloveniji. Kljub pomembnemu prispevku k razvoju kmetijstva se še vedno soočajo z izzivi na področju ekonomskega položaja, socialne varnosti in priznavanja njihovega dela. Minister je opozoril na pomen ustvarjanja pogojev, ki bodo ženskam omogočali enake možnosti za izobraževanje, podjetniški razvoj, dostop do podpornih ukrepov in sodelovanje pri odločanju. Zavzel se je tudi za večjo zastopanost žensk na vodstvenih položajih.

Zgodbe kmetic, kot je Danica Kosmač, kažejo, kako pomembni so njihovo znanje, predanost in vztrajnost za ohranjanje slovenskega podeželja. Njihovo delo ni pomembno le za delovanje posameznih kmetij, temveč tudi za prihodnost podeželskih skupnosti in prenos znanja na mlajše generacije. / ITA

Iz Zadloga v Tolmezzo in nazaj

V Zadlogu se je v nedeljo, 23. avgusta, zbralo 15 navdušenih igralcev na že 17. tradicionalnem turnirju v igranju dame.

Udeleženci turnirja / Foto: Florjan Lampe

Turnir je potekal po ustaljenem in preizkušenem programu. Po postavitvi igralnih tabel in ploščkov je vodja tekmovanja vnesel imena udeležencev v računalniški program. Ta je samodejno izračunal ratinge posameznih tekmovalcev in s pomočjo algoritma določil pare za vsakega od šestih krogov.

Ob obisku naših stalnih gostov nas je izjemno razveselilo dejstvo, da se je turnirja že drugo leto zapored udeležila skupina igralcev iz Italije (Trst, Videm, Tolmezzo). Vodil jih je Luciano Marsilli, uradna delegatka dežele Furlanije - Julijske krajine v Italijanski zvezi za damo.

Letošnji turnir pa bo ostal v spominu tudi po zelo redkem in srčnem dogodku, ko so zaigrali člani kar treh generacij iste družine! Že lani je na turnirju nastopila hči Barta Stegemana, večkratnega zmagovalca turnirjev v Zadlogu in velikega ambasadorja naših dogodkov, letos pa se jim je pridružila še Bartova mama Jenny z Nizozemske, ki je bila ravno na obisku v Sloveniji. Naslov prvaka je znova ubranil prav **Bart Stegeman**, Nizozemec, ki že vrsto let živi v Sloveniji in ima tudi slovensko državljanstvo.

Po napetih šestih krogih je sledila podelitev, kjer so najboljši prejeli pokale in priznanja. Ob zaključku se je **Luciano Marsilli** iskreno zahvalil organizatorjem in poudaril glavni razlog, zakaj se gostje iz Italije tako radi vračajo v Zadlog. Izpostavil je, da je igra dame kljub svoji preprostosti čudovit vir zabave, druženja in zdrave tekmovalnosti, ki uspešno povezuje ljudi različnih kultur in generacij.

Turnir »Trma open« ostaja nekaj posebnega prav zaradi neprisiljene organizacije, pristne domačnosti in sproščenega vzdušja – kvalitete, ki jih obiskovalci Zadloga že dobro poznajo tudi z naših tradicionalnih gorskih tekov na Špičasti vrh.

Prijateljstvo in športno sodelovanje pa sta dobili nadaljevanje že mesec dni kasneje. V nedeljo, 27. septembra, sta dva člana društva »Trma« vrnila obisk v sosednji Italiji. Odpotovala sta v Tolmezzo, kjer sta se udeležila dama turnirja Alpe Adria. Ponosno sta zastopala naše barve in utrdila lepe vezi med ljubitelji dame z obeh strani meje. V naslednjem letu se nadejamo ponovnega srečanja v še večjem številu. / Jošt Rupnik **V Zadlogu**

Kaj je bioresonanca?

Ste se kdaj vprašali, kaj se pravzaprav dogaja med bioresonančno terapijo? Čemu služi, kaj terapevt testira in zakaj je obravnava pri vsakem posamezniku drugačna? Bioresonanca je neinvazivna dopolnilna metoda, ki temelji na celostnem pogledu na človeka. Izhaja iz predpostavke, da je organizem kompleksen sistem, v katerem so organi in celice med seboj povezani ter nenehno izmenjujejo informacije.

Telo ni le skupek organov

Delovanje človeškega telesa uravnavajo živčni, hormonski, imunski in številni drugi mehanizmi. Pri tem imajo pomembno vlogo tudi električni procesi, ki omogočajo komunikacijo med celicami. Bioresonančni koncept temelji na predpostavki, da lahko pri obravnavi človeka uporabljamo tudi elektromagnetne signale. Naprava preko aplikatorjev sprejema signale, jih elektronsko obdela in glede na izbrani program ponovno posreduje telesu. Namen takšnega postopka je podpora naravnim regulacijskim procesom organizma.

Kako poteka obravnava?

Prvi obisk se običajno začne s pogovorom o zdravstvenih težavah, prehrani, življenjskem slogu, spanju, stresu in preteklih boleznih. Sledi bioresonančno testiranje, pri katerem terapevt uporablja različne testne vzorce ali digitalizirane informacije. Na podlagi zbranih informacij pripravi individualen program obravnave. Med terapijo posameznik udobno sedi ali leži, preko aplikatorjev pa je povezan z napravo. Postopek je praviloma neboleč in prijeten.

Zakaj je pomemben celosten pristop?

Napihnjenost, utrujenost in kožne težave se lahko pojavijo sočasno, vendar nimajo nujno enakega vzroka. Zato je pomembno razumeti širše okoliščine posameznikovega počutja, ne zgolj posameznega simptoma. Bioresonančno testiranje ni enakovredno laboratorijski diagnostiki in ne omogoča zanesljivega postavljanja medicinskih diagnoz. Kadar težave zahtevajo dodatno diagnostiko, je potreben pregled pri zdravniku. V Sloveniji je bioresonanca kot zdravilska metoda urejena v okviru Zakona o zdravilstvu in se uporablja kot dopolnilni pristop.

Celostna obravnava nas predvsem spominja, da so zdravje, življenjske navade in počutje tesno povezani ter da si vsak človek zasluži individualno pozornost.

Septembrski turnir dobil Aleksej Rus

V Idriji se nadaljuje letošnja serija hitropoteznih šahovskih turnirjev. Na septembrskem, že 14. srečanju, je med osmimi tekmovalci zmago prepričljivo osvojil mladi Aleksej Rus, ki je s tem prevzel tudi vodstvo v skupnem seštevku letošnje serije.

Turnir je v dvorani Pr' Golitu v Idriji združil šahiste iz Idrije, Spodnje Idrije in Žirov. Tekmovalci so se pomerili v sedmih krogih, Rus pa je bil s šestimi zmagami in enim remijem brez poraza najboljši tekmovalec turnirja.

Drugo mesto je s štirimi točkami osvojil Marko Kavčič, tretje in četrto mesto pa sta si s 3,5 točke razdelila Marijan Katarič in Bruno Vehar. Sledili so Srečko Družinec in Bruno Kopač s po tremi točkami, Muradif Hadžič z 2,5 ter Simon Vehar z dvema točkama.

Po 14 odigranih turnirjih je Rus zbral 70,5 točke in prevzel vrh skupnega seštevka med 19 tekmovalci. Na drugem mestu je Marijan Katarič s 67,5 točke, tretji je Bruno Vehar s 56,5 točke. Sledijo Trček z 51,5, Hadžič s 50, Hozjan s 47 in Družinec s 34,5 točke.

Serija hitropoteznih šahovskih turnirjev Kolektorja se bo nadaljevala oktobra. 15. turnir bo na sporedu v začetku oktobra.

Lokalne volitve so praznik ...

Osem kandidatov v Idriji in trije v Cerknem se bodo potegovali za vodenje občin v prihodnjih štirih letih. Volivci bodo 15. novembra izbirali tudi nove občinske svetnike in člane svetov krajevnih skupnosti.

Letošnje lokalne volitve bodo v občinah Idrija in Cerkno zaznamovala različna števila županskih kandidatov, skupno pa bodo volivci odločali o sestavi občinskih predstavniških teles in prihodnji smeri razvoja lokalnega okolja. Glasovanje bo potekalo v nedeljo, 15. novembra, ko bodo volilna mesta odprta po vsej državi. V Idriji se za mesto župana oziroma županje poteguje osem imen: Tomaž Vencelj, Vesna Fašink, Matevž Straus, Natalija Kovač Jereb, Simon Permozer, Kristjan Brus, Franci Medic in Cveto Koder. Na območju občine bo volivcem na voljo 21 volišč, za delo Občinske volilne komisije Idrija pa bo skrbela njena predsednica Saša Gnezda. V sosednji občini Cerkno je županskih kandidatov manj. Za vodenje občine se bodo pomerili Gašper Uršič, Urška Lahajnar in Ivan Mavri. Glasovanje bo organizirano na 16 voliščih, predsednica tamkajšnje občinske volilne komisije pa je Vlasta Primožič.

Po 19. uri prvo preštevanje glasov

Volivci bodo pred volitvami na dom prejeli obvestilo o volitvah, seznam potrjenih kandidatur in vabilo k oddaji glasu. Na dan glasovanja bodo za nemoten potek volilnega postopka na vsakem od volišč skrbeli člani volilnih odborov. Ko se bodo volišča ob 19. uri zaprla, se bo začelo štetje glasovnic. Volilni odbori bodo ugotovljene rezultate posredovali občinskima volilnima komisijama, ki bosta pregledali podatke z vseh volišč in preverili volilno dokumentacijo. Na podlagi zbranih podatkov bodo nato objavljeni rezultati glasovanja.

Prve informacije o razmerju glasov med županskimi kandidati ter o sestavi novih občinskih svetov in svetov krajevnih skupnosti je mogoče pričakovati že v večernih urah. Dokončni uradni izidi bodo znani po izvedbi vseh potrebnih postopkov preverjanja in potrditve.

Odločitev lahko pade že v prvem krogu

Županski kandidati si bodo zmago prizadevali zagotoviti že na volilno nedeljo. Za izvolitev v prvem krogu mora kandidat prejeti več kot polovico vseh veljavnih glasov. Če nobenemu to ne uspe, se bo volilna tekma nadaljevala čez 14 dni v drugem krogu, v katerega se uvrstita kandidata z največ glasovi iz prvega kroga. Volivci bodo v tem primeru ponovno odšli na volišča in izbrali med preostalima kandidatoma. Tako bo določen župan, ki bo občino vodil naslednja štiri leta.

Pred volitvami tudi volilni molk

V predvolilnih dneh bodo kandidati in njihove ekipe predstavljali programe, stališča ter predloge za prihodnji razvoj občin. Volivci bodo tako imeli priložnost primerjati napovedane ukrepe in se odločiti, komu bodo zaupali vodenje lokalne skupnosti. Tik pred glasovanjem bo nastopilo obdobje volilnega molka. Ta se začne 24 ur pred dnevom glasovanja in traja do zaprtja volišč na dan glasovanja. V tem času je prepovedano izvajanje volilne propagande, s katero bi se vplivalo na odločanje volivcev. Na volilno nedeljo bodo tako po vsej državi na preizkušnji programi, obljube in zaupanje kandidatov. Končno odločitev o novih županih, članih občinskih svetov in svetov KS pa bodo s svojimi glasovi sprejeli občanke in občani.

N.Si Skupaj v akcijo. Za občino Idrija.

✓ZA KRAJE, KJER BOMO RADI ŽIVELI
z urejeno infrastrukturo, kakovostnimi storitvami in čistim okoljem

✓ZA VARNOST IN DOSTOJANSTVO VSEH GENERACIJ
od otrok in mladih do starejših

✓ZA MLADE, KI OSTANEJO, IN DRUŽINE, KI PRIDEJO
s stanovanji, priložnostmi in perspektivo

✓ZA RAZVOJ, KI USTVARJA
močno gospodarstvo, dobra delovna mesta in živahno podeželje

✓ZA IDRIJO, PONOSNO NA SVOJE KORENINE IN USMERJENO V PRIHODNOST
z dediščino, kulturo, športom in turizmom kot priložnostjo razvoja

Naročnik objave: NSi - občinski odbor Idrija / Dvorakova ulica 11a, Ljubljana

GO GLAS OBČANOV

LISTA KANDIDATOV ZA OBČINSKI SVET
1 in 2 VOLILNI ENOTI

KANDIDAT ZA ŽUPANA
SIMON PERMOZER

NEDELJA, 15. NOVEMBRA • VOLITE GO!

Skupaj za boljšo občino

Naročnik objave Glas občanov in Simon Permozer, Rudarska ulica 39, Idrija

SLS

ZDRAVA PAMET za Idrijo in podeželje! SLS Slovenska ljudska stranka

Po 24. letih, ko sem po volitvah zapustil župansko funkcijo, sem začutil dolžnost, da bi na teh volitvah lahko še kaj prispeval k oblikovanju pogledov za **prihodnost naše občinske skupnosti**. Na županskih volitvah bom tudi tokrat kandidiral na listi **SLS Slovenske ljudske stranke**.

Predvsem je moja glavna misel **še vedno arhitektura in prostor po 50. letih ustvarjalnosti v tem poklicu**! Želel bi le več odgovornosti in **vizije kam usmerjati našo barko** v teh prelomnih časih na omejenem prostoru mesta, kjer se je cena zemljišča pod K&K primerjala z mestom Dunajem.

Ne pozabljam na razpršeno podeželje kjer bo največja skrb **rekonstruirati in obnoviti lokalni in krajevni cestni fond**, ki bo povezan z mestom in magistralno povezavo Kalce - Robič s priključkom na avtocesto.

Finančno uresničitev tega biblijskega projekta bo možno le **na način nove razvojne strategije**, ki bo iz priložnosti za turistično gospodarstvo **v širši povezani regiji postala del EU planov**.

V gospodarstvu delovna sila ne bo več na prvem mestu in jo bo nadomestila robotika ter UI. **Turizem in pridelava hrane ter podjetništvo** v teh hribovskih pogojih bosta slonela na ljudeh s tradicionalnimi in novimi znanji.

Tudi v transportu se bodo spreminjala pogonska goriva in tehnika.

Opuščeni rudnik živega srebra pod Unescovo zaščito **bo moral dobiti zanesljivo turistično zgodbo**, da bo vzdrževanje rentabilno in ne bo prepuščeno propadanju.

To in prostorski elaborati ter predlogi številnih arhitekturnih študentskih delavnic na tem področju, bi morale biti **nosilne teme soočanja kandidatov**.

Imamo model kako iz teh prevelikih družinskih hiš **mladim** izvesti ločen dostop do mansardnih stanovanj ali turističnih apartmajev. Rešitve so tudi uporaba **zunanjih dvigal** in izvedba lahke nadgradnje **mansardnega zaključka več stanovanjskih blokov**.

Prometna strategija že vsebuje javni prevoz s podeželja. To bi opravljali z **električnimi kombiji** po urniku ali na klic uporabnikov. Občinske službe bi spremljale razmere in po potrebi obšolskih dejavnosti **subvencionirala in usklajevala te prevoze**.

V prihodnosti bomo morali zaradi sušnih poletij dajati poudarek načinom **shranjevanja pitne vode**, predvsem na sušnih planotah z vodnjaki in zbiralniki deževnice ter meteornih vod za zalivanje pridelkov. Ob bistrih potokih **se uveljavlja gojitev postrvi** kot nekoč v domeni gozdnih gospodarstev.

Za **družabne dejavnosti** ob državni cesti, ki nas povezuje z žirovsko občino, je že izdelan idejni **projekt Doma krajanov**, kot nadomestni Zadružni dom v Govejku, ki združuje kombinirano športno in kulturno dvorano z odrom in tehniko ter galerijo ob dolgi stranici. Idrija bi morala **na Uti zgraditi** predlagano **večnamensko sodobno kongresno - kulturno dvorano** z odrsko gledališko tehniko, zraven hotela, **s parkirno hišo** in pristajališčem za helikopter ter **ob njej šest pokritih avtobusnih postajališč**.

Obstajajo idejni arhitekturni načrti z vodnim soglasjem za podjetje PII, **za Hišo nad vodo**, na stebrih na desni brežini Idrijce (Firbarjeva hiša z žago) pred peš mostom in DGD načrt nadomestne **stanovanjsko poslovne hiše Bajt**, pred odcepom na Vojsko, z manjšimi stanovanji za mlade družine ali turistične apartmaje. Običajne prepreke so zaustavile želje in zagon investitorjev.

Široko zastavljen program bodo v občinskem svetu zagovarjali naši IZVOLJENI predstavniki iz liste SLS!

Cveto Koder

Naročnik objave: SLS, Gospodinjska ul. 8, Ljubljana

Za Cerkljansko.

Lista Gibanja Svoboda za občinski svet Občine Cerkno

VOLILNA ENOTA 1

URŠKA LAHAJNAR UROŠ BOŽIČ MONIKA HADALIN

VOLILNA ENOTA 2

STANKO MOČNIK JASNA ZAJC ROBERT ZORJAN

MOJCA MAVRI DANILO SEDEJ

4

POVEZANA IN ODPRTA OBČINA
Sodelovanje z občani, pregledno odločanje in večja vloga krajevnih skupnosti.

PROSTOR ZA PRIHODNOST
Možnosti za gradnjo in stanovanja, urejanje prostora ter podpora domačemu gospodarstvu in kmetijstvu.

KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE
Zdravstvena oskrba, skrb za starejše, razvoj vrtca, šole in prostorov za društva.

UREJENI IN VARNI KRAJI
Ceste, vodovodi, komunalna infrastruktura ter pripravljenost na naravne nesreče.

Urška za županjo

2

POLITIČNI OGLAS
NAROČNIK:
SVOBODA
AMERIŠKA ULICA 8
LJUBLJANA

Svoboda

Za ljudi.
Za naše kraje.
Za skupno prihodnost.

URŠKA LAHAJNAR
kandidatka za
županjo Občine Cerkno

Tomaž Vencelj, nestrankarski kandidat za župana Občine Idrija

Želim si občine, v kateri vsak kakovostno živi in si lahko ustvari dom

»Tisti župani, ki imajo neposredne stike z odločevalci, so pogosto v prednosti, saj imajo prave informacije,« poudarja Tomaž Vencelj, župan Občine Idrija, ki se bo na letošnjih lokalnih volitvah potegoval za tretji županski mandat. Čeprav ne skriva, da je na marsikateri realiziran projekt ponosen, poudarja tudi, da je idej, ki jih je možno izvesti, še veliko. Ambicija programa njegove ekipe je zato občina Idrija, v kateri si bo vsakdo lahko ustvaril dom in ki bo nudila pogoje za kakovostno družinsko življenje.

Pred osmimi leti ste prvič prepričali volivce občine Idrija, danes jih nagovarjate že tretjič. Se je v teh osmih letih spremenil vaš pogled na delo župana?

Pred osmimi leti smo šli s somišljeniki na Listi krajevnih skupnosti občine Idrija na lokalne volitve kot skupina družbeno aktivnih zanesenjakov. Rekli smo si »dovolj nam je jamranja.« Takrat so volivci prepoznali naše zanesenjaštvo, a ko se je evforija umirila, smo tudi mi trčili ob realnost. Predvsem smo se morali naučiti, kako predvolilne ideje izvesti. Če bi se lahko vrnil osem let nazaj, bi takoj po volitvah začel obiskovati ministrstva in druge odločevalce v Ljubljani, saj je to najpomembneje za realizacijo projektov. Prav zato imamo danes več pridobljenih gradbenih dovoljenj pripravljenih na realizacijo. Sam zato tudi kandidiram, saj si želim pripeljati projekte do konca in uresničiti večino idej, ki bodo, v to sem prepričan, naredili življenje v Idriji še bolj privlačno. Skratka pred osmimi leti smo imeli ogromno zagona, ki ga nismo vedno znali usmeriti pravilno. Danes je zagon še vedno tu, so pa tu tudi izkušnje, kako se nekega projekta lotiti in ga v doglednem času zaključiti.

Idrija je po površini osma največja občina v Sloveniji, tik za Koprom in dve mesti pred Ljubljano. To vedno povzroča hude infrastrukturne izzive, na katere se v predvolilnem času pogosto spomnimo. Ste v zadnjem mandatu na tem področju naredili vse, kar ste si zastavili?

Vsega nikakor. Vsekakor pa lahko rečem, da smo veliko dosegli na področju državnih cest, saj imamo podpisanih več soinvestitorskih sporazumov z državo in drugimi deležniki v projektih. Trenutno intenzivno potekajo obnove državnih cest v Črnem Vrhu in Kanomlji. Bo pa zelo hitro potrebna dokončna odločitev države glede financiranja občinske cestne infrastrukture. Težava je, da vse občine dobimo enako sredstva na kilometer cest, ne glede na lego, klimo in razgibanost terena. Dovolj zgovoren primer so že stroški zimske službe. V Novi Gorici ti znašajo 330 evrov na kilometer, pri nas pa kar 1.900 evrov na kilometer.

Poleg tega je v Idriji bistveno več občinskih cest kot v kakšni manjši občini …

Drži. Na ravni države je skupaj z avtocestami dobrih 6.500 kilometrov državnih cest. V občini Idrija pa imamo 450 kilometrov občinskih cest. Na ravni države zanje skrbi več kot 100 zaposlenih, pri nas pa dva. Poleg nujne spremembe financiranja občin vidim rešitev tudi v tem, da se določene ceste prenesejo v državno upravljanje. Za to si že nekaj časa prizadevam in si bom aktivno prizadeval tudi v prihodnje.

Pravite, da si želite občine, v kateri bi ljudje ostajali in si ustvarili družine. Vendar je na nacionalni ravni in tudi širše problematika stanovanj pereča tema. Kakšni so vaši načrti na tem področju?

V Idriji imamo na voljo 114 javnih neprofitnih stanovanj in ta fond vseskozi razširjamo. Ker novogradenj skoraj ni, aktivno spremljamo ponudbo na trgu nepremičnin. Tako smo pred nekaj leti odkupili staro hišo v Žabji vasi, jo prenovili in v njej uredili dve neprofitni stanovanji. A to je le en vidik. Temeljna naloga občine je po mojem mnenju ta, da ljudem, ki želijo graditi, to tudi omogočimo. Občina Idrija je kot prva v Sloveniji vzpostavila javno dostopno evidenco stavbnih zemljišč, v kateri se takoj vidi, kje je možno graditi in kako opremljena je posamezna parcela. Prav tako je potrebno poskrbeti za gradnjo večstanovanjskih stavb. Projekt gradnje stanovanj na območju Rožne ulice se bo po zagotovilih investitorja pričel v kratkem. Je pa dejstvo, da je občina Idrija precej prostorsko omejena za gradnjo večstanovanjskih stavb. Veliko potenciala za gradnjo individualnih in večstanovanjskih stavb ter razvoj vidim v Godoviču in Črnem Vrhu. Na podeželju potrebujemo predvsem parcele za enostanovanjske hiše. Časi se spreminjajo in življenje mladih in starih pod isto streho ni več najbolj zaželena oblika bivanja, vsaj pri tistih, ki si gradnjo lahko privoščijo.

Verjetno pa je tudi sama velikost občine dodaten izziv za podeželje. Kako te izzive vidite sami?

Seveda. Poleg že omenjenih cest je veliko izzivov tudi s preostalo infrastrukturo. Predvsem z dobavo pitne vode. Že tako nekateri predeli občine nimajo vodovodnih sistemov, če se bodo vremenski trendi nadaljevali, pa bodo ti izzivi samo še večji. Veliko energije bo potrebno vložiti v pridobitev gradbenih dovoljenj za povezovalne vodovode, preko katerih bi vodo distribuirali na območja, ki lastnih vodnih virov nimajo. A to ni generalna rešitev, tako da bo nujno potrebno razmišljati tudi o novih vodnih vrtinah. Je pa tu ena ključna težava, in sicer, kot ste že omenili, smo po površini veliki, ne pa tudi po številu prebivalcev. Zato ne moremo kandidirati za sredstva iz kohezije, saj je eden od kriterijev tudi določeno število prebivalcev, priključenih na posamezen vodovodni sistem. Tu je ponovno nekaj, kar je na državi ravni potrebno spremeniti, če želimo zadržati našo kulturno krajino in preprečiti odseljevanje ljudi s podeželja, saj občinski proračuni sami tega bremena ne bodo zmogli. Sicer se za obstoj podeželja v naši občini ne bojim, saj so naši ljudje čvrsti in ne obupajo kar tako, toda vsi si zaslužimo voziti se po dobrih cestah in imeti zanesljiv vodovod, kanalizacijo, elektriko in vse ostalo.

Za kakovost življenja pa ni pomembna le infrastruktura. Kot glasbenik in član idrijske rudarske godbe se verjetno zavedate tudi pomena kulture?

Seveda. Trenutno je moja največja bolečina, da nimamo niti ene solidne kulturne dvorane. Imamo eno podrtijo v Idriji in eno malo manjšo podrtijo v Spodnji Idriji. Smo pa v Spodnji Idriji tik pred tem, da vložimo dokumentacijo za gradbeno dovoljenje za prenovo dvorane, katere dobršen del sanacije in gradnje bo zagotovljen s popotresnih sredstev. Končni cilj je, da ima vsaka krajevna skupnost svojo, vsaj manjšo dvorano, v kateri se lahko odvijajo dogodki.

Kaj pa glasbene prireditve?

Bodimo iskreni, nerealno je pričakovati dvorano, v kateri bi lahko z rudarsko godbo imeli koncert, na katerega pride 600 ali več ljudi. To pomeni, da smo obsojeni na koncerte po športnih dvoranah. Tu smo z ekipo ponosni na obnovo Modre dvorane, ki je po prenovi akustično vrhunska, zaradi energetske sanacije pa lahko športniki v njej po novem trenirajo v praktično idealni klimi. Ponosni smo tudi na to, da se je prenova skoraj izključno financirala iz sredstev, pridobljenih na razpisih, in zelo darežljivo donacijo družine Rejc.

Brez sredstev, pridobljenih na razpisih, so investicije v manjši občini znatno omejene. Kako na tem področju ocenjujete vaša dosedanja mandata?

Občina se prijavi na praktično vsak razpis, ki je primeren za nas, in tako rekoč smo vselej tudi uspešni. Največja težava ostaja, da nismo uvrščeni med obmejna problemska območja, kar pomeni, da je tudi veliko razpisov, ki bi za nas bili primerni, a se nanje ne moremo prijaviti. Tudi to smo že večkrat izpostavili odločevalcem na ravni države in kot kaže, se bo v kratkem nekaj vendarle premaknilo. Smo pa nazadnje uspešno pridobili sredstva za sofinanciranje menjave travne podlage na nogometnem stadionu – sicer šele po pritožbi, a vendarle. Prijavili smo telovadnico v Godoviču in prejeli 389.000 EUR, kar je, kot vidim danes, tudi predvolilna obljuba protikandidatov. Trenutno intenzivno delamo na pridobivanju dokumentacije za energetsko sanacijo šolske telovadnice v Spodnji Idriji, prenovo šolske kuhinje v Idriji ter gradnjo telovadnice in prizidka podružnične šole v Ledinah. Glede na to, da je Direkcija Republike Slovenije za vode že pred dobrim letom potrdila ustreznost projekta protipoplavnih ukrepov na Idrijci, se borimo za dodelitev sredstev za njihovo izvedbo, ki bi po dolgih letih omogočila gradnjo na območju Ute.

V letu 2026 je Občina Idrija skupaj z zunanjimi sodelavci pripravila elaborat, ki potrjuje neprenehno nastajanje škode na infrastrukturi in zgradbah zaradi petstoletnega rudarjenja. Na vse možne načine bomo na podlagi tega poizkusili pridobiti nekakšno letno rento s strani države, ki bo zagotavljala sprotno saniranje omenjene škode. Povezavo med Spodnjo Idrijo in Idrijo si želimo okrepiti s širitvijo sistema izposoje električnih koles, tako da si ga bodo lahko uporabniki izposodili v Idriji in ga pustili v Spodnji Idriji.

Idrija je upravičeno ponosna na svojo knapovsko dediščino, ki danes odpira možnosti tudi na področju turizma? Kako zadovoljni ste z današnjim stanjem turizma v Idriji?

Na področju turizma smo naredili veliko. Postali smo prepoznavni kot turistična destinacija, kar kažejo tudi nekatere raziskave. Ljudje k nam prihajajo po naravo, kulturno dediščino in mir. Bom pa iskren, da do sedaj ni šlo vse v pravo smer. Tu je še veliko prostora za izboljšave in sam veliko upanja polagam v novega direktorja Zavoda za turizem Idrija ter povezovanje pri trženju turizma s Cerknim.

Skupaj naprej!

Poleg že omenjene stanovanjske problematike je drugi izziv sodobnega zahodnega sveta tudi staranje prebivalstva, to je izziv po celotni Evropi. Kako se občina Idrija spopada s staranjem prebivalstva?

Bodimo realni, to je težava, ki krepko presega občinske meje in s katero se bodo morale ukvarjati vse evropske države. Občina tu nima čarobne paličice, ki bo ta problem rešila. Mi lahko skrbimo in tudi smo poskrbeli za pogoje, ki izboljšujejo kakovost življenja starostnikov. V občini mamo dva doma starejših občanov s koncesijo, ki nudita oskrbo, mi se pa trudimo organizirati storitve, ki jih starostniki potrebujejo. Zagotavljamo tudi brezplačne prevoze programa Sopotniki, kjer starejši prevažajo starejše. V prihodnjem mandatu ga bomo poizkusili še dodatno razširiti. Prav tako smo na terenu zaznali potrebo po prostoru, ki bi služil kot dnevni center za starejše.

Kako se pripravljate na novembrske lokalne volitve. Je čutiti kaj napetosti?

Pravzaprav smo se v zadnjih tednih z občinsko upravo ukvarjali z aktualnimi projekti, saj določene stvari preprosto ne morejo čakati na volitve. Župan mora, kot sem že izpostavil, vselej izkoristiti priložnost, da se pojavi pri odločevalcih v glavnem mestu. Se pa seveda vzporedno s tem z ekipo Liste krajevnih skupnosti občine Idrija pripravljamo na kampanjo in se je tudi veselimo. Poleg projektov, na katerih že delamo, imamo tudi veliko novih idej in danes tudi izkušnje ter znanje, da jih bomo lahko v prihodnjem štiri letnem obdobju izpeljali. / Robert Bain

LKS LISTA KRAJEVNIH SKUPNOSTI OBČINE IDRIJA

Naročnik objave Tomaž Vencelj in Lista Krajevnih skupnosti Občine Idrija, Kacinova ulica 12, Idrija

Prva volilna enota:
Idrija, Čekovnik, Idrijska Bela, Razpotje, Rejčev grič, Vojsko

1. Natalija Kovač Jereb
2. Mitja Šuligoj
3. Miranda Groff Ferjančič
4. Samo Beričič
5. Damjana Bolčina
6. Boštjan Bašelj
7. Maša Kosmač
8. Samo Bevk
9. Bojana Kunc
10. Bojan Režun
11. Ivana Frančiška Leskovec

Druga volilna enota:
Spodnja Idrija, Spodnja, Srednja in Gorenja Kanomlja, Idrijske Krnica, Masore, Gorenji Vrsnik, Govejk, Korita, Ledine, Ledinske Krnice, Ledinsko Razpotje, Mrzli Vrh, Pečnik, Sp. Vrhnik, Žirovnica

1. Adrijana Erjavec
2. Ambrož Vončina
3. Darja Lapajne
4. Robert Šinkovec
5. Marija Bizjak Pavšič

Tretja volilna enota:
Črni Vrh, Idrijski Log, Javornik, Kanji Dol, Lome, Mrzli Log, Predgriže, Strmec, Zadlog, Godovič, Jelični Vrh, Dole, Gore, Idršek, Potok, Zavratec

1. Maja Čuk Felc
2. Peter Podobnik
3. Eva Gantar
4. Janez Tavčar
5. Silva Gostiša

Znam poslušati.
Znam povezati.
Znam narediti.

Naročnik objave: SD, Nazorjeva ul. 6, Ljubljana

SD

Zakaj sem se odločila kandidirati? To vprašanje sem si zastavila večkrat, preden sem nanj znala odgovoriti sama sebi. Priznam – tudi dvomila sem. Ali je to res prava odločitev?

Ali sem pripravljena prevzeti takšno odgovornost? Odločitev zato ni prišla čez noč. Zorela je skozi moje delo v občinskem svetu, skozi srečanja in številne pogovore z ljudmi. Vedno znova sem poslušala, kaj jih skrbi, kaj v naši občini pogrešajo in kaj bi lahko naredili drugače. In počasi je v meni dozorelo prepričanje, da lahko naredimo več. In da želim pri tem prevzeti svoj del odgovornosti.

Seveda takšne odločitve nisem sprejela sama. Najprej sem se pogovorila s svojo družino. Njihova podpora mi pomeni največ. Veliko mi pomeni tudi zaupanje ljudi, ki so me v zadnjih mesecih spodbujali h kandidaturi, in podpora stranke.

Ob tem pa nekaj vem: župan sam ne more narediti veliko. Tudi zato moja kandidatura ni zgodba o enem človeku. Potrebujemo ljudi, ki znajo stopiti skupaj, ki imajo različna znanja in izkušnje in so pripravljeni del svojega časa nameniti skupnosti.

Zato sem ponosna na ekipo, ki me spremlja, to so ljudje različnih generacij, z različnimi izkušnjami in pogledi. Ni treba, da o vsem mislimo enako. Pomembno je, da se znamo poslušati in da vemo, kaj želimo doseči.

Želim si Idrije, v kateri bomo radi živeli danes in v kateri bodo svojo prihodnost želeli graditi naši otroci. In danes lahko dodam še nekaj, česar pred leti ne bi mogla: tudi naši vnuki.

Odgovornost sprejemam s spoštovanjem.

Natalija Kovač Jereb

Prva volilna enota:
Jesenice, Orehek, Ravne, Zakriž, Jagršče, Police, Reka, Straža, Šebrelje, Bukovo, Zakojca, Gorje, Poče, Trebenče, Laznica

1. **Dr. Vesna ČUK**, dr. edukacijskih ved
2. **Aleksander Močnik**, miličnik, policist
3. **Mira Lainšček**, ekonomski tehnik

Druga volilna enota:
Cerkno, Čeplez, Labinje, Planina, Poljane, Gorenji Novaki, Dolenji Novaki, Cerkljanski Vrh, Jazne, Otalež, Lazec, Plužnje, Podlanišče, Podpleče, Travnik

1. **Renata Bajt Kovač**, univ. dipl. organizator informatik
2. **Jakob Kenda**, orodjar
3. **Ernesta Eržen**, dr. med, spec. anesteziologije in reanimatologije
4. **Mitja Miklavčič**, vodja strojnega in voznega parka logistike
5. **Ivana Gantar**, ekonomski tehnik
6. **Štefan Flander**, strojni tehnik
7. **Zdenka Verbič Makuc**, tehnični risar
8. **Robert Kuralt**, strojni tehnik
9. **Majda Mlakar**, metalurški tehnik
10. **Stanko Gosar**, kemijski tehnik
11. **Jožefa Florjančič**, gostinski tehnik

Naročnik objave: SD, Nazorjeva ul. 6, Ljubljana

SD

Spoštovane občanke, spoštovani občani, pred nami je čas odločanja o bodoči smeri naše občine.

Občani imamo različna mnenja, poglede in ideje – in prav je tako. Raznolikost razmišljanja ni naša ovira, ampak naša prednost. Različni pogledi nas bogatijo, odpirajo nova vprašanja in nas spodbujajo, da iščemo boljše odgovore.

Kandidati liste SD iskreno spoštujem dejstvo, da ne mislimo vsi enako. Ko gre za prihodnost naše občine, pa moramo znati stopiti skupaj. Verjamemo, da sodelovanje, dialog in zavzeto delo pripeljejo do skupnih jasno postavljenih želenih ciljev.

Napredek ne pride sam od sebe – ustvarjamo ga skupaj s poslušanjem, medsebojnim spoštovanjem in jasno vizijo.

Kandidati liste SD se zavzemamo za enakomeren in pravičen razvoj celotne občine, za povezovanje v občini in povezovanje s sosednjimi občinami, za učinkovito dokončanje začetih projektov na področju zdravstva in oblikovanje celostne zdravstvene storitve v občini, za sodobno infrastrukturo, za podlage, ki podpirajo razvoj gospodarstva, turizma, ohranjanje in razvoj naravne in kulturne dediščine in omogočajo vsem generacijam kakovostno življenje. Zagovarjamo trditev, da mora občina delovati učinkovito, pregledno in v službi vseh občanov.

Čas je za operativnost in konkretne korake naprej.

Renata Bajt Kovač in dr. Vesna Čuk

zagon.
Za občino Idrija.

Znanje. Izkušnje.
Energija.

Čas je za nov ZAGON.

Matevž Straus, kandidat za župana

Matevž je lokal patriot v pravem pomenu besede. Odraščal je v Idriji in se po študiju urbanizma v več evropskih mestih vrnil domov. Dela za visokotehnološko podjetje v Novi Gorici, v Idriji pa vodi zasebni zavod ID20 in soorganizira Praznik idrijskih žlikrofov. V mladosti je sooblikoval nastanek Mladinskega centra Idrija.

Ne gradi politične kariere. Je domačin, ki ve, kako delujejo evropski razpisi in javna uprava — in je pripravljen znanje in izkušnje preliti v vodenje občine.

»Težko slišim, da se nekaj ne da.«

Matevž Straus
KANDIDAT ZA ŽUPANA OBČINE IDRIJA

Drage občanke in občani,

čas je za spremembe. Sosednje občine rastejo in se razvijajo. Logatec je v desetih letih pridobil 1377 prebivalcev, Idrija jih izgubila 450. Ajdovščina bo letos pridobila skoraj desetkrat več evropskih sredstev kot mi.

Zadnjo večstanovanjsko zgradbo smo zgradili pred 20 leti. Mladi odhajajo, ker ni kje ostati. Smo v negativni spirali. Z manj prebivalci je vedno težje vzdrževati infrastrukturo, ki je nujna za ohranjanje poselitve.

A verjamemo, da to ni naša usoda. Smo ekipa z jasnim programom. Ambiciozno črpanje EU sredstev. Nove parcele za gradnjo. Enakopraven razvoj vseh krajevnih skupnosti. Kakovost življenja. Podpora malemu gospodarstvu.

Spoznajte nas in podprite nov zagon!

Ekipa Zagon. Za občino Idrija.

Ekipa, ki bo delala za vas.

1. VOLILNA ENOTA

- **Matevž Straus**, direktor zasebnega zavoda (ID20) in vodja programa v visokotehnološkem podjetju (Arctur)
- **Tina Mervic**, psihologinja (Gimnazija Jurija Vege Idrija)
- **Primož Pavšič**, arhitekt (Kolektor Koling)
- **Sonja Mlakar**, osebna asistentka
- **Edvard (Edi) Tratnik**, upokojenec
- **Karmen Vidmar**, ravnateljica (Gimnazija Jurija Vege Idrija)
- **Blaž Vončina**, vodja lokacije (Hidria Lamtec)
- **Maša Eržen**, sodelavka v projektni pisarni (Pipistrel)
- **Darko (Dare) Kaurič**, glasbenik
- **Marijanca Medved**, delovna terapevtka s spec. znanji (OZG, ZD Kranj)

2. VOLILNA ENOTA

- **Žan Menart**, podjetnik (Hundred Vision)
- **Jožica Bizjak Mlakar**, pravnica (ZPIZ)
- **Primož Bajec**, delovodja (Hidria Movent)
- **Tea Leban**, proizvodna kontrolorka (Kolektor Mobility)
- **Borut Filipič**, prodajni inženir (Alfa Laval)

3. VOLILNA ENOTA

- **Miha Rupnik**, podjetnik
- **Helena Felc Žveplan**, vodja ključnih kupcev (Nestlé Slovenija)
- **Ivan Mivšek**, kmet in gozdar
- **Veronika Škedelj**, doktorica znanosti (Sandoz)
- **Jure Logar**, v

Spoznaj Matevževe dosedanje aktivnosti in dosežke ter naše kandidate na zagon-idrija.si ali prek QR kode.

www.zagon-idrija.si

Naročnik oglasa: Zagon. Za občino Idrija.

PISMO IZ PRVE VRSTE PARLAMENTA

Andrej Poglajen, poslanec Državnega zbora RS

Drage prebivalke in prebivalci Idrijsko-Cerkljanske, tokratno mesečno kolumno začenjam z zahvalo vsem, ki ste na referendumsko nedeljo, 11. oktobra, glasovali štirikrat ZA. Pri najpomembnejšem referendumu o Zakonu o parlamentarni preiskavi je Idrijsko-Cerkljanska dokazala, da pri nas korupcija nima državljanske pravice, poleg tega pa tudi, da je delo vrednota in da se lenoba pri nas ne nagrajuje.

V zadnjem obdobju je politično dogajanje v Državnem zboru zelo burno in pestro. Opozicija poskuša izrabljati vse postopkovne možnosti za blokiranje prepotrebnih zakonodajnih sprememb. Kljub temu nam je v zadnjem mesecu uspelo sprejeti številne zakone, ki bodo izboljšali življenje v naši domovini.

Med njimi bi vsekakor izpostavil Zakon o specializiranih organih za obravnavo korupcijskih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala oziroma zakon SKOK. Gre za zakon, ki končno vzpostavlja trdno verigo institucij, pristojnih za pregon korupcije v naši državi. Slovenija je v zadnjih štirih letih na mednarodnih lestvicah drastično nazadovala. Z novim zakonom, ki bo zaradi organizacijskih potreb v celoti začel veljati sredi prihodnjega leta, bomo ta trend obrnili, predvsem pa poskrbeli, da bodo odgovorne osebe procesirane in ustrezno sankcionirane.

V tem času sem opravil kar nekaj srečanj z ministri naše vlade. Konec septembra smo se pri ministru za infrastrukturo temeljito pogovorili o stanju cestnih projektov v naših krajih. Srečanje je privedlo tudi do številnih vzdrževalnih del na državnih cestah v naših krajih, ki so se začela izvajati ta mesec in še potekajo, predvsem na cesti skozi Zalo ter na relaciji Želin–Cerkno. Prav tako smo z ministrom zastavili strategijo investicij za prihodnje obdobje.

V prihodnjem letu se tako lahko nadejamo večmilijonske investicije na Keltiki. Ministrstvo za okolje in prostor v teh dneh pospešeno pripravlja vso potrebno dokumentacijo za omenjeni projekt.

S predstavniki Ministrstva za zdravje smo v zadnjih tednih večkrat sestankovali in se pogovarjali o zagotovitvi državnih sredstev za eno največjih investicij v zdravstveno infrastrukturo na Idrijsko-Cerkljanskem v zadnjem desetletju. Poleg tega smo z ministrico za demografijo, družino in socialne zadeve govorili o možnostih za selitev enega od oddelkov ministrstva v naše kraje v okviru decentralizacije. Poleg vsega omenjenega se v teh dneh obravnavajo tudi proračunske spremembe za prihodnje leto. Več o tem, kaj prinašajo, pa v prihodnje.

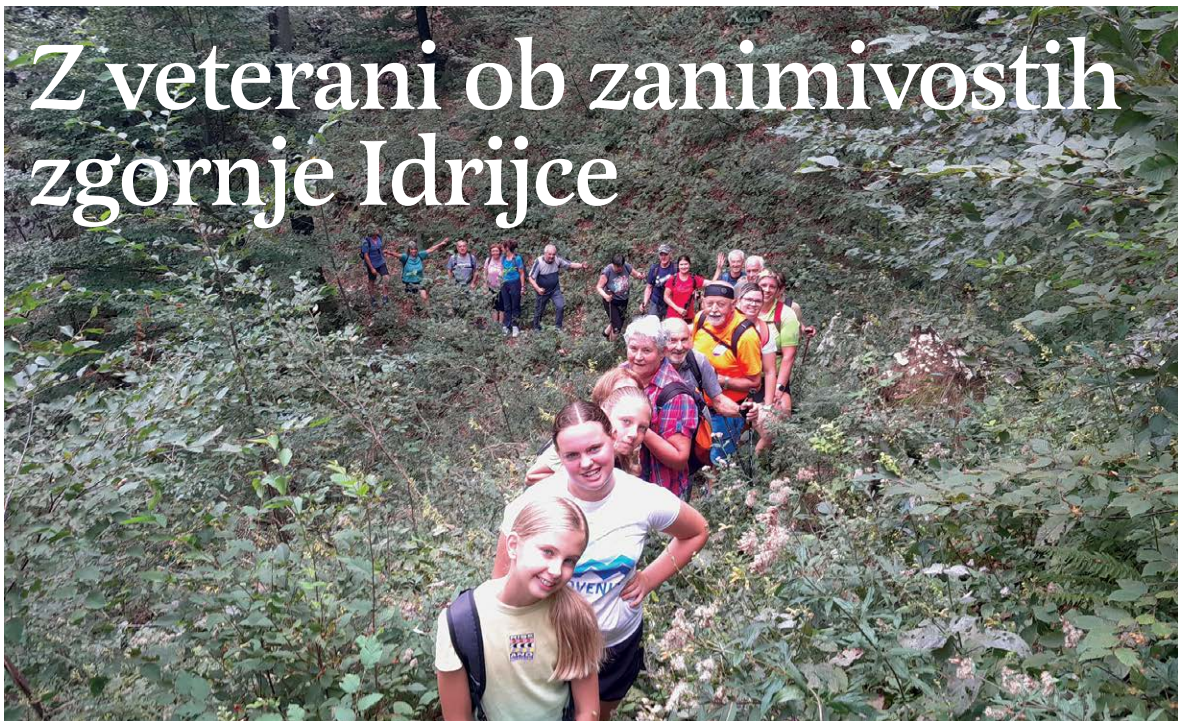
Državni zbor je za dan odločanja o interventnem zakonu določil 6. december. Takrat se bomo odločali, ali želi Slovenija iti po poti razvoja, ki jo ponuja vladna koalicija, ali po poti razkroja, ki jo zagovarja opozicija. Že danes vas pozivam, da se udeležite referenduma in glasujete ZA interventni zakon, ki prinaša številne pozitivne rešitve za vse državljane.

Prispevek je mnenje avtorja in ne izraža stališča uredništva.

Z veterani ob zanimivostih zgornje Idrijce

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Idrija – Cerkno že več kot dvajset let ob tradicionalnem tekmovanju v streljanju z malokalibrsko puško v Rovtarjevem vrhu, pripravlja tudi pohod po Vojskarski planoti. Ta zaradi svoje razprostranjenosti in razgibanosti omogoča, da se smeri pohodov iz leta v leto ne ponavljajo.

Vlado Sedej

Po nekaj letih raziskovanja bolj odmaknjenih predelov na severnem delu planote nad Trebušo, Gačnikom in Hotenjo, so se pohodniki letos ponovno odpravili na njen južni rob, na območje Krajinskega parka Zgornja Idrijca med Mrzlo Rupo in Idrijskimi klavžami. Petindvajset udeležencev, starih od 13 do 90 let, je med nekaj več kot triurnim pohodom spoznalo veliko doslej njim neznanega.

Z avtomobili so se zapeljali do Mrzle Rupe, kjer so se na kratko seznanili z geografijo Vojskarske planote in njenim strateškim pomenom v zgodovini. Znano je, da se v bližini domačije pri Habetu pod površino skriva obrambni zid iz časov rimskega cesarstva, najdeno je bilo orožje iz časa beneških vojn v začetku šestnajstega stoletje, verjetno so tu čez v začetku 19.stoletja v Idrijo prišli Francozi, med prvo svetovno vojno je avstrijska vojska postavila peto obrambno linijo proti Italijanom, med drugo svetovno vojno je bilo Vojsko eno od glavnih oporišč partizanske vojske ter priča številnim premikom in spopadom. V kratki osamosvojitveni vojni leta 1991 je bil v središču vasi pomemben zbirni center za prebegle stareišne JLA, ki so tu našli varno zatočišče.

Po tem kratkem uvodu so se s križišča v Mrzli Rupi ob mladi Idrijci zapeljali do kraja imenovanega na Logu, kjer so si ogledali sledove Trohovih klavž nad najvišjim slapom na tej reki in ostanke kamnitega zadrževalnika - štublja, ki je služil za zbiranje dodatnih količin vode za klavže.

Nadaljevali so peš po ozki stezi ob levem bregu Idrijce, ki jo, kot del Idrijsko - cerkljanske planinske poti, vzorno vzdržujejo markacisti Planinskega društva Idrija. Pot jih je vodila čez suhe grape, mimo nekdanjih kopišč in izvira Divji potok do Idrijskih klavž. Dober kilometer pred klavžami so si z vrha ogledali naravni biser Bučke. To je malo znana ozka soteska Idrijce z več manjšimi, težko dostopnimi zaporednimi tolmuni.

Po krajšem počitku pri klavžah in njihovi predstavitvi so se povzpeli po stezi na greben Vršičev do območja, kjer je od začetka leta do konca junija leta 1944 delovala prva postojanka partizanske bolnice Pavla (A-centrala). Tu so si ogledali točke, kjer je so bili bolnišnični objekti – poleg lesenih barak tudi naravnim danostim domiselno prilagojena skrivališča za umik ranjencev, skladišče, kuhinja, pralnica in pokopališče. Na slednjem so še vidni sledovi gomil iz katerih so ostanke umrlih ranjencev po vojni prenesli na skupno grobišče na Vojščici. Na fotokopiji originalnega načrta pokopališča, ki je pripeta na bližnjem drevesu, so navedena imena pokopanih. Med njimi je tudi ime narodnega heroja **Boška Dedejića**, po katerem se je nekdaj imenovala sedanja Beblerjeva ulica v Idriji.

Lokacije nekdanjih objektov in naravnih skrivališč so začasno označene s trakovi in opisi, predvidena pa je trajnejša ureditev krožne poti s predstavitvijo.

Tu, neposredno na kraju dogajanja, si je moč veliko bolj živo predstavljati koliko iznajdljivosti, požrtvovalnosti in poguma osebja pod vodstvom zdravnice **Pavle Jerina Lah** ter ob podpori okoliških prebivalcev je bilo potrebno, da so lahko zdravili in varovali ranjene ter obolele borce.

Polni vtisov so se pohodniki vrnili do avtomobilov in nazaj na Vojsko, kjer jih je čakalo okrepčilo in druženje z udeleženci tekmovanja v streljanju in drugimi obiskovalci.

Obiskala nas je »Tetka Jesen«

V našem vrtcu smo pripravili prav posebno jesensko doživetje, polno raziskovanja, gibanja, sodelovanja in otroškega navdušenja. Otroci in starši so z velikim pričakovanjem prisluhnili uvodni zgodbi o »Tetki Jeseni«, ki se je nekje v naravi skrila in jim pripravila prav posebne izzive.

Tako smo se podali na pustolovski lov. Odpravili smo se na krajši pohod po poti do posebnega gozdnega kotička, kjer so nas na različnih postajah čakale zanimive naloge in izkustveni izzivi. Otroci so reševali jesenske uganke, prepoznavali naravne materiale, opazovali spremembe v naravi ter se preizkušali v različnih gibalnih dejavnostih.

Posebno pozornost smo namenili tudi razvijanju samostojnosti, vztrajnosti, pozornosti in sposobnosti reševanja problemov. Otroci so se učili slediti navodilom, premagovati manjše izzive, sprejemati različne ideje ter se veseliti tako lastnih dosežkov kot uspehov svojih prijateljev. Vsaka uspešno opravljena naloga nas je pripeljala korak bližje Tetki Jeseni. Ob raziskovanju okolice, iskanju namigov in skupnem premagovanju izzivov so otroci z radovednostjo in veseljem odkrivali, kaj jih čaka na naslednji postaji.

Po poti, polni smeha, gibanja in otroškega vrveža, smo Tetko Jesen končno našli! Za ves trud in uspešno opravljene naloge nas je nagradila s prav posebno jesensko pogostitvijo – jesensko pravljico in sveže dišečim pečenim kostanjem. Dan, prežet z raziskovanjem, gibanjem, sodelovanjem in pristnimi otroškimi doživetji, nam je znova pokazal, kako dragoceno je učenje skozi neposredno izkušnjo. Naravno okolje otrokom ponuja nešteto priložnosti za pridobivanje novih znanj, razvijanje spretnosti ter krepitev socialnih odnosov.

Lov na Tetko Jesen bo vsem nam ostal v lepem spominu kot čudovita jesenska dogodivščina, ki je povezala igro, učenje in gibanje ter nam pričarala pravo čarobnost jeseni. / Agnes Baloh

Haiku, dediščina in dan, poln doživetij

V petek, 25. septembra, smo na OŠ Cerkno sklenili 19. svetovno tekmovanje v pisanju otroške haiku poezije, ki poteka pod okriljem JAL fundacije na Japonskem. Na šoli smo gostili najmlajše nagrajence letošnjega tekmovanja ter številne mentorice in mentorje nagrajenih šol.

Mojca Lipužič Moravec

Tako se je tekmovanje, ki je mlade ustvarjalce povezovalo prek meja in jezikov, zaključilo v znamenju druženja, raziskovanja in odkrivanja naše bogate dediščine. Večino nagrad letošnjega tekmovanja smo podelili že ob koncu minulega šolskega leta, saj so bili med nagrajenci večinoma devetošolci. Tokrat pa smo posebno pozornost namenili našim najmlajšim tekmovalcem in njihovim mentorjem. V okviru Bevkovih dnevov 2026 ter ob pretekli 30. obletnici odkritja neandertalčeve piščali, ki je bila tudi osrednji navdih in spremljevalni okvir letošnjega tekmovanja, smo pripravili prav poseben izobraževalni dan. Namenjen je bil spoznavanju kulturne in naravne dediščine Cerkljanske. Našemu povabilu so se odzvale nagrajene šole: OŠ Miren, OŠ Poljane, OŠ Črni Vrh, OŠ Domžale – PŠ Ihan, OŠ Draga Kobala Maribor in OŠ Loka Črnomelj.

Dan smo začeli v šolski avli, kjer smo si ogledali razstavo nagrajenih in izbranih haikujev. Med kratkimi verzi, v katerih so mladi pesniki ujeli drobce zvoka, smo se še enkrat spomnili, kako veliko je mogoče povedati z le nekaj skrbno izbranimi besedami. Zbrane je pozdravil ravnatelj **Mitja Deželа** ter se vsem zahvalil za sodelovanje, ustvarjalnost in prispevek k uspehu tekmovanja, in koordinatorica tekmovanja učiteljica slovenščine **Mojca Lipužič Moravec**. Pot nas je nato vodila v objem cerkljanske narave in to v res lep sončen jesenski dan. Odpravili smo se v Šebrelje, kjer so nas pričakali čudoviti razgledi. Ogledali smo si cerkev sv. Ivana, ostaline prve svetovne vojne, nato pa se podali še v Arheološki park Divje babe. Prav tam, kjer je bila pred tremi desetletji odkrita slovita neandertalčeva piščal, smo lahko še posebej močno začutili, kako tesno so prepleteni človek, ustvarjalnost in čas. Popoldne smo v okviru Bevkovih dnevov nadaljevali v Zakojci. Vstopili smo v Bevkovo domačijo, kjer smo skozi pripoved o njegovem življenju in delu spoznavali svet pisatelja, ki je s svojimi besedami za vedno zaznamoval Cerkljansko. Tudi ta postanek je bil svojevrsten opomnik, da imajo besede prav posebno moč. Po vrnitvi v šolo je sledil še posebej slovesen in prijeten trenutek, podelitev nagrad najmlajšim tekmovalcem. Njihov trud in ustvarjalnost sta bila nagrajena, mentoricam in mentorjem pa smo se za njihovo predanost, spodbujanje mladih ustvarjalcev in sodelovanje zahvalili s haiku publikacijo ter prav posebnim darilom, sodobno repliko neandertalčeve piščali.

Dan je minil v sproščenem, prijaznem in ustvarjalnem vzdušju. Srečanje je bilo lep zaključek 19. tekmovanja, hkrati pa že tiha napoved novega poglavja. Ob misli na jubilejno, že 20. tekmovanje, si zato želimo, da bi se prihodnje leto znova srečali v tako številčni in pisani družbi mladih ustvarjalcev in njihovih mentorjev. Zdaj pa nas že malo vleče naprej, k novi temi. Le kaj nam bo prinesla prihodnja haiku dogodivščina? Tega še ne vemo. Vemo pa, da bo dovolj že nekaj besed, kanček domišljije in svet, ki ga bomo pogledali z nekoliko drugačnimi očmi.

ZA UDOBNO BIVANJE
UČINKOVITO VERIŽNO PREZRAČEVANJE

www.re-mi.si
041 574 126
info@re-mi.si
RE-MI d.o.o.
Gregorčičeva 15, 5280 Idrija
RE-MI

www.gantar.si
T: 05 372 29 23, F: 05 372 29 24,
M: 041 832 833
E: gantar.instalacije@siol.net
NOVO
Ogrevalne toplotne črpalke Weishaupt
NOVO
Plinski Weishaupt
PELETNI KOTEL VALTIS
- cenovno ugoden
- avtomatsko delovanje
- integrirano varovanje povratka
- integrirana hidravlična kretnica
- urejena servisna mreža
GANTAR INŠTALACIJE
Gantar inštalacije d.o.o.
Gore 5c, Idrija

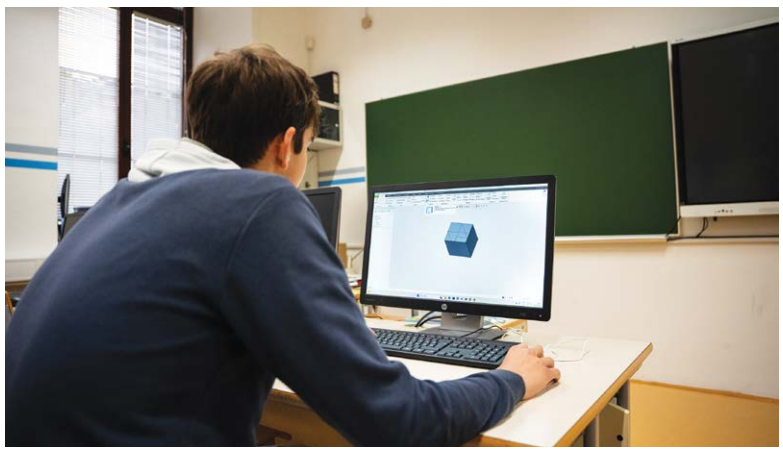

• Postavljamo sisteme sončnega ogrevanja, toplotnih črpalk, kotlovnic na kurilno olje, lesni plin, biomaso.
• Pomagamo pri urejevanju okoljskih kreditov.
• Urejamo dokumentacijo za okoljske subvencije.
Vsi kotli izpolnjujejo pogoje za pridobitev subvencij Ekosklada.

POTOVANJA PISANEC TOUR DESIGN COMPANY
z vami že več kot 35 let od 1991
POTOVANJA JESEN - ZIMA 2026
SONČNI TENERIFE, 27. 11. - 4. 12. 2026, 8 dni
ROVANIEMI EXPRESS Božičkova dežela, 6. 12. 2026, 1 dan
ADVENT OB BALATONU, 11. - 13. 12. 2026
BOŽIČEK NA LAPONSKEM, 17. - 19. 12. 2026, 3 dni
KRAKOV in ZAKOPANE – adventna snežna pravljica, 18. - 21. 12. 2026, 4 dni
MAROKO, 1. - 8. 4. 2027, 8 dni
UZBEKISTAN, 15. - 23. 4. 2027, 9 dni
PRVOMAJSKA ALBANIJA, 27. 4. - 2. 5. 2027, 6 dni
GDANSK, 4. - 8. 6.2027, 5 dni
KRALJEVINA DANSKA, 14. - 19. 6. 2027, 6 dni
NORVEŠKI FJORDI, 25. 6. – 2. 7. 2027, 8 dni
PROVANSA – v opojnem času cvetenja sivke, 26. 6. - 1. 7. 2027, 6 dni
POLARNI KROG, 26. 6.- 3. 7. 2027, 8 dni

OBIŠČI SPLETNO STRAN IN NAROČI NOVI KATALOG POTOVANJ!

ODKRIJTE SVET Z NAMI!
POTOVANJA PISANEC
Šolska ulica 2, Škofja Loka
T: 04 50 62 500
pisanec@pisanec.si
www.pisanec.si

Z donacijo računalnikov podprli sodobno tehniško izobraževanje v Idriji

Na Gimnaziji Jurija Vege Idrija dijaki za delo s sodobnimi strokovnimi programi uporabljajo 49 novih računalnikov, ki sta jih šoli podarili podjetji Kolektor in Hidria.

Sodobno tehniško izobraževanje brez sodobne opreme ni mogoče. Na Gimnaziji Jurija Vege Idrija se tega dobro zavedajo, saj izobražujejo bodoče strojne tehnike in mehatronike operaterje, ki bodo s svojim znanjem pomembno prispevali k razvoju gospodarstva, industrije in novih tehnologij. Pri strokovnih predmetih dijaki za računalniško konstruiranje, 3D-modeliranje in načrtovanje proizvodnih procesov uporabljajo zahtevne programe, kot sta Creo in Mastercam. Računalniki, ki so jih uporabljali doslej, pa so bili zaradi starosti vse manj primerni za takšno delo. Zato so se s prošnjo za pomoč pri posodobitvi računalniške opreme obrnili na gospodarstvo. Nanjo sta se odzvali podjetji Kolektor in Hidria, s katerima, ki že vrsto let sodelujeta s šolo. Kolektor je šoli podaril 31 novih računalnikov, Hidria pa 18.

49 novih računalnikov tako pomeni pomemben korak k posodobitvi obeh računalniških učilnic na naši šoli. »Nova oprema za nas ni le tehnološka posodobitev. Je predvsem naložba v znanje in kompetence mladih. Dijakom omogoča kakovostnejše delo s strokovno programsko opremo, razvijanje digitalnih in tehničnih znanj ter boljše priprave na nadaljnje izobraževanje in vstop v delovno okolje. Za šolo je sodelovanje z gospodarstvom izjemno pomembno. Podjetja, kot sta Kolektor in Hidria, so namreč tudi pomembno okolje, v katerem bodo naši dijaki nekoč iskali svoje prve zaposlitve, uresničevali svoje znanje in soustvarjali nove rešitve« so na šoli ob primopredaji novih računalnikov zapisali v sporočilu za javnost.

»Podjetjema Kolektor in Hidria se iskreno zahvaljujemo za njuno podporo, zaupanje in prepoznavanje pomena kakovostnega tehniškega izobraževanja. Njuna donacija je lep primer sodelovanja šole in gospodarstva ter dokaz, da lahko skupaj ustvarjamo boljše pogoje za izobraževanje mladih, ki bodo v prihodnosti soustvarjali razvoj našega okolja.«

KARMEN VIDMAR

Elektromagnetna terapija proti bolečinam

Elektromagnetna terapija in laserska terapija je napredna, neinvazivna terapevtska naprava, prilagojena za uporabo v veterinarski medicini in rehabilitaciji živali.Tehnologija, ki se je sprva izkazala v humani športni medicini in fizioterapiji, prinaša hitre in izjemne rezultate pri zdravljenju akutnih ter kroničnih mišično-skeletnih obolenj.

Kuža Leo je dobil hude bolečine v vratu in v križu. Ni se mogel več otresti. Ko je začel otresanje z glavo, je zacvilil in se ustavil. Šepal je na prednjo desno nogo tako močno, da se je občasno usedel in držal nogo v zraku. Zjutraj je bil čisto "trd" in je na kakšen gib ali skok zajokal. Zadnje noge mu je zanašalo, ko pa se je shodil, je bil v redu. Ni več sproščeno ležal na boku, ampak je ležal samo na prsnem košu tako, da je imel vrat naravnost. Ko je bila na mizi hrana, ni več prihajal k mizi in mahal z repom, ampak je ležal na svojem ležišču na prsnem košu z iztegnjenim vratom, da ga ni bolelo. Na pregledu smo ugotovili bolečine v vratu desno. Pri pregledu vseh sklepov prednjih nog ni pokazal nobene bolečine. Tudi pritisk po celi dolžini hrbta ni bolel. Na zadnjih nogah so bili oslabljeni refleksi, kar kaže na pritisk na hrbtenjačo. Postavljen je bi sum na hernio medvretenčnega diska.

Po tabletah proti bolečinam je bilo bolje, ko pa tablet ni bilo več, se je stanje spet poslabšalo. Kuža bi bil tako obsojen celo življenje na tablete, če se stanje ne bi toliko poslabšalo, da bi potreboval operacijo.

Uvedena je bila elektromagnetna terapija. Z aparatom je bilo odčitano, kje točno je mesto, ki povzroča težave. To je bilo v vratu in v ledvenem delu. Kuža je prejel 5 terapij in že se je lahko spet normalno ulegel na bok, na sprednjo nogo je še šepal, vendar manj in je ni več dvigal v zrak. Po drugem sklopu petih terapij kuža ne šepa več, normalno se spet otrese, spet prosi za hrano pri mizi in spet živi normalno življenje brez bolečin in tablet.

Mateja Plevnik, dr. vet. med.

Miha Butara je častni občan Občine Cerkno

Občinski svet Občine Cerkno je na slovesnem zasedanju ob občinskem prazniku tudi letos podelil občinska priznanja. Najvišje priznanje, naziv častni občan, je prejel polkovnik Slovenske vojske v pokoju in častni predsednik Zveze slovenskih častnikov Miha Butara. Bevkove nagrade so prejeli Ermin Oblak, ŠD Podmornica in Ženski pevski zbor Iris Bukovo, medtem ko je Bevkovo priznanje prejel glasbenik, skladatelj in multiinstrumentalist Boštjan Gombač.

Občina Cerkno svoj občinski praznik praznuje v spomin na ustanovitev Vojkove brigade in na rojstvo znamenitega matematika Franca Močnika. Praznik je tudi letos spremljala slovesnost, na kateri se je občinska skupnost poklonila posameznikom in društvom, ki s svojim delom pomembno prispevajo k življenju in prepoznavnosti Cerkljanskega.

Slovesno zasedanje občinskega sveta je potekalo v dvorani Glasbene šole Cerkno. Udeležili so se ga občinski svetniki, letošnji nagrajenci ter predstavniki ustanov, društev in javnega življenja na Cerkljanskem. Zbrane je uvodoma nagovoril župan **Gašper Uršič**, ki je predstavil nekatere dosežke minulega obdobja in spregovoril tudi o izzivih, ki čakajo občino v prihodnje.

Posebno mesto med letošnjimi priznanji ima naziv častni občan Občine Cerkno, ki ga je prejel **Miha Butara**, polkovnik Slovenske vojske v pokoju in častni predsednik Zveze slovenskih častnikov.

Butara je s Cerknim in njegovo zgodovino tesno povezan predvsem zaradi svojega dolgoletnega dela pri ohranjanju spomina na eno najbolj prepoznavnih poglavij cerkljanske partizanske zgodovine. Kar 29 let je vodil organizacijski odbor spominske smučarske prireditve Partizanske smučine Cerkno 45', ki je skozi desetletja postala pomemben del spominskega in športnega dogajanja v Cerknem. Prireditev povezuje zgodovinski spomin na partizanske smučine iz leta 1945 s športom in druženjem s čimer Cerkljanskemu prostoru daje posebno vsebino in prepoznavnost. Dolgoletno Butarovo delo pri organizaciji prireditve je bilo pomemben razlog za priznanje, s katerim se mu je občina zahvalila za njegov prispevek.

Bevkovo nagrado je prejel **Ermin Oblak**, ki ga je zaznamovala predvsem izjemna vztrajnost po hudi poškodbi. Po okrevanju se je ponovno vrnil na pohodniške poti, najprej po Cerkljanskem območju in Sloveniji, nato pa tudi na zahtevnejše poti v tujini. Med njegovimi podvigi so različne trase Jakobove poti v Španiji, njegov prvi vzpon na Triglav pa je bil pomemben osebni mejnik. Njegova zgodba je tako tudi zgodba o vztrajnosti, premagovanju ovir in vračanju v aktivno življenje. Bevkovo nagrado je prejelo tudi Športno društvo Podmornica, ki s prostovoljnim delom povezuje prebivalce širšega območja Podlanišča, Podpleč, Cerkljanskega Vrha in Kladja. Društvo pripravlja številne športne, kulturne in družabne dogodke, ki združujejo različne generacije. S svojim delovanjem pomembno prispeva k družabnemu življenju na področju in k povezovanju krajanov. Tretji prejemnik Bevkove nagrade je *Ženski pevski zbor Iris Bukovo*, ki letos zaznamuje 15 let delovanja. Zbor od ustanovitve vodi **Vojka Svetičič**. V petnajstih letih je postal pomemben del kulturnega dogajanja v Bukovem in širšem cerkljanskem prostoru ter s petjem bogati različne prireditve in slovesnosti.

Bevkovo priznanje je prejel **Boštjan Gombač**, glasbenik, skladatelj in multiinstrumentalist, ki že vrsto let pomembno prispeva k predstavitvi neandertalčeve piščali iz Divjih bab. Gombač s svojim glasbenim ustvarjanjem in interpretacijami odpira vprašanje enega najpomembnejših arheoloških odkritij na Cerkljanskem tudi zunaj strokovnih in lokalnih krogov. Skozi glasbo tako Piščal iz Divjih bab dobiva nov način predstavljanja, Cerkljansko pa z njo vstopa v širši kulturni prostor.

> Od ohranjanja zgodovinskega spomina in prostovoljstva do pohodništva, petja in glasbe – letošnji nagrajenci Občine Cerkno prihajajo z različnih področij.

Letošnja podelitev občinskih priznanj je tako povezala različna področja življenja na Cerkljanskem, od športa in pohodništva do prostovoljstva, petja, glasbe, kulturne dediščine in ohranjanja zgodovinskega spomina. Prav raznolikost letošnjih nagrajencev kaže na širok spekter posameznikov in skupin, ki s svojim delom soustvarjajo podobo občine.

Ob občinskem prazniku se je občina z njihovim delom poklonila ljudem, ki s svojim delom na različnih področjih prispevajo k temu, da Cerkljansko ostaja prostor aktivnega družabnega, kulturnega in športnega življenja ter ohranjanja spomina na svojo preteklost.

mestna Knji-žnica idrija

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Galerija Magazin, 3. november 2026 ob 18:00
Razstava fotografij Nejca Menarda ob 50-letnici Karate kluba Kolektor Idrija

Galerija Magazin, 4. november 2026 ob 19:00
Otvoritev dvigala v Magazinu in in praznovanje 80. obletnice Mestne knjižnice in čitalnice Idrija

Pritlični prostor knjižnice, 10. november 2026 ob 18:00
Predstavitev knjige Darka Repenška Usodni rafal

Galerija Magazin, 11. november 2026 ob 18:00
Večer, posvečen Anamariji (Nuški) Paljetak

Pritlični prostor knjižnice, 12. november 2026 ob 18:00
Šinkovčevi dnevi poezije - kamišibaj s Tino Zadnik in Sanjo Rejc ter recital nagrajenih osnovnošolskih pesmi

Knjižnica, 17. november 2026 - ob 16:30 in 17:30
Ura pravljic

Galerija Magazin, 18. november 2026 ob 18:00
Potopisno predavanje Sanje Macur Sama čez Radžastan

Galerija Magazin, 25. november 2026 ob 18:00
Recital Dušana Kobala

FILMSKO GLEDALIŠČE IDRIJA

HOTEL ALKOHOL
petek, 30. 10. 2026, ob 19.00
– premiera v Idriji.
Pridružila se nam bo tudi filmska ekipa.
četrtek, 5. 11. 2026, ob 19.00
sobota, 14. 11. 2026, ob 19.00

ČAROBNI JESENSKI ANIMIRANI FILMI
(sinhronizirani v slovenščino)

KAKO JE MAMBO POSTAL VELIKAN (5+)
Simpatična zgodba o malem povodnem konju Mambu, ki čez noč postane prevelik za svoj svet.
ponedeljek, 26. 10., ob 10.00
nedelja, 15.11., ob 17:00

POŠASTKA MIA (7+)
S pošastno dobrimi prijatelji ni nobena šola preveč grozljiva!
sreda, 28. 10., ob 10.00
sobota, 14. 11., ob 17.00

KAKO DO VSTOPNIC?
Vstopnice lahko kupite **na blagajni Filmskega gledališča Idrija**, prek portala **Mojekarte.si** ali pri njihovih pooblaščenih prodajalcih **(Petrol, trafike** ipd.).
Blagajna je odprta od ene ure pred začetkom prve do 20 minut po začetku zadnje predstave.
Spored in podrobnejše informacije o cenah vstopnic najdete na spletni strani **kinoidrija.org** ter na plakatih in letakih v enotah Mestne knjižnice in čitalnice Idrija. Vstopnice lahko rezervirate tudi po e-pošti **tina.zadnik@mkci.si med tednom od 8.00 do 14.00**.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija, Ulica sv. Barbare 4-5, T: 05 373 40 64

KOLUMNA

Matevž Straus

Basen o pravih vprašanjih

Nekoč in nekje je obstajal gozd, ki že dolgo ni doživel večjih sprememb. Vsako jesen so živali izbrale varuha, vsako pomlad so se nadaljevale stare navade, vsako poletje so se iste živali pritoževale nad istimi stvarmi – in vsako zimo so si rekle: pač tako je.

Leta so tekla. Gozd je ostajal enak.

Potem pa je prišla jesen, ko se je za mesto varuha prijavilo osem živali.

Stara sova, ki je sedela na hrastu in opazovala, je to videla kot znamenje. Ne nujno znamenje, da bodo poti čudežno popravljene in studenci čez noč spet polni. Ampak znamenje, da gozd ne sprejema več tega, kar je.

"Ko se en sam prijavi," je rekla sova mladi srni, ki jo je vprašala, kaj to pomeni, "to pove, da je vse v redu, da vse teče v pravo smer. Ko se jih prijavi osem – to pove, da živali čutijo, da se da drugače. Da se mora drugače."

Srna je pomislila.

"In kateri od osmih je potem pravi?" je vprašala.

Sova je bila dolgo tiho.

"To," je rekla nazadnje, "je vprašanje, ki si ga mora vsak prebivalec našega gozda zastaviti sam«. "Začni pri tem," je rekla. "Prvič: ali mu je resnično mar za ta gozd – ne samo v govorih, ampak v letih, ki jih je že posvetil njemu? Drugič: ali prihaja z iskrenim razlogom – ali ga je nekdo poslal, ali ga žene zamera, ali išče le vidnejše mesto v gozdu? In tretjič: ali ima za seboj ekipo in načrt – ali samo voljo in besede?"

"In še eno," je dodala sova. "V tem gozdu se živali preveč sprašujejo, ali nekdo leti levo ali desno. Za naš gozd je predvsem pomembno, da leti navzgor. Za vse."

Srna je odšla premišljevati.

Gozd je ostal tih. Ampak tokrat je bila tišina drugačna. Bila je tišina pred odločitvijo.

Prispevek je mnenje avtorja in ne izraža stališča uredništva.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA
2026/27

Gledališka jesen prinaša zgodbe, ki nagovarjajo, presenečajo in odpirajo omembna družbena vprašanja. Tri predstave na različne načine osvetljujejo življenje in delo Srečka Kosovela – od intimnega do dokumentarnega vpogleda. Na oder se vrača tudi velika uspešnica pretekle sezone, komedija o kontrabantu, sveža abonmajska uprizoritev pa nas popelje med Slovence na avstrijskem Koroškem.

Najnovejša abonmajska predstava
Maja Haderlap
ŽENSKE V TEMI
Dramatizacija romana
28., 29. in 30. 10., 12. in 13. 11. ob 20.00

Uspešnica iz pretekle sezone
Tereza Gregorič, Borut Petrović, Jakob Šfiligoj
USJE SE JE DALU
Komedija
18. 11. ob 18.00 in 21. 11. ob 20.00

Kosovelovo leto - poklon kraškemu pesniku in vizionarju

Michal Rynia, Nastja Bremec Rynia
GEOMETRIJA PADCA
Plesna uprizoritev
5. 11. in 19. 11. ob 20.00

Srečko Kosovel, Fanica Obid
JESEN MOJE MLADOSTI
Dokumentarna pravljica
28. 11. ob 20.00 in 29. 11. ob 18.00
Epicenter Nova Gorica

Aleš Berger
NOČ V ZAGORJU
Odrski kalejdoskop
11. 11. ob 20.00

SNG NOVA GORICA

T 05 335 22 47, 05 335 22 50 | **E** blagajna@sng-ng.si, info@sng-ng.si **www.sng-ng.si**

Velika ali majhna – naj bo kopalnica po vaši meri

Vsi smo se že srečali z dilemami pri novi kopalnici: možnosti, ki navdušujejo je ogromno. Marsikdo pa se je srečal tudi že s prenovo kopalnice, kjer želje omejuje prostori in instalacije. V obeh primerih si želimo enako: prijetno, praktično in lepo kopalnico, ki nam bo dobro služila vrsto let. Kako uskladiti želje, prostorske omejitve in proračun?

S 3D-izrisom preverite svoje zamisli, razporeditev in usklajenost opreme ter si lažje predstavljate kopalnico po svoji meri – še pred nakupom.

Majhna kopalnica zahteva velike ideje

Kam postaviti prho, da bo ostalo dovolj prostora za umivalnik? Kje shraniti brisače in čistila? Se bodo vrata omarice sploh odpirala? V majhni kopalnici o udobju odločajo centimetri. Napačno izbrana globina pohištva ali prevelik umivalnik lahko hitro otežita vsakdanjo uporabo.

Svetovalci vam pomagajo poiskati primerno razporeditev in opremo ustreznih dimenzij. Premišljena izbira pohištva, pršne kabine, sanitarne keramike in armatur omogoča boljši izkoristek prostora. Z usklajenimi barvami, ogledali in dobro osvetlitvijo pa lahko kopalnica deluje svetleje in bolj odprto.

Velika kopalnica potrebuje jasno zamisel

Več prostora še ne pomeni manj dilem. Kam umestiti kad in prho? Ali potrebujete dva umivalnika? Bi raje zgradili niše in jih oblekli v keramične ploščice? Kako preprečiti, da bi prostor deloval prazno ali da bi se v njem izgubila izbrana oprema? Pri veliki kopalnici je ključno smiselno povezati posamezne dele ter ustvariti ravnovesje med prostornostjo, udobjem in videzom.

Strokovnjaki vam ideje oblikujejo v celoto, kjer se ploščice, pohištvo, kad, kabina in armature dopolnjujejo. Tako tudi izrazitejši vzorci ali večji formati ploščic dobijo pravo mesto, kopalnica pa prepoznaven značaj.

Najprej preverite, nato izberite

Pri novogradnji razporeditev opreme pravočasno uskladite z načrtom inštalacij. Pri prenovi pa upoštevajte obstoječe priključke in stanje napeljav saj tovrstni posegi lahko občutno povečajo vaš proračun. Ob tem kupce pogosto skrbi, ali se bodo izbrani izdelki ujemali in ali bo rezultat res takšen, kot so si ga zamislili.

S 3D-izrisom lažje preverite razporeditev, barvne kombinacije in odnose med elementi še pred nakupom. Hitreje opazite, kaj vam ustreza in kaj bi želeli spremeniti. Načrt je hkrati dobra podlaga za pogovor z izvajalci ter preverjanje izvedbe.

Usklajeno tudi pod površjem

Za dobro kopalnico je pomembno tudi tisto, česar ne vidimo. Kakovostne cevi, spoji, tesnilni materiali, ventili, odtoki in elementi za ogrevanje skupaj s strokovno vgradnjo prispevajo k zanesljivi, energijsko učinkoviti in trajni izvedbi. Zato je koristno, da jih izbirate skupaj z vidno opremo.

Celovita ponudba termo-sanitarnih izdelkov in materialov omogoča prav to. Na istem mestu lahko uskladite inštalacijske materiale, ogrevanje, ploščice, sanitarno keramiko, kadi, kabine, armature, pohištvo in dodatke. S svetovalci lažje preverite združljivost elementov ter izbiro prilagodite posebnostim prostora, svojim željam in proračunu. Tako prihranite čas pri iskanju in zmanjšate možnost neusklajenih nakupov.

Gregor Baković odnesel vesno za najboljšega igralca

Film Jana Cvitkoviča, posnet v Idriji in Ajdovščini, je na 29. Festivalu slovenskega filma doživel izjemen sprejem. Razprodana dvorana, stoječe ovacije in nagrada za glavno igralsko vlogo so potrdili, da je Hotel Alkohol eden od najodmevnejših slovenskih filmskih projektov tega leta.

besedilo: Damijan Bogataj
fotografije: Katja Goljat, Matjaž Rušt

»To, kar se nam je zgodilo na projekciji v Portorožu, je nekaj enkratnega. Polno zasedena dvorana in izjemen odziv publike nam napovedujeta dobro pot tudi v slovenskih kinematografih.«

JAN CVITKOVIČ

Na 29. Festivalu slovenskega filma v Portorožu, ki se je v nedeljo, 18. oktobra, sklenil s podelitvijo festivalskih nagrad, je film Hotel Alkohol doživel enega svojih največjih trenutkov. Kot zadnji med celovečerci v tekmovalnem programu je bil na ogled novi igrani film scenarista in režiserja Jana Cvitkoviča. Odziv občinstva je bil izjemen: dvorana Avditorija Portorož je bila popolnoma razprodana, organizatorji pa so morali zagotoviti tudi dodatna stojišča in zasilna sedišča.

Že pred začetkom projekcije je bilo jasno, da je zanimanje za peti celovečerni film uveljavljenega slovenskega režiserja veliko. Po zadnjem prizoru pa je sledil dolg in glasen aplavz, ki je prerasel v stoječe ovacije. Občinstvo je z navdušenjem pozdravilo režiserja, igralce in celotno produkcijsko ekipo, ki se je po projekciji predstavila gledalcem. Posebno pozornost je požel **Gregor Baković**, ki je upodobil osrednji filmski lik Baka. Njegova igra je občinstvo prepričala že ob koncu projekcije, ob zaključku festivala pa je dobila tudi uradno festivalsko potrditev. Žirija mu je namreč na zaključni slovesnosti podelila vesno za najboljšega igralca. Pomemben delež k prepričljivosti filma sta prispevala tudi **Medea Novak** v vlogi odvisnice od drog in **Drago Milinović** v vlogi psihiatričnega bolnika.

Zgodba o ljudeh, ki iščejo svojo pot

Hotel Alkohol spremlja Baka na poti od uvodnega vzpenjanja po postajah križevega pota nad cerkvijo svetega Antona do sprejema na zdravljenje v psihiatrični bolnišnici. Cvitkovič v zgodbo postopoma vplete njegove sorodnike, prijatelje, sobolnike na terapiji in zdravstveno osebje, pomembno vlogo pa ima tudi avtoritativni primarij. Ta se odloči, da bodo v bolnišnici pripravili olimpijske igre, zmagovalce pa za nagrado poslali na morje. Ekipa Hotela Alkohol se tekmovanja loti z velikimi pričakovanji, prepričana, da si bo priborila zmago.

Gregor Baković v vlogi Baka – Petra na svojem obrazu preigra razpoloženja, nianse in agonije, pa tudi duhovitosti odvisnika od alkohola.

Toda načrti se ne izidejo po pričakovanjih. Junaki se kljub temu ne odpovedo svojemu cilju in se odločijo, da bodo na morje odšli kar sami. Zapustijo bolnišnico, na izhodu iz Idrije pa začnejo svojo pot proti Ajdovščini z avtoštopom. Njihova pustolovščina se nazadnje konča v tamkajšnji lekarni.

Film skozi preplet humorja, tragike in človeške topline odpira svet ljudi, ki se spopadajo z odvisnostjo, osebnimi stiskami in iskanjem nove priložnosti. Prav pristnost filmskih likov in njihovih odnosov je eden od razlogov, da je zgodba tako močno nagovorila portoroško občinstvo.

Idrija kot nepogrešljiv del filma

Posebno mesto v nastanku filma ima Idrija, saj je celotna ekipa snemala na lokacijah v Idriji in Ajdovščini. Pomemben partner produkcije je bila Psihiatrična bolnišnica Idrija, katere vodstvo je filmski ekipi omogočilo uporabo celotnega bolnišničnega trakta. V njem so posneli vse notranje prizore, snemanje pa je potekalo tudi v bolnišničnem parku in na pravem igrišču za delovno terapijo, kjer so nastali prizori košarkarskega tekmovanja. *»Za vso naklonjenost, ki so jo v Idriji pokazali do snemanja tega filma, smo jim neizmerno hvaležni,«* je dan po festivalski projekciji povedal režiser **Jan Cvitkovič**. Producentka **Slađana Vide** je poudarila, da jim je z idrijsko lokacijo uspelo izpeljati skoraj nemogoče. Ko so se s predlogom, da bi film snemali v psihiatrični bolnišnici, obrnili na upravo, so naleteli na razumevanje in podporo. S tem so produkciji bistveno zmanjšali stroške, hkrati pa filmu zagotovili neprecenljivo mero avtentičnosti. Resnični prostori bolnišnice so namreč zgodbi dali posebno prepričljivost, ki bi jo bilo v običajnih filmskih scenografijah težko doseči.

Vesna za Bakovića in obetavna pot v kinematografe

Odlična interpretacija glavnega junaka je Gregorja Bakovića že po prvih festivalskih odzivih uvrščala med najresnejše kandidate za vesno za najboljšega igralca. Napovedi so se v nedeljo tudi uresničile. Festivalska žirija je njegovo vlogo nagradila z najvišjim priznanjem za igralski dosežek leta na Festivalu slovenskega filma. Za ustvarjalce pa je bilo veliko priznanje tudi vzdušje ob portoroški projekciji, ki je pokazalo, da ima film potencial za uspešno pot tudi zunaj festivalskih dvoran.

Festivalska žirija je v utemeljitvi nagrade zapisala: *»Gregor Baković v vlogi Baka – Petra na svojem obrazu preigra razpoloženja, nianse in agonije, pa tudi duhovitosti odvisnika od alkohola. Z drobnimi izrazi in gestami prepričljivo prikazuje, kako odvisnost od alkohola zaznamuje njegovo vedenje in odnose z okolico ter bližnjimi, ob tem pa ustvari večplasten lik človeka, ki bi lahko bil marsikaj, če mu življenja ne bi usmerjal alkohol.«*

Hotel Alkohol je v Portorožu doživel več kot uspešno festivalsko premiero. Nagrada za Gregorja Bakovića, navdušenje občinstva in stoječe ovacije so pomembno priznanje celotni filmski ekipi, posredno pa tudi Psihiatrični bolnišnici Idrija, ki je s svojimi prostori in ljudmi postala nepogrešljiv del te filmske zgodbe.

V Avstrijo po zlato

Jesen počasi vstopa v naše kraje, kar se odraža tudi v naravi. Listi na drevesih se počasi barvajo v jesenske odtenke, prihaja pa tudi čas, ko se bodo v zlate barve odeli macesni v gorah. Ker smo vedeli, da za njihove najlepše jesenske barve še ni pravi čas, smo se planinci odpravili na goro, ki ima zlato barvo že v svojem imenu.

V soboto, 10. oktobra, se je poln avtobus mladih in odraslih planincev odpravil proti Avstriji. Pot nas je vodila po Gorenjski, skozi predor Karavanke in naprej v Celovško kotlino. Še nekaj vožnje ob reki Dravi, nato pa smo opravili najdaljši vzpon dneva kar z avtobusom. Po panoramski cesti smo se namreč pripeljali do parkirišča Seetal na skoraj 1900 metrih nadmorske višine.

Tam smo prvič zagledali naš cilj, Goldeck, v dolini pa se je razprostiralo čudovito megleno morje. Po malici smo se v dveh skupinah, vsaka po svoji poti, odpravili proti vrhu. Starejši smo pot začeli z rahlim spustom do planine Gusenalm, kjer se je pravi vzpon pravzaprav šele začel. Čez pašnike in skozi macesnov gozd, ki že počasi dobiva jesenske barve, smo se povzpeli do Seetalnocka. Po krajšem spustu je sledil še vzpon na vrh Goldecka. Na prostranem vrhu stojijo koča in velik oddajnik, do njega pa pripelje tudi sedežnica, ki je del istoimenskega smučišča. Občasna megla in oblaki so nam nekoliko zakrivali pogled na okoliške vršace. Krožni pohod smo nadaljevali do Martennocka, na katerem stoji velik križ, nato pa se vrnili na izhodišče.

Posamezna macesnova drevesa so se že obarvala v tiste vsem dobro znane zlatorumene jesenske odtenke. A gora svojega imena ni dobila zaradi tega. To je povezano z iskanjem zlata na tem območju. Glavna zlatonosna območja so se sicer nahajala v Visokih Turah, a je del zlate mrzlice zajel tudi »našo« goro. Glavno obdobje iskanja zlata sega v 16. in 17. stoletje, v manjšem obsegu pa so ga iskali tudi v 18. in 19. stoletju. Danes je Goldeck znan predvsem po smučišču in kot pravi raj za turne smučarje, poleti pa ponuja obilico pohodniških poti. Skoraj do vrha se lahko povzpnemo z gondolo iz Špitala ali pa se na goro pripeljemo po dobrih 14 kilometrov dolgi panoramski cesti.

Mlajši so se na vrh odpravili po krajši poti. Ker so ga dosegli pred starejšo skupino, so bili razgledi še nekoliko lepši, saj je bilo pozneje več oblačnosti. Nekateri so pot nadaljevali pod Seetalnockom, drugi pa so se povzpeli tudi na njegov vrh. Tam so srečali starejšo skupino. Po dolgem spustu so prispeli na planino Gusenalm, kjer sta jih gospodarja presenetila s sladkim okrepčilom. Do avtobusa jih je čakal še blag in ne preveč strm vzpon, ki je deloma potekal po stezi, deloma pa po gozdni cesti.

Čeprav nam sonce ni ves čas delalo družbe, smo za obisk gore ujeli ugodne vremenske razmere. Tudi pot ni bila prezahtevna, zato smo se domov vrnili z mislijo, da se bomo na Goldeck zagotovo še vrnili. Nekateri pozimi, ko se bodo lahko preizkusili na smučeh, drugi peš na katerega izmed sosednjih vrhov, spet tretji pa v času zorenja borovnic, ki jih je ob poti v izobilju. Letos smo bili za njihovo obiranje že prepozni./ Andrej Bončina

Rastlinjaki za domači vrt: daljša sezona in zgodnejša vzgoja sadik

Ko se vrt jeseni prazni, se lahko v rastlinjaku sezona nadaljuje. Ob pravočasni setvi in izbiri primernih sort lahko tudi v hladnejših mesecih pobiramo motovilec, špinačo, rukolo in prezimne solate. Sveža zelenjava z domačega vrta tako ni le poletno razkošje.

Nejc Pižent

Foto: Rawpixel - Magnific

Hobi rastlinjak ustvarja ugodnejše razmere za rast in podaljšuje obdobje pridelave. Spomladi omogoča zgodnejše setve in vzgojo sadik za presajanje na prosto. Poleti v njem gojimo paradižnik, papriko, kumare in druge toploljubne vrtnine, jeseni pa prostor znova namenimo rastlinam, ki dobro prenašajo hlad. S premišljenim načrtovanjem in kolobarjenjem isto površino izkoristimo za več zaporednih posevkov.

Kritina rastline varuje pred neposrednim dežjem in zmanjšuje izpostavljenost vetru. Namakanje, zračenje in poletno senčenje omogočajo boljše uravnavanje rastnih razmer. Tudi v deževnih dneh lahko na suhem sejemo, presajamo in pobiramo pridelek ter opravila lažje prilagodimo svojemu prostemu času.

Pri nakupu rastlinjaka poleg velikosti preverimo kakovost konstrukcije, način sidranja ter predvidene obremenitve zaradi vetra in snega. Razmere v Vipavski dolini ali ob morju se razlikujejo od tistih na Idrijskem in Notranjskem, zato je prilagoditev lokaciji pomembna. Preverimo tudi odprtine za zračenje, UV-stabilizacijo folije, njeno življenjsko dobo in garancijske pogoje. Najnižja cena ni vedno najugodnejša izbira na dolgi rok: primerjajmo materiale, opremo in možnosti zamenjave delov.

Nasvet iz prakse

Pred nakupom označite mere rastlinjaka na vrtu ter zarišite gredice in poti. Do rastlin naj bo mogoče dostopati brez stopanja na obdelovalno površino. Izberite osončeno lego in poskrbite za bližino vode.

Postavitev rastlinjaka lahko opravite sami po navodilih proizvajalca ali montažo zaupate ponudniku. Ustrezna priprava podlage in pravilno sidranje prispevata k stabilnosti in daljši življenjski dobi rastlinjaka.

Podaljšajte sezono na vrtu in svežino na krožniku.

SALON POHIŠTVA nova OPREMA

Salon Nova oprema d.o.o.

PE Vipava, Goriška 21, T: 05 366 41 60

PE Jelšane, Jelšane 7, T: 05 711 83 60

Možnost plačila na obroke preko Leanpay-a!!

leanpay

Salon pohištva nova oprema d.o.o. je pravi naslov, ko opremljate svoj dom!

Svetovanje pri izbiri pohištva, izrisi kuhinj, jedilnic, spalnic, sedežnih garnitur, vzmetnic ...
Pohištvo domačih kvalitetnih proizvajalcev: Alples, Žakelj, Murales ...
Izmere na domu, dostava in montaža kupljenega pohištva.

Družbeno odgovoren delodajalec
Napredni certifikat R.Š. 0060/2021 - N1

POCLAIN Hydraulics

Poclain Hydraulics d.o.o., Industrijska ulica 2, 4226 Žiri

ZAPOSLIMO (m/ž):

- **Vodja proizvodnje**
- **Kontroler v financah - junior**
- **Vodja montaže**
- **Skladiščnik**
- **CNC operater**
- **Delavec v montaži**

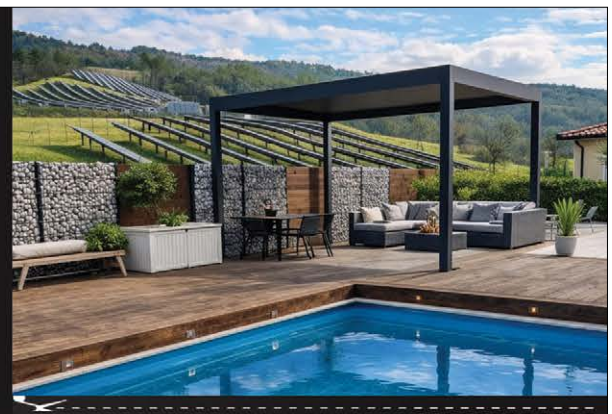
Za več informacij
pokličite na 04 51 59 156
ali nam pišite na
zaposlitev@poclain.com

SenčilaRus
+38640186860
www.sencila-rus.si
info@sencila-rus.si

IZDELAVA IN MONTAŽA SENČIL

- Tende
- Pergole
- Bioklimatske pergole
- Komarniki
- Plise zavese
- Panelne zavese
- Lamelne zavese
- Steklene stene
- Alu.žaluzije
- Roloji

SenčilaRus **10 %**
KUPON POPUST

R CARLI D.O.O.
IDRIJA

- Avtokleparstvo, avtoličarstvo in najem vozil
- Pogodbeni servis zavarovalnice Triglav, Sava, Generali, Allianz
- Odkup poškodovanih vozil

Gradnikova ulica 12a
5280 Idrija
balant.martin@gmail.com

INFO: 031 332 481

NAJEM KOMBIJA

9 SEDEŽEV

Poskrbite za vašega jeklenega konjička

Ovinek preveč

75 let od tragedije avtobusa pod Logom pri Godoviču

Pobočje po katerem se je avtobus prevračal. Številke 1-3 označujejo mesta, kjer so bili najdene tri osebe, ki so umrle že na kraju nesreče. Številke 5-7 označujejo drevesa, ki jih je pod sabo podrl prevračajoči avtobus. Nad avtobusom je viden ozek kolovoz, ki je vodil do kmetije pr' Blaževcu. / vir: Kazenski spis K 24/51, Pokrajinski arhiv Nova Gorica

V mladosti sem od stare mame Francke (Frančiška Novak, poročene Hvala) in njenih sorojencev slišal zgodbo o prerani smrti njene starejše sestre Ivan(k)e, ki naj bi umrla v nesreči avtobusa v Zali. O več smrtnih žrtvah nesreče. O pijanem šoferju Škarabotu. O nekem miličniku, ki naj bi prisilil šoferja v vožnjo, četudi slednji očividno tega ni bil zmožen. O odmevnem procesu, ki naj bi potekal v prostorih nekdanjega hotela Didič v Idriji, tedaj (1951) hotelu Nanos. O drugih podrobnostih nesreče, ki so se bile kontradiktorne, kar je običajna posledica človeškega pripovedovanja. Vame se je vselil raziskovalni nemir: kaj se je torej resnično zgodilo usodnega 17. februarja 1951 v soteski Zale?

Da bi ustne vir povezal s konkretnimi pisnimi dokumenti, sem se sprehodil skozi fond Okrajnega sodišča v Idriji, ki ga hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Idriji. O tako veliki nesreči bi gotovo moral obstajati kazenski spis. Kljub temeljitemu pregledu gradiva, ga nisem našel. Iz tega razloga sem se obrnil na Pokrajinski arhiv Nova Gorica, kjer bi morali hraniti gradivo Okrožnega sodišča Nova Gorica, torej gradivo sodne institucije, ki je bilo nadrejeno Okrajnemu sodišču v Idriji. Kazenski spis K 24/51 sem našel tam, vendar do njega nisem mogel dostopati, saj še ni minilo 75 let od nastanka spisa, ki je po arhivski zakonodaji (65. člen ZVDAG-A) eden od pogojev za dostop do te vrste gradiva. Letos je rok nedostopnosti prenehal in omogočen mi je bil vpogled v spis.

Na predvečer

Da bi razumeli razmere, ki so privedli do nesreče, si moramo pobližje pogledati situacijo dan poprej, to je petek, 16. februarja 1951. Šofer **Jože Škarabot**, rojen 1906 v Šempasu, tedaj stanujoč z ženo in štirimi otroki v Ajdovščini, zaposlen pri Slovenija avtopromet (SAP) Ajdovščina je že nekaj časa vozil avtobus na liniji Idrija-Logatec. Tega dne je ob 14.15 odpeljal iz Idrije proti Logatcu, pred odhodom je popil kozarček žganja in dve pivi. V Hotedršici je še z nekaterimi potniki stopil v gostilno, ker so čakali čas odhoda s te postaje, ter (kot sam pove na zaslišanju po nesreči) spili 2-3 kozarce vina v približno šestih minutah (!). V Logatcu so potniki izstopili, šofer pa je čakal v gostilni na povratno vožnjo, pri čemer se ni spominjal, če je kaj pil, se pa je nazaj grede ponovno vstavil v Hotedršici. Ob 18.25 uri so se z avtobusom vrnili v Idrijo. Okoli 20. ure se je s 3-litrsko pletenko žganja (prinesel od doma) prikazal v stanovanju **Franca** in **Ane Didič** (tedaj Vojkova ulica 4, danes Lapajnetova ulica 55), kjer se je pridružil v kuhinji zbrani druščini. Več prisotnih je potrdilo, da se je Škarabot čez mero opil, se po svoji krivdi zapletel v manjši pretep in zganjal še druge neprimernosti, dokler ga ni gospodarjev (istoimenski) sin Franc okoli polnoči spravil spat v njegovo sobo, saj je prav pri njih stanoval od začetka februarja naprej.

Znanilci katastrofe

Spanec je bil kratek, prekratek, prekinila ga je služkinja Pintarjeva, ki je šoferja po naročilu zbudila ob 3.15, nakar se je Škarabot napravil in pred 4. uro odšel proti Trgu maršala Tita (danes Mestni trg), kjer je imel parkiran avtobus (»korijero«) Fiat 634. Tam so že bili nekateri potniki, ki so opazovali, kako je šofer avtobus zaradi težav z vžigom spustil po klancu od Črnega orla do stare pošte (danes Lapajnetova ulica 7) in ga vmes vžgal, nato pa zapeljal vzvratno nazaj do potnikov, pri tem pa skoraj zadel oporni zid in zapeljal čez pločnik. Vsaj dva potnika sta posumila, da je šofer vinjen, vendar je ob 4. uri v megli in ob rahlem rosenju avtobus krenil proti Logatcu. Med vožnjo se priče spominjajo, da sta šofer in še nekdo večkrat brisala prednjo šipo na notranji strani, pri Podroteji, pa je avtobus celo ustavil, da je sprevodnik šipo obrisal od zunaj. Franc Mikuž iz Predgrič je sedel oziroma stal spredaj in samoiniciativno pazil na šoferja in mu v soteski Zale dvakrat pridržal volan, ker je Škarabot kljub počasni vožnji (cca. 30 km/h) peljal preveč po robu ceste. Šofer se je odzval in zalajal na Mikuža, naj ga pusti na miru, ker: »...je volan moj!« Korijera s 17 potniki in šoferjem se je počasi začela vzpenjati po serpentinah proti Godoviču in zapustila sotesko Zale. Potem ko je Škarabot srečno zvozil vse težje ovinke, mu je ostal le še zadnji levi ovinek, preden bi dosegel prve hiše v zaselku Log pri Godoviču in s tem opravil najtežji del proge Idrija-Logatec; omenjeni Mikuž je ocenil, da so se srečno izognili vsem nevarnostim in se je usedel na svoj sedež.

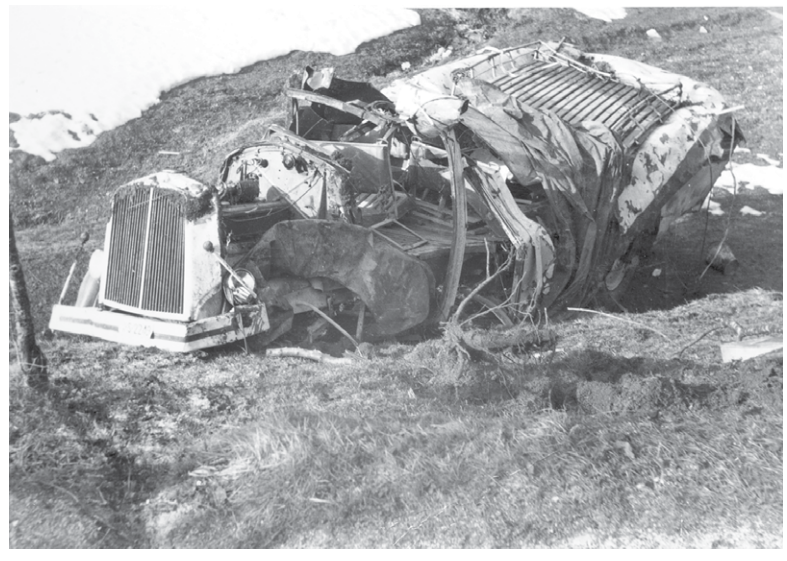
Usode polni obcestni kamen št. 41

Sledovi avtobusa, ki si jih je preiskovalna komisija ogledovala pozneje, so nedvomno kazali, da je avtobus, ki bi moral v levem ovinku normalno zaviti v levo, mirno nadaljeval naravnost oziroma proti desni. Tu je oplazil obcestni varovalni kamen št. 41 (več preživelih je pozneje poročalo o tem, da so takrat nekaj »zadeli«), s sprednjim odbijačem podrl naslednjega (oddaljen 4 m), pri čemer je desno kolo zdrknilo pod cesto, z levim kolesom pa podrl še naslednji varovalni kamen, avtobus pa je dokončno zdrsnil s cestišča.

Težko bi našli bolj neugoden in nesrečen kraj za zdrs na celi progi, saj se pod tem ovinkom odpira strmo pobočje (naklon 45°), svet pa se po 100 metrih spuščanja konča z dolino, kjer ležita domačija Pr' Blaževcu (v času nesreče Godovič 43, pozneje

Mesto, kjer je avtobus Fiat 634 zapeljal čez cesto. S številko 1 je označen obcestni kamen št. 41, ki ga je avtobus oplazil z desnim prednjim kolesom, naslednja dva obcestna kamna pa podrl. / vir: Kazenski spis K 24/51, Pokrajinski arhiv Nova Gorica

Razbitine avtobusa Fiat 634 na dnu doline, potem ko se 6-7-krat prevrnil. Imel naj bi 30 sedežev in 20 stojišč. Nedolgo pred nesrečo je opravil generalni servis. / vir Kazenski spis K 24/51, Pokrajinski arhiv Nova Gorica

Ivan(k)a Novak, 1928-1951, doma »na Kočnah« (danes Jelični Vrh 29). Tega dne se je odpravila v Ljubljano po rojstni list novorojene nečakinje. / foto: vir Cecilija Novak, por. Cigale

Lokacija, kjer je po preobračanju obstal avtobus, po 75-ih letih. V ozadju viden kozolec domačije pr' Blaževcu. / foto: Dejan Hvala

68) in nekoliko višje kmetija Pr' Cencu (danes Godovič 67). Preiskovalci so pozneje ugotavljali, da se je moral avtobus po neporaslem pašniku 6 do 7-krat prevrniti, vmes podreti veliko češnjo, zgrmeti na ozek dostopni kolovoz, ki glavno cesto povezuje z domačijo Pr' Blaževcu, in po 107 metrih obstati na dnu doline.

Reševanje preživelih

»Dne 17. II. 1951 kot navadno do 6. ure še spimo, smo pa tega dne slišali jaz in žena močan ropot. Jaz skočim pred hišo in slišim, da se je slišalo vpitje na pomoč. Ker pa nisem vedel, kaj se [je] pri tem dogodilo, skočim nazaj v hišo in prižgem hlevško luč in sva šla z ženo po poti v smeri klicanja. Na licu mesta nesreče sva z ženo prvo videla Klemenčiča iz Idrije, ki je stal pri svoji ženi in naju prosil za pomoč in žena mu je pomagala njo spraviti v našo hišo, jaz pa sem šel klicat na pomoč v Godovič.«

S temi besedami je očividec nesreče **Jakob Cigale** (rojen 1916), gospodar na domačiji Pr' Blaževcu, opisal trenutke groze okoli pol pete ure zjutraj, ko sta jih je sredi trdnega spanca hrup prevračajočega avtobusa in stokanje ponesrečencev vrgla pokonci. Sam sem pri raziskovanju nesreče uspel priti do gospoda **Bernarda Cigaleta** (rojen 1942), najstarejšega sina Jakoba, ki mi je v telefonskem pogovoru opisal tiste nesrečne jutranje ure, ko so še v trdi temi začeli z reševanjem preživelih. Njegova mama Pavla pri zaslišanju pove, da so v njihovo hišo znosili devet ranjenih, ki so jih našli po pobočju, po katerem se je avtobus valil, saj je vse potnike z izjemo miličnika vrglo iz vozila. Na pomoč so prišli od sosednje kmetije Pr' Cencu, pozneje tudi godoviški gasilci in sokrajani, ki so deloma spravili ranjene tudi do kmetije »v Logu« (danes Godovič 61). Tam je začasno stanoval še en Jakobov sin Urban Cigale (rojen 1944), ki mi je prav tako povedal nekatere podrobnosti nesreče. Okoli 6. ure je prispel zdravnik iz Idrije dr. Ivan Hribernik, ki je za nekatere ponesrečence uradno potrdil smrt, za ostale poškodovane pa organiziral prevoz v bolnišnico v Idrijo. Končna bilanca je bila strahotna: sedem mrtvih, dva huje ranjena, šest lažje poškodovanih in dva nepoškodovana. Šofer Škarabot? Izginil neznano kam.

Samotne ure ubežnika

Kaj se je zgodilo s šoferjem, izvemo iz zaslišanja Škarabota v preiskovalnem zaporu dva dni po nesreči. Povedal je, da se ne spominja prevračanja, ker je izgubil zavest in se je ponovno ovedel na dnu doline poleg avtobusa, ko mu je nekaj vklepalo nogo. Ko je osvobodil nogo, je še povsem v šoku začel lesti po hribu navzgor in prišel do glavne ceste nato pa v gozd nad cesto. Kako so mu minevale naslednje ure, ve le on sam, ko je začelo zavedanje, kakšno strahotno nesrečo je povzročil, počasi prihajati v njegovo zavest. Zaradi duševnega stanja po nesreči se je pozneje slabo spominjal te poti, še v jutranji temi naj bi dosegel neko hišo (še na območju Loga?), kjer naj mu neka priletna ženska ni hotela pomagati, zato naj bi po njegovi besedah odšel naprej. Z odmori se je moral gibati v smeri severovzhoda, dokler ni po kakih sedmih urah s poškodovano nogo prispel do Veharš. Okoli 12.30 se je ustavil pri hiši Marice Kogovšek (takrat Veharše 2), povedal kaj se je zgodilo in spraševal po nekem Zoranu, ki ga je poznal še iz Vipave. Ženska ga je usmerila proti nekaj sto metrov oddaljeni hiši, kjer je omenjeni Zoran stanoval (takrat Veharše 12, hiša je stala na mestu današnjega nogometnega igrišča), iskanega pa ni našel doma, temveč njegovo ženo Marijo Benko. Slednji je povedal, kaj se mu je zgodilo, hotel je vedeti, kaj je s ponesrečenci, vendar mu žena ni povedala, koliko je mrtvih, četudi je že zvedela za nesrečo in smrtne izide, saj se je bala reakcije Škarabota. Slednji je bil v duševni stiski in je hotel predvsem videti svojo ženo in otroke, ki so mu v teh trenutkih predstavljali edino tolažbo. Benkova mu je predlagala počitek ob čakanju na njenega moža in šofer se je odločil, da se odpočije na seniku. Okoli 21. ure se je mož Zoran vrnil domov, od žene izvedel, koga imajo na seniku in šel v Godovič javit pristojnim organom, ki so Škarabota okoli 22. ure odvedli s senika v preiskovalni zapor v Idriji.

Potniki	Posledice nesreče
Ivan(k)a Novak, 1928, Jelični Vrh (kmečka delavka)	smrt na mestu nesreče
Franc Šuligoj, 1922, Čepovan (sprevodnik)	smrt na mestu nesreče
Ivana Rejc, 1893, Idrija (delavka)	smrt na mestu nesreče
Mihael Jereb 1905, Idrija (javni tožilec)	umrl v hiši pri Blaževcu
Anton Krapš, 1931, Idrija (bogoslovec)	umrl med prevozom na Log
Ferdinand Šavli, 1905, Spodnja Kanomlja (gozdni delavec)	umrl še isti dan v bolnišnici v Idriji
Pavel Winkler, 1890 (ali 1891), Idrija (rudar v pokoju)	umrl 23. februarja v bolnišnici v Idriji
Alija Nuhi, 1918, Idrija (slaščičar)	težko poškodovan
Pavel Kogej, 1928, Idrija (nameščenec)	težko poškodovan
Franc Hrovatin, 1925, Ilirska Bistrica (miličnik)	lažje poškodovan
Rafael Sopotnik, 1927, Zabukovica pri Žalcu (rudar)	lažje poškodovan
Mimi Škvarča, 1920, Idrija (nameščenka)	lažje poškodovana
Marija Keber, 1898, Idrija (gospodinja)	lažje poškodovana
Franc Mikúž, 1915, Predgriže (rudar)	lažje poškodovan
Jerica Klemenčič, 1913, Idrija (gospodinja)	lažje poškodovana
Jože Klemenčič, 1903, Idrija	nepoškodovan
Janko Sedej, 1905, Ljubljana (profesor)	nepoškodovan

Na okrožnem sodišču brez usmiljenja

Proces proti Škarabotu se je odvijal v Idriji, vendar ne znotraj okrajnega sodišča temveč na Okrožnem sodišču Nova Gorica »na poslovanju v Idriji.« Po zbiranju izjav prič je bila 3. marca 1951 sestavljena obtožnica, ki je Škarabota bremenila kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa in kaznivega dejanja brezvestnega ravnanja s splošnim ljudskim premoženjem. 13. marca 1951 je ob. 9. uri v Idriji (po pripovedovanju v dvorani hotela Didič) potekala javna glavna razprava s sodnikom Jožetom Janežičem in dvema sosodnikoma, funkcijo javnega tožilca je vršil dr. Peter Kobe, obtoženčev zagovornik je bil dr. Viktor Maček. Prebrani obtožnici je sledil zagovor Škarabota, ki je pogostokrat odgovoril, da se preprosto ne spomni vseh podrobnosti s 16. kot tudi 17. februarja. Iz zapisnika izvemo tudi, da je bil kot italijanski vojak v Abesiniji, udeležil se je španske državljanske vojne (na strani Italije); dve leti je bil tudi partizan. Vsa preživeta vojaška leta naj bi imela za posledico obolenje na živcih, za kar se je konec leta 1950 tudi zdravil. Po poklicu je bil sicer krojač, a je kot šofer delal že od leta 1933, vozil težka vozila v vojski in po koncu druge svetovne vojne, ko je zakrivil tudi nekaj prometnih nesreč, a ne vedno po svoji krivdi. Proces je potekal s prekinitvami ves dan, zagovornik dr. Maček se je pritoževal, da (upravičeno) ni imela dovolj časa za pripravo obrambe, vse skupaj pa ni dosti pomagalo. Ob 23.45 istega dne je senat spoznal Škarabota za krivega po obeh točka obtožnice, kazen pa je bila neusmiljena: smrt z ustrelitvijo, zraven tega še izguba državljanski pravic in povračilo škode podjetju SAP Ajdovščina v višin 363.000 din.

Vrhovno sodišče odloči drugače

Škarabot je preko odvetnika dr. Mačka že 19. marca podal ugovor na sodbo in jo z obrazložitvijo na 12 straneh in v šestih točkah dopolnil 5. aprila. Obtoženi se je skliceval na dejstva, da mu je bil zagovornik dodeljen prepozno (6 dni pred obravnavo), slednji pa je dobil vpogled v kazenski spis šele na dan obravnave in še to za 15 minut. Nadalje je bilo po njegovem med samim procesom storjenih več kršitev kazenskega postopka. Prav tako izpostavi očividno dejstvo, da so predvsem tiste priče, ki so bile v stiku s Škarabotom v kuhinji pri Didiču dan pred nesrečo, skušale v primerjavi s prvimi izjavami (ob preiskavi) na sami glavni obravnavi prikazati, da šofer ni bil tako zelo vinjen, kot so sprva trdile, s čimer so skušale zmanjšati svojo moralno odgovornost, češ da mu niso preprečile pijančevanja. Škarabot tudi poudari, da je bil sicer izkušen šofer in bil prav zato tudi izbran za vožnjo ne tej težki relaciji (skozi Zalo), kjer so avtobusni prevozniki sicer težko dobili šoferje. V nadaljevanju izpostavi živčno bolezen, ki je posledica prestanih vojaških let in da se je skušal ponovno zaposliti v svojem osnovnem poklicu, čevljarski obrti. Odvetnik je bil res »maček« v svojem poklicu, saj je s pritožbo uspel spremeniti sodbo prvostopenjskega sodišča: šofer Škarabot je bil po pritožbi obsojen na 20 let zaporne kazni s prislinim delom in na pet let izgube državljanskih pravic, kazen glede povračila škode pa je ostala. Zaporno kazen je dejansko prestajal do 31. decembra 1959, ko je bil pogojno izpuščen.

Mesto nesreče po tri četrt stoletja

Pobočje, po katerem se je nesrečen februarske sobote leta 1951 valil avtobus, je danes povsem zaraščeno, tako da si je težko predstavljati lokacijo nesreče. Od razbitega avtobusa ni ostalo nič, saj so ga v dneh po nesreči delavci podjetja SAP Ajdovščina razrezali, gospodar Jakob Cigale pa ga je z vozom v več vožnjah odpeljal po kolovozu do glavne ceste, pove njegov sin Bernard. Ostale dele (predvsem steklo) in nekaj ostankov prtljage, ki so ostali raztreseni po pobočju, je Jakob Cigale zakopal v dve jami nedaleč od kraja nesreče. Domačija pr' Blaževcu je sicer danes opuščena, ostal je le še kozolec in ruševine hleva, hiša pa je bila odstranjena, potem ko po nemškem požigu med drugo svetovno vojno nikoli ni bilo prav do kraja obnovljena.

Na mestu, kjer je avtobus zavozil čez cesto, je dal Jakob Cigale postavit nekakšno znamenje v obliki križa (oziroma drog s kapelico), z zapisom o nesreči in njenih žrtvah kot spomin na to tragedijo. Nedolgo zatem je bilo spominsko obeležje čez noč odstranjeno, domači pa so ga pozneje našli v breznu nedaleč stran; tedanje oblasti pač niso dovolile postavljanja obeležij take sorte, četudi je moralo biti to znamenje le pietetne in ne politične narave. Naj zato ta zapis pripomore k ohranjanju spomina, ki ga je nekdo neke noči na neroden način poskušal izbrisati.

/ Dejan Hvala

S helikopterjem okoli Triglava

Polurni polet s helikopterjem okoli Triglava je bil vrhunec letošnjega jesenskega »teambuildinga« podjetja Astech. Celoten kolektiv, od serviserjev in operative do režije in vodstva, je skupaj preživel dva dneva, ki pa sta bila več kot le izlet. V Astechu so takšni dogodki del širšega vlaganja v zaposlene, odnose med njimi in kulturo podjetja. Za atraktivnimi fotografijami in doživetjem, ki ga zaposleni še dolgo ne bodo pozabili, je tako tudi pomembnejše sporočilo: podjetje vlaga v svoje zaposlene, njihovo dobro počutje in okolje, v katerem radi delajo.

Rebeka Šmid

Ko je avtobus pred sedežem Astecha v Logatcu v petek zjutraj pobral sodelavce, je bil pred njimi precej drugačen delovni dan od običajnega. Tokrat ni bilo servisnih posegov, vzdrževanja klimatskih in prezračevalnih sistemov ali usklajevanja projektov. Na avtobusu so skupaj sedeli serviserji, sodelavci iz operative in režije ter vodstvo podjetja. Prvi cilj je bil Bled. In ker, kot pravi znani rek, prazen žakelj ne stoji pokonci, se je dan začel z zajtrkom.

Na Blejskem gradu je Astechovo ekipo pričakala skupina srednjeveških igralcev, ki je samo zanjo pripravila prikaz življenja pred več stoletji. Ob zgodbah iz zgodovine so zaposleni med drugim izvedeli tudi, da sta bila pred približno 500 leti med najpomembnejšimi proizvodi Gorenjske železo in vino. Da, tudi vino: Gorenjska je bila takrat zaradi ugodnejših podnebnih razmer polna vinske trte. Iz Bleda se je ekipa odpravila v Lesce. Po kosilu v letalskem hangarju so si zaposleni ogledali letala, spoznali nekaj osnov letalstva in nato izvedeli, da jih čaka polurni panoramski polet s helikopterjem.

S helikopterji je poletel celoten kolektiv. Pot jih je vodila čez Bled proti Bohinju, nato po južni strani Triglava mimo območja Triglavskih jezer, čez Pokljuko in proti mogočni severni triglavski steni. Pogled na pokrajino, ki jo večina pozna s cest, pohodnih poti ali fotografij, je bil tokrat povsem drugačen. Po približno polurnem letu so helikopterji sodelavce odložili pri Valvasorjevem domu pod Stolom. Tam jih je čakal še precej bolj tradicionalen slovenski zaključek dneva: narezek, druženje in glasba. Za vzdušje so poskrbeli Fantje iz Begunj. Ekipa je v planinskem domu tudi prespala, naslednje jutro pa se je peš odpravila v dolino.

Za podjetja, katerih zaposleni veliko časa preživijo na terenu, je eden od izzivov tudi ustvarjanje občutka, da so vsi del iste ekipe. Serviserji imajo drugačen delovni dan od zaposlenih v pisarni, operativa druge naloge od vodstva. Priložnosti, ko lahko vsi skupaj preživijo več časa brez dnevnih operativnih obveznosti, zato niso samoumevne.

Tina Novak Kač, direktorica kadrovske agencije Competo, poudarja, da se ljudje prek skupnih izkušenj in doživetij povežejo in bolje spoznajo kot ljudje, ne zgolj kot sodelavci.

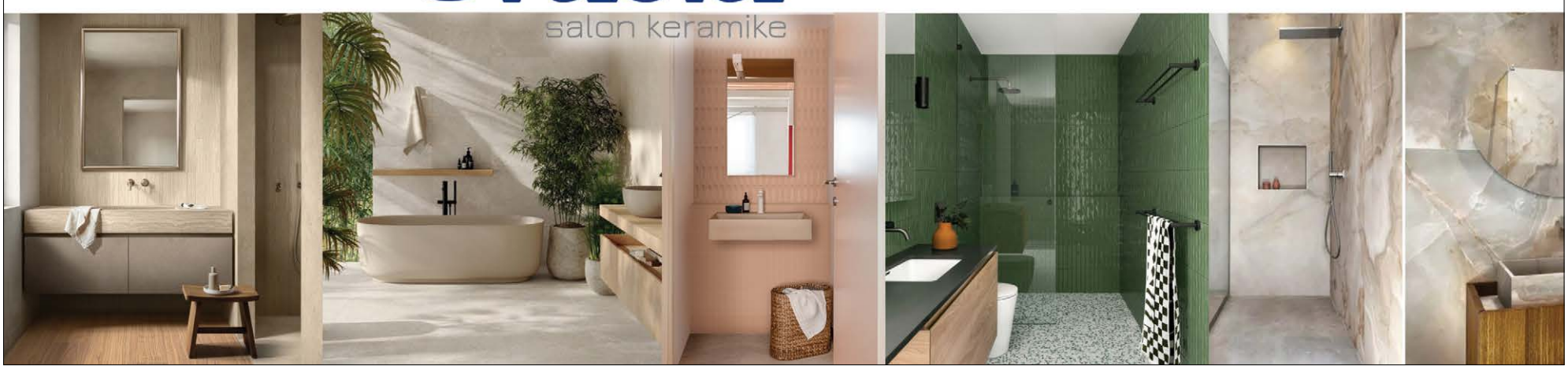
»Običajna hierarhija se na teambuildingu zabriše in odpre se prostor, da pri sodelavcih odkrijemo tudi tiste plati njihove osebnosti, ki v delovnem okolju pogosto ostanejo skrite. Skupne izkušnje so nevidne niti, ki nas povezujejo. Njihova vrednost se pogosto pokaže v najzahtevnejših trenutkih ali ko posameznik razmišlja o tem, ali želi svojo karierno pot nadaljevati v podjetju,« pravi. Takšni dogodki po njenih besedah zaposlenim sporočajo tudi, da je vodstvu zanje resnično mar ter da je pripravljeno v odnose, povezanost in dobro počutje zaposlenih vložiti pozornost, čas in sredstva.

»To veliko pove o vrednotah ključnih ljudi in o kulturi podjetja. Še posebej močno sporočilo nastane takrat, ko »teambuilding« bistveno preseže pričakovanja zaposlenih« dodaja Tina Novak Kač. Jesenski dogodek ni osamljena aktivnost. V Astechu skupne aktivnosti organizirajo skozi vse leto. Jesenskemu »teambuildingu« se pridružujejo spomladanski »teambuilding«, zimski smučarski dnevi in poletni kolesarski dogodki. Takšno vlaganje po mnenju Tine Novak Kač zaposlenim sporoča, da podjetje razmišlja dolgoročno, verjame v njihov razvoj in jim želi omogočiti rast tako v strokovnem kot osebnem smislu. »Hkrati jim daje občutek, da podjetje ne pričakuje le rezultatov, temveč jim tudi zagotavlja podporo in znanja, ki jih za doseganje teh rezultatov potrebujejo. Razvojni programi krepijo kompetence, odnose, zaupanje in povezanost ekipe. Prav kombinacija obojega ustvarja močno in zdravo organizacijsko kulturo.«

»Če podjetje sistematično vlaga v razvoj, povezovanje in dobro izkušnjo zaposlenih, s tem ustvarja bolj prepričljivo zgodbo delodajalca in se razlikuje od konkurence. Pomembno pa je, da so takšne aktivnosti avtentične in skladne z vsakodnevno izkušnjo zaposlenih. Najmočnejša znamka delodajalca namreč nastane takrat, ko zaposleni sami postanejo njeni najboljši ambasadorji.«

Servisiranje in vzdrževanje zahtevnih klimatskih in prezračevalnih sistemov zahtevata usposobljene ljudi, odzivnost in dobro koordinacijo ekipe. Ko pride do zahtevnega posega pri naročniku, se kakovost ekipe ne meri več s fotografijo s »teambuildinga«, ampak z njenim dejanskim sodelovanjem na terenu. Če med zaposlenimi ni zaupanja, odprte komunikacije ali dobrega vodenja, tudi najbolj atraktivno enodnevno doživetje samo po sebi ne bo ustvarilo trajne spremembe. Prava vrednost takšnega dogodka nastane, ko skupna izkušnja ljudem omogoči, da se bolje spoznajo, povežejo in zgradijo več medsebojnega zaupanja, podjetje pa to podpira tudi v vsakodnevnem delovnem okolju.

Za Astech se je jesenski »teambuilding« končal naslednje jutro s hojo od Valvasorjevega doma v dolino. Helikopterji so ostali v hangarju, sodelavci pa so se v ponedeljek vrnili na delo. In prav tam se na koncu tudi pokaže pravi rezultat takšnega dne, v ekipi, ki se med seboj bolje pozna in zna takrat, ko je to potrebno, tudi bolje sodelovati.

Keramične ploščice v neskončno izvedbah ...
Gracia
salon keramike
SALON KERAMIKE POSTOJNA
Novi trg 6, Postojna / 05 72 01 790
Delovni čas: Pon - pet 8.00 – 16.00
SALON KERAMIKE LOGATEC
Obrtniška ulica 8a, Logatec / 01 75 90 123
Pon - pet 8.00 – 19.00, Sob 8.00 – 12.00

topdom
obnova
BRAMAC
Strešnik,
ki ščiti vaš dom.
DISTRIBUTER
topdom
URADNI
ZA SLOVENIJO
Part of BMI
STREHA ZA VSE ŽIVLJENJE
PRODAJNA CENTRA OBNOVA: LESNO BRDO, Lesno Brdo 18, Vrhnika
LOGATEC, IOC Zapolje, Logatec

Močnik
NOVAKI
Izdelava lesene embalaže, drv za kurjavo in transport.
Močnik d.o.o. Novaki
Dolenji Novaki 28
5282 Cerkno
ODKUPUJEMO HLODOVINO
ZAGOTAVLJAMO DOBRE CENE
PLAČILO TAKOJ!
Nudimo tudi pelete za ogrevanje.
Za več informacij nas pokličite na telefonsko številko
070 633 304 ali 041 684 469.
info@mocnik-novaki.si / 05 37 75 343

Vrtni center
EURO GARDEN
V harmoniji z naravo
IDEJE ZA DARILA
Darilni bon 50€
Darilni bon 20€
KARTICA ZAUPANJA
NAJ PRAZNIČNA PONUDBA
-20%*
AKCIJA
*Rastlina meseca v akciji je brez okrasnega lončka.
RASTLINA MESECA - TELOH
TOP PONUDBA
VSE ZA ČAROBEN ADVENTNI ČAS
SUPER CENE
VSE ZA KOLINE NA ENEM MESTU
-15%*
RAMDA
AKCIJSKA PONUDBA
*Akcija velja za artikle RA 698622SET, RA JL950, RA 895056, RA 895370 od 1. 11. do 30. 11. 2026.
PE DOBROVA PRI LJ I PE KRŠKO I tel. 01 24 25 100
*Akcije veljajo od 1. 11. do 30. 11. 2026 oz. razprodaje zalog. Popusti se ne seštevajo. Slike so simbolične. Akcija velja za artikle RA 698622SET, RA JL950, RA 895056, RA 895370. Akcija rastlina meseca velja za teloh 3831094205258.
eurogarden.eu

Na Karbidovko za zadnje točke sezone

Avto-moto društvo Idrija je gostilo zadnjo preizkušnjo letošnjega državnega prvenstva Slovenije v »trialu«. Na zahtevnih naravnih sekcijah proge Karbidovka pri Zagodu so se tekmovalci pomerili še za zadnje zmage v sezoni.

Sekcije so bile sestavljene izključno iz naravnih ovir. / foto: Robert Zabukovec / AMD Idrija

Šesta in hkrati zadnja dirka letošnjega državnega prvenstva v »trialu« je v Idrijo pripeljala tekmovalce različnih kategorij, ki so se na Karbidovki spopadli z zahtevnim naravnim terenom. Organizatorji iz AMD Idrija so pripravili pet sekcij, ki so jih morali tekmovalci prevoziti v petih krogih. Za celotno preizkušnjo so imeli na voljo štiri ure, vsaka napaka pa je lahko pomembno vplivala na končni rezultat.

Sekcije so bile sestavljene izključno iz naravnih ovir, zato so od tekmovalcev zahtevale veliko natančnosti, zbranosti in odločnosti. Po koncu dirke so se tekmovalci strinjali, da je bila idrijska preizkušnja najzahtevnejša v letošnji sezoni. To potrjuje tudi število zbranih kazenskih točk. Med vožnjami je bilo nekaj padcev, vendar na srečo nobeden ni imel resnejših posledic.

V rdeči kategoriji je nastopil le **Lovro Setnikar** (AMD Lukovica), ki je kljub nekaterim napakam znova pokazal atraktivno in tehnično zahtevno vožnjo ter osvojil zmago. Setnikar je bil najboljši tudi v razredu Trial Mladinci. Za njim sta se uvrstila Tinkara Mes (AMD Lukovica) in Jakob Jezovšek Slatinek, slovenski voznik s hrvaško licenco, ki je nastopal v modri kategoriji.

Z zmago v Idriji je Lovro Setnikar potrdil tudi naslov državnega prvaka v razredu »Trial mladinci«. Drugo mesto v skupni razvrstitvi je osvojila **Tinkara Mes**, tretji pa je bil Jakob Jezovšek Slatinek. Najtesnejši obračun se je odvijal v modri kategoriji T2, kjer je nastopilo pet tekmovalcev. Za zmago sta se do zadnje vožnje borila **Marino Velušček** (GAS Vrtejba) in **Jakob Jezovšek Slatinek**. O prvem mestu so na koncu odločale le dve kazenski točki. Uspešnejši je bil Velušček, tretje mesto pa je osvojil **Kyle Milne** (AMD Lukovica). Velušček je s tem osvojil tudi razred »Trial«. Drugi je bil Milne, tretji pa **Borut Vipotnik** (AMD Lukovica). Enak vrstni red je bil tudi v absolutni skupni razvrstitvi državnega prvenstva za leto 2026.

V modri kategoriji je nastopila tudi **Ines Pezič Pregrad** (AMD Lukovica), ki je tekmovanje končala na petem mestu. V razredu »Trial ženske« pa je bila najuspešnejša in je pred Zalo Pregrad (AMD Lukovica) osvojila prvo mesto. S tem je Ines Pezič Pregrad znova potrdila naslov državne prvakinje. V skupni razvrstitvi državnega prvenstva žensk je drugo mesto osvojila **Nina Pirc** (AMD Lukovica), ki tokrat v Idriji ni nastopila, tretja pa je bila **Zala Pregrad**. V rumeni kategoriji »T3« je nastopilo pet tekmovalcev. Zmage se je prepričljivo veselil **Mirko Mežek** (AMD Radovljica), drugo mesto je osvojila Tinkara Mes, tretji pa je bil **Marcel Selič** (AMD Lukovica).

V ozadju številne prostovoljne ure

Za AMD Idrija je bila idrijska preizkušnja druga dirka pod okriljem kluba, ki je štela za državno prvenstvo Slovenije v »trialu«. Ob zaključku so v klubu poudarili, da je bila organizacija še ena velika preizkušnja, obenem pa tudi potrditev, da lahko s skupnimi močmi pripravijo in izpeljejo kakovosten športni dogodek. Za izvedbo je bilo potrebnega veliko prostovoljnega dela. Člani in članice AMD Idrija so sodelovali pri pripravi in urejanju poti, postavitvi sekcij, ureditvi prizorišča in številnih drugih nalogah, ki so bile potrebne za nemoten potek tekmovanja. Posebno zahvalo so namenili tudi Klemnu Setnikarju, ki je poskrbel za trasiranje proge, in Eriku Logarju, ki je s svojim znanjem in pomočjo prav tako pomembno prispeval k izvedbi dirke. V klubu ob tem niso pozabili na sponzorje in donatorje, ki jih podpirajo finančno in na druge načine. *»Takšna podpora omogoča nadaljnji razvoj kluba in organizacijo podobnih dogodkov, morda v prihodnje tudi v še večjem številu.«* / ITA

Saša Pisk je državna prvakinja v maratonu

Odličen nastop na jubilejnem 30. Ljubljanskem maratonu: maratonsko razdaljo je pretekla v času 2:49:39 in osvojila naslov najboljše slovenske maratonke.

Jubilejni, 30. NLB Ljubljanski maraton je prinesel izjemen uspeh tudi slovenski tekačici **Saši Pisk**, ki je postala državna prvakinja v maratonu. Na najdaljši, 42,195 kilometra dolgi preizkušnji je ciljno črto prečkala v času 2:49:39. V absolutni ženski konkurenci ji je to prineslo sedmo mesto, med slovenskimi tekačicami pa je bila najhitrejša.

Piskova je na največjem slovenskem tekaškem dogodku potrdila svojo odlično pripravljenost in se veselila enega najpomembnejših dosežkov v svoji tekaški karieri. V državnem prvenstvu sta za njo zasedli drugo in tretje mesto **Vesna Dolenc** s časom 2:58:00 in **Dominika Podobnik**, ki je maraton končala v času 2:58:04. Letošnja ženska maratonska preizkušnja je bila sicer izjemno hitra. Absolutna zmagovalka je postala Etiopijka Haftamnesh Tesfay Haylu, ki je s časom 2:19:17 postavila nov rekord ljubljanske maratonske proge. Drugo mesto je osvojila Kenijka Esther Kipcheh, tretja pa je bila lanska zmagovalka, prav tako Etiopijka Tigist Gezahagn Menigstu. Jubilejni maraton je bil rekorden po številu udeležencev, na njem pa sta padla tako moški kot ženski rekord proge. V Ljubljani se je zbralo več kot 22.500 tekačev in tekačic.

> Osebni rekord Saše Pisk na 42 km znaša 2 uri, 41 minut in 48 sekund.

V takšni mednarodni konkurenci ima uspeh Saše Pisk še posebno težo.

Z naslovom državne prvakinje je postala najboljša slovenska predstavnica na kraljevski tekaški razdalji ter tako dodala novo poglavje k svojim športnim dosežkom. / ITA

Lia Krvina do četrtfinala svetovnega prvenstva

Mlada karateistka Lia Krvina je na svojem prvem svetovnem prvenstvu v poljskem mestu Bielsko-Biała dosegla četrtfinale v kategoriji mladink do 59 kilogramov. Po dveh zmagah jo je med najboljšimi osmimi tekmovalkami ustavila predstavnica Kolumbije.

Na Poljskem se je zaključilo 14. svetovno prvenstvo v karateju za kadete, mladince in mlajše člane do 21 let, na katerem je nastopilo 1.923 tekmovalk in tekmovalcev iz 107 držav. Slovenske barve je zastopala 17-članska reprezentanca, med njenimi predstavniki pa se je izkazala tudi **Lia Krvina**, ki je v kategoriji mladink v borbah do 59 kilogramov svoj debitantski nastop na svetovnem prvenstvu opravila odlično. Po prostem prvem krogu je najprej premagala predstavnico Alžirije z 2:1, nato pa še tekmovalko iz Turčije s prepričljivim rezultatom 4:0. Zmaga proti Alžirki je bila še posebej odmevna, saj gre za aktualno afriško prvakinjo.

Sledil je četrtfinalni obračun s Kolumbijko, ki je bila boljša s 4:2. Ker se je Kolumbijka pozneje prebila do polfinala, se je Lii odprla možnost za repasaž in nadaljnji boj za medaljo. Vendar je Kolumbijko v polfinalu po izenačenem dvoboju brez doseženih točk (0:0) s sodniško odločitvijo premagala Vietnamka, zato je Lii repasažna priložnost ušla.

Lia Krvina je z dvema zmagama ter uvrstitvijo v četrtfinale je uspešno nastopila v izjemno močni mednarodni konkurenci in dokazala, da se lahko enakovredno kosa z najboljšimi mladimi karateistkami na svetu. / ITA

MOZAIK
Klemen Majnik s.p.
SLIKOPLESKARSTVO IN VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

BELJENJE BIVALNIH IN POSLOVNIH PROSTOROV, IZRAVNAVA STEN, BARVANJE OKEN, VRAT, OGRAJ... BARVANJE FASAD
POUDAREK JE NA KVALITETI
MARMORIN, AKRILDEKOR, ARTCOLOR, VALIT, DEKORAL, KULIRPLAST
GSM: 041 739 537

eko top
EKOLOŠKO IN GLOBINSKO ČIŠČENJE AVTOMOBILOV
GLOBINSKO ČIŠČENJE OBLAZINJENEGA POHIŠTVA
ČIŠČENJE IN NEGA USNJENEGA POHIŠTVA
GLOBINSKO ČIŠČENJE PREPROG
Naša nova lokacija v Idriji
MPI Peljhan
041 598 380
www.eko-top.si

Galeb
svet perila
perilo * spalni program * prosti čas * nogavice * kopalke

Spoštovani krajani in zvesti kupci,
obveščamo vas, da bo naša trgovina **»Galeb svet perila« 27. 11.** zaradi razmer na trgu nepreklicno zaprla svoja vrata.
Iz srca se vam zahvaljujemo za vsak nakup, vsak nasmeh in za to, da ste podpirali lokalno podjetništvo.
Vabimo vas, da nas obiščete še v zadnjih tednih našega delovanja, ko bo celotna izbira na voljo po **ZELO** znižanih cenah.

Hvala za zaupanje in skupne trenutke! ❤

ZAPIRAMO
27. 11. 2026
-60%
na vse v trgovini
IDRIJA
Mestni trg 4, T: 05 620 23 19
Galeb Trade d.o.o., Babičeva 1, Ljubljana / info@galeb.si
www.galeb.si

STOTNKAR
Cerkljanski vrh 16, 4225 Sovodenj, Slovenija
E: najem@stotnkar.si / T: 041 369 846 / https://stotnkar.si
Najem dvorane
Kmetija Stotnkar
30%
promocijski popust
ob rezervaciji
dvorane v letu
2026.
Z veseljem bomo gostili praznovanja, predavanja, plese, delavnice, vadbe, izobraževanja ... Skupaj bomo soustvarili vašo idejo.
Prostor je odprt za vse dogodke, ki na takšen ali drugačen način povezujejo ljudi in gradijo skupnost. Na voljo vam je dvorana z 200 m². Prostor lahko razdelite na dva dela s premično steno. Ob dvorani se nahaja še razdelilna kuhinja in sanitarije s tušema.
Prostori so opremljeni s talnim gretjem in sistemom prezračevanja. Izposodite si lahko video projektor in zvočnik z mikrofonoma. **Dobrodošli!**

FASADNI SISTEMI
OMETI
TLAKI
MAVČNI SISTEMI
HIDROIZOLACIJA TERAS
ZUNANJA UREDITEV
TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM
Gradite z NAMI!
ELKOR
Naj bivanje postane užitek.
www.elkor.si
05 30 32 140 ali 041 366 768
Nikole Tesle 12a, ŠEMPETER PRI GORICI

ALUMER
stavbno pohištvo
Montaža in izdelava stavbnega pohištva d.o.o.
Malo Polje 16, 5273 Col
031 296 054 (Martin) / 040 122 994 (Rok)
info@alumer.si
- izdelava in montaža PVC in ALU okna ter vrata
- komarniki in senčila
- zimski vrtovi, zasteklitve
- protipožarna ALU okna in vrata
- garažna in industrijska vrata

www.alumer.si

ODLIČNA KVALITETA
PREMIUM QUALITY
SVINJSKE POLOVICE
SVEŽE
Prodaja mesa, Miha Medveščck s.p.
Podplešivica 1, Notranje gorice
031-246-973

MEGADOM
URESNIČI IDEJE CENEJE!
Pričarajte toplino doma!
TUDI NA SPLETU!
PELETI
kaminske peči el. radiatorji kaloriferji peleti ostali energenti
Fotografija je ustvarjena z UI.
MEGADOM d.o.o.
Podskrajnik 102, 1380 Cerknica
01/7050 705
info@megadom.si
trgovina.megadom.si

Čistilne naprave & Zbiranje deževnice
35 let
ARMEX
GRAF
Samooskrba z deževnico s podzemnimi ali nadzemnimi okrasnimi rezervoarji
Odločitev za zbiranje in uporabo deževnice pripomore k prihrankom v denarnici zaradi do 50% nižjega računa za vodo na položnici. Rožice in zelenjadnice vam bodo zelo hvaležne, ker jim boste privoščili zalivanje z mehko deževnico brez klora. Izberite enega od kompletnih sistemov s filtri, črpalko in dodatno opremo. Ali pa okrasite dom in zbirajte deževnico v okrasnem nadzemnem rezervoarju.
Čistilna naprava one2clean
Inovativna čistilna naprava nemške kakovosti, ki poskrbi za družinski proračun in okolje. Visok učinek čiščenja, v rezervoarju ni električnih komponent. Praznjenje le enkrat na tri leta, nizka poraba energije in minimalno vzdrževanje. Nosilnost rezervoarja je 12,5 tone.
one2clean
AKCIJA
PRIHRANITE NAJMANJ
1000 EUR
QUALITY
MADE IN GERMANY
Lovilci olj in maščob
Nadzemni zbiralnik deževnice Amfora
Zadrževalniki in ponikalni sistemi
Prečrpalni jaški, za prečrpavanje fekalnih voda
www.cistilnenaprave-dezevnica.si
Armex armature d.o.o., Ivančna Gorica, info@armex-armature.si,tel.: 01 786 92 70, 051 652 192

S kolesi na Višarje

Sedmerica turnih kolesarjev Planinskega društva Idrija se je v soboto, 10. oktobra, podala na zahtevno kolesarsko turo v okolici Višarij. Na 28 kilometrov dolgi poti, med katero so premagali približno 1.600 višinskih metrov, so se zvrstili strmi vzponi, razgibani spusti in lepimi razgledi.

Jure Laharnar

Turo smo začeli v Rablju, nekdanji rudarski vasici tik ob mejnem prehodu Predel, od koder smo se po slikoviti dolini Mrzle vode vzpenjali po strmem kolovozu proti sedlu Prašnik. Sledil je spust v dolino Zajzera, kjer smo po kolesarskih poteh nadaljevali vse do betonske ceste, ki vodi na Višarje. Tam nas je čakal nov izziv – dolg in strm vzpon proti vrhu. Vsak je grizel kolena v svojem ritmu, vmes pa smo si privoščili tudi kakšen postanek za počitek in nabiranje moči. Po prihodu na Višarje je sledil daljši premor, nato pa spust proti Višarski planini. Ker pa kolesarskega dne še ni bilo konec, smo se povzpeli še na Florjanco, kjer so nas nagradili lepi razgledi na okoliške gore in doline.

Za zaključek nas je čakal še spust proti Mrzli vodi. Na nekaterih odsekih je bilo treba pokazati kar nekaj tehničnega znanja in previdnosti, zato je tura ponudila tudi pravi preizkus kolesarskih spretnosti. Po vseh vzponih in spustih smo se vrnili na izhodišče, kjer smo, kot se za dobro kolesarsko turo spodobi, zavezali še klobaso okoli Kamnitega lovca.

Turnokolesarski odsek je najmlajši odsek Planinskega društva Idrija, ustanovljen leta 2019 z namenom širjenja kolesarske kulture, spodbujanja rekreacije ter ozaveščanja o pravilni in odgovorni rabi kolesa v naravnem okolju.

Turno kolesarjenje namreč ni usmerjeno v tekmovalne cilje, temveč predvsem v doživljanje narave, raziskovanje novih poti in druženje. Tako kot planinci tudi turni kolesarji iščejo stik z naravo, le da del poti opravijo na dveh kolesih. Pri tem so pomembni spoštovanje naravnega okolja, obzirnost do drugih obiskovalcev in odgovorno ravnanje na poteh.

Jakob Prezelj drugi na zaključni dirki sezone

Na Brezovici pri Ljubljani je v nedeljo, 11. oktobra, potekala »2. nagrada DM – Memorial Tilna Petriča«, ki je bila hkrati zaključna dirka letošnje sezone cestnega kolesarstva in zadnja preizkušnja »Pokala Tadeja Pogačarja«. Kolesarji KD Sloga Idrija so se od sezone poslovili z dobrimi nastopi in tremi uvrstitvami med najboljših deset v posameznih kategorijah.

Na zaključni dirki, ki jo je organizirala ekipa Pogi Team, so tekmovalci vseh kategorij nastopili v združenih skupinah. Na posameznem štartu se je zbralo več kot 120 kolesarjev, zato sta bila za dosego najboljših rezultatov potrebna veliko poguma in dobra taktična presoja.

Kot so zapisali pri KD Sloga 1902 Idrija, se je na dirko podalo 13 njihovih kolesarjev. Najboljši rezultat med njimi je dosegel Jakob Prezelj, ki je po neuspelem poskusu bega o drugem mestu med dečki A odločal v dolgem ciljnem šprintu. Med dečki B se je Luka Eržen odlično znašel v gneči tekmovalcev, med katerimi so bili tudi leto starejši kolesarji, in zasedel 10. mesto.

Manca Prezelj je bila med deklicami C četrta, v skupnem točkovanju Pokala Tadeja Pogačarja pa je osvojila tretje mesto.

Pri KD Sloga 1902 Idrija se tako po koncu tekmovalne sezone odpravljajo na zasluženi počitek. Ob dosežených rezultatih in nastopih mladih kolesarjev pa, kot poudarjajo v klubu, z velikim pričakovanjem zrejo v prihodnost. / KDS

CENTURY 21
Odslej tudi v vašem kraju
Imate vprašanja, skrbi ali dileme glede vaše nepremičnine?
- Moč globalne mreže poslovalnic CENTURY 21 → dostop do pravih kupcev in najemnikov
- Nasveti in informacije o nepremičninah, davkih → strankam prihranijo stres, čas in denar
- Osebni pristop, strokovnost in izkušnje → hitro in uspešno vodimo skozi vse postopke
- Odlično opravljeno delo → CENTURY 21 večino strank dobi na osnovi priporočil zadovoljnih strank
041 400 626 info@c21.si

Uroš Kranjc INŠTALACIJE d.o.o.
041 813 820
Čekovnik 1, 5280 Idrija
@: uki.instalacije@gmail.com FB profil: ukiunstalacije
Centralno ogrevanje
Montaža solarnih sistemov in toplotnih črpalk
Prodaja in montaža peči na biomaso
Inštaliranje vodovodnih in ogrevalnih napeljav
NOVI MODELI KOTLOV FRÖLING
S5 S3v P5

ANDREAS CENTER
V TOLMINU OBIŠČITE SALON KERAMIKE
TRG TIGROVCEV 3
Urnik: ponedeljek-petek od 8. do 17. ure
VELIKA IZBIRA TALNE IN STENSKE KERAMIKE, KOPALNIŠKA OPREMA, LAMINATI, VINILI, LEPILA IN FUGIRNE MASE
UGODNE CENE KERAMIKE IZ ZALOGE
Telefon: 05/99 62 373 - 041/536 137
keramika@andreascenter.com
www.andreascenter.com

Zakaj je pomembno skrbeti za vid?

Vid je eden najpomembnejših čutov, saj nam omogoča zaznavanje okolice, učenje, delo, gibanje in številne vsakodnevne dejavnosti. Kljub temu zdravju oči pogosto namenjamo premalo pozornosti, saj se spremembe vida velikokrat pojavljajo postopoma in jih sprva niti ne opazimo. Težave lahko vplivajo na kakovost življenja v vseh starostnih obdobjih, zato sta spremljanje vida in pravočasno prepoznavanje sprememb pomembna za otroke, mladostnike, odrasle in starejše.

Foto: Magnific

Vid se spreminja skozi življenje

V otroštvu ima vid pomembno vlogo pri razvoju, učenju in spoznavanju sveta. Težave z vidom lahko vplivajo na otrokovo koncentracijo, branje, pisanje in sodelovanje pri šolskih dejavnostih. Ker otroci pogosto ne prepoznajo ali ne znajo opisati težav z vidom, je pomembno biti pozoren na znake, kot so približevanje predmetom, pripiranje oči, nagibanje glave, pogosto drgnjenje oči ali težave pri branju.

V obdobju mladostništva in odraslosti se oči vsakodnevno prilagajajo različnim obremenitvam. Dolgotrajno delo z računalnikom, uporaba telefonov in drugih digitalnih naprav ter neustrezni svetlobni pogoji lahko prispevajo k utrujenosti oči, suhosti, glavobolom in začasno zamegljenemu vidu. Pomembni so redni odmori, primerna osvetlitev prostora, ustrezna razdalja do zaslonov in zavestno mežikanje.

S staranjem se lahko pojavijo tudi naravne spremembe vida. Med pogostejšimi je presbiopija oziroma starostna slabovidnost, pri kateri postane ostrenje na bližnje predmete postopoma težje. Pri starejših se poveča tudi tveganje za nekatere očesne bolezni, zato je pomembno, da se spremeb vida ne pripisuje samodejno zgolj starosti.

Preventiva in pravočasno prepoznavanje težav

Redni pregledi vida pomagajo prepoznati spremembe ostrine vida in ugotoviti, ali je potrebna korekcija z očali ali kontaktnimi lečami. Glede na starost, zdravstveno stanje, družinsko obremenjenost in morebitne težave lahko strokovnjak priporoči tudi dodatne preiskave.

Pri tem je pomembno razlikovati med merjenjem ostrine vida in celovitim očesnim pregledom. Meritev dioptrije pomaga določiti ustrezno korekcijo, medtem ko lahko pregled pri oftalmologu vključuje tudi oceno zdravja oči in odkrivanje nekaterih očesnih bolezni. Številne bolezni se namreč v začetnih fazah razvijajo brez izrazitih simptomov.

Nenadna izguba vida, nenadno poslabšanje vida, bliski, nenaden pojav številnih plavajočih motnjav ali občutek zavese pred očesom zahtevajo takojšnjo zdravstveno obravnavo. Pri nenadnih in izrazitih spremembah ni primerno čakati na naslednji redni pregled.

Očala niso le pripomoček za boljši vid

Korekcijska očala pomagajo izboljšati ostrino vida pri različnih refrakcijskih napakah, kot so kratkovidnost, daljnovidnost in astigmatizem. Ustrezna izbira okvirjev in stekel je pomembna za udobje, pravilno namestitev in vsakodnevno uporabo.

Pri izbiri očal je treba upoštevati predpisano korekcijo, potrebe posameznika in dejavnosti, za katere bodo očala namenjena. Nekateri potrebujejo očala predvsem za branje, drugi za delo z zasloni, vožnjo ali gledanje na daljavo, mnogim pa ustreza več različnih vrst korekcije.

Sončna očala imajo poleg estetske tudi zaščitno vlogo. Kakovostna sončna očala z ustrezno UV-zaščito pomagajo varovati oči pred škodljivim ultravijoličnim sevanjem. Zaščita je pomembna skozi vse leto, še posebej ob močnem soncu, na snegu in v bližini vode. Temnejša stekla sama po sebi ne zagotavljajo tudi ustrezne UV-zaščite.

Sodobna tehnologija in strokovna obravnava

Razvoj tehnologije omogoča vse natančnejše meritve vida in uporabo različnih diagnostičnih postopkov. Sodobna oprema lahko strokovnjakom pomaga pri oceni vidnih funkcij in prepoznavanju določenih sprememb, vendar je izbira ustreznega pregleda vedno odvisna od posameznikovih potreb in zdravstvenega stanja.

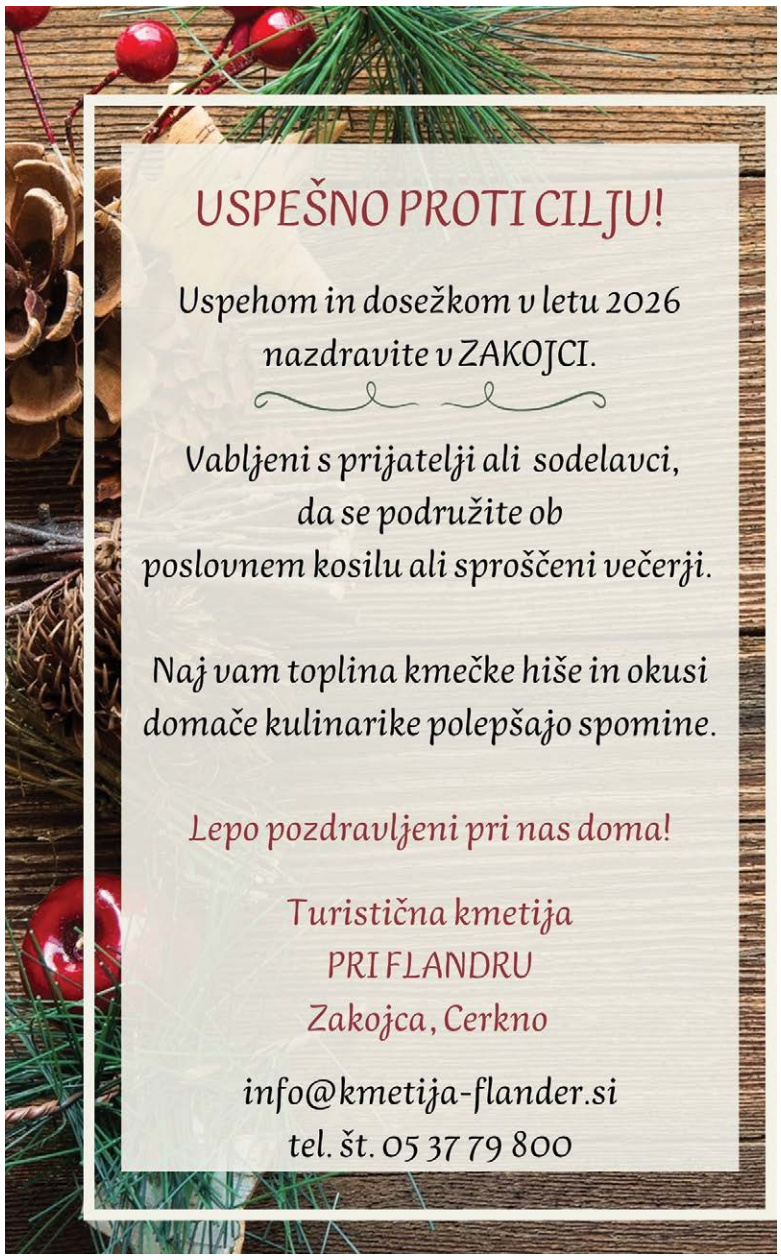
Pomembno je tudi sodelovanje med različnimi strokovnjaki s področja vida. Optiki sodelujejo pri izbiri, izdelavi in prilagajanju očal, ustrezno usposobljeni strokovnjaki izvajajo meritve in predpisujejo korekcijo v okviru svojih pristojnosti, oftalmologi pa se ukvarjajo z diagnostiko in zdravljenjem očesnih bolezni.

Skrb za vid je skrb za kakovost življenja

Zdravje oči ni pomembno le takrat, ko se pojavijo težave. Na vid vplivajo starost, dednost, splošno zdravstveno stanje, življenjske navade in okolje. K zdravju oči lahko prispevamo z ustrezno zaščito pred UV-sevanjem, primerno osvetlitvijo, odmori med delom na bližino in pravočasnim odzivom na spremembe vida.

Skrb za vid je vseživljenjski proces. Z opazovanjem sprememb, ustrezno preventivo in pravočasnimi pregledi lahko bolje poskrbimo za svoje oči ter ohranjamo čim boljšo kakovost življenja v vseh starostnih obdobjih.

Zaupajte v svoj sluh vedno in povsod

BREZPLAČNO TESTIRAJTE SVOJ SLUH

BREZPLAČNO PREIZKUSITE APARATE

Okvara sluha vas ne sme ovirati, da ne bi živeli polnega in aktivnega življenja vsak dan. Beltone slušni aparati so vaš zanesljiv partner.

Udobni in skoraj nevidni, prilegajo se obliki vsakega ušesa (tudi pri športu)

Do 30 ur uporabe z enim polnjenjem v polnilcu (so brez baterij), enostavno upravljanje s telefonom.

Čist zvok iz drugih naprav neposredno v slušni aparat (npr. TV, radio, GPS)

Mikrofona nameščena na aparatu in v ušesu ustvarjata skoraj naraven zvok.

Odporni proti vlagi, potenju in umazaniji.

Podpora na daljavo kadarkoli jo potrebujete.

Prisluhnite življenju
Za več informacij, brezplačno kontrolo sluha in preizkus slušnih aparatov pokličite: **05 393 6775**

BONUS

NOVA GORICA, Erjavčeva ulica 30, Nova Gorica
POSTOJNA, Prešernova 1, Postojna
BREZOVICA, Tržaška cesta 495

T: 05 393 6775
M: 031 601 581

www.slusniaparati-beltone.si

Smo pogodbeni partner ZZZS-ja.

GANTAR OBDELAVA KOVIN D.O.O.

GANTAR obdelava kovin d.o.o.
Dole 22, 5280 Idrija
Delavnica: Godovič 111, 5275 Godovič
041 626 735 / info@gantar-ok.eu

ZAPOSLIMO

V podjetju **GANTAR obdelava kovin d.o.o.** se ukvarjamo pretežno z **obdelavo na CNC stružnicah in CNC rezkalnem stroju, ter z razrezom na tračni žagi**.
Obdelujemo lahko različne materiale, od aluminija, vseh vrst kovin, do materialov iz umetnih mas. Proizvajamo lahko stružene kose iz palice, kosovno vlaganje kosov, obdelava alu-ulitkov. V kolikor se vidite v temu delu, vas vabimo da pošljete prijavo. **Za več info pa nas kontaktirajte.**

Opis delovnega mesta
Nastava, delo in operiranje CNC stružnic z Fanuc op. sistemom, eno in dvovretenske stružnice.
Več o strojih na internetni strani.

Delovni čas
polni delovni čas

Pričakujemo
- vestnost pri delu,
- natančnost,
- sposobnost samostojnega dela,
- pripravljenost in motivacija za delo,
- samostojna uporaba meril,
- branje delavniških risb,
- samostojno delo in posluževanje stroja,
- vozniški izpit B kategorije

Zahtevane delovne izkušnje
Brez izkušenj, 1 - 3 let

Ponujamo
- možnost nagrajevanja,
- dodatna usposabljanja za lažje in boljše delo.

Pričetek dela je možen takoj.

Oblika zaposlitve ali sodelovanja
zaposlitev za nedoločen čas

Poskusno delo:
6 mesecev

Mesečno plačilo
1.800 – 2.200 € bruto

Prijava na delovno mesto
Prijave z življenjepisom sprejemamo na elektronski naslov
info@gantar-ok.eu

NA ZALOGI – MOŽNOST RAZREZA –MOŽNOST DOSTAVE
KAR IMPEX d.o.o.
Goriška cesta 3
5271 Vipava
www.izolacijskipaneli.si
paneli@karimpex.si
031-644-499
041-448-700

PLOČEVINASTE KRITINE Z IZOLACIJO IN BREZ | STENSKI PANELI - PUR IN OGNJEVARNI | POLIKARBONATI - TRAPEZNI IN RAVNI | PRITRDILNI MATERIAL - VIJAKI, JAHAČI, ... | ZAKLJUČNE OBROBE - TIPSKE IN PO MERI

JANEZ

Janez Zeleni vrt d.o.o.
TRGOVINA ZELENI VRT V VIPAVI Gradiška 13
e-mail. drevesnica.janez@siol.net
www.drevesnica-janez.si
tel: 05/368 52 36

URNIK:
Pon. - Petek: 8 - 12 12.30 - 16
Sobota: 8 - 12

ŠIROKA PONUDBA VSEH VRST
SADNIH SADIK

oreh, kostanj, jagodičevje,
leska, oljke, neretvanski citrusi ...

Vse za vaš vrt in sadovnjak !!!

Trgovino odpremo 2. novembra 2026. Vabljeni!

STEKLARSTVO Zgonec

STEKLARSTVO ZGONEC, Žiga Zgonec s.p.
Kalce 11, Logatec, info@steklarstvo.eu
T: 031 499 994

TUŠ KABINE

Vrhunska izdelava tuš kabin, tudi s premazom za lažje čiščenje.

www.steklarstvo.eu

MALI OGLASI

V središču mesta oddajamo sobe in apartmaje s souporabo kuhinje, kopalnice in stranišč. / Inf.: 040 803 291

Ugodno prodam nov, le preizkušen pametni mobitel Xiaomi Redmi A7 Pro z vsemi dokumenti. / Inf.: 070 115 199

Iščem starejšo, rabljeno diatonično harmoniko in prenosni računalnik, če mi to lahko kdo podari. / Inf.: 030 785 003

Oddamo opremljeno garsonjero velikosti 28m² v centru Idrije, 1. nadstropje, nad kmetijsko trgovino, nasproti Škafarja. Najemnina je 375 eur na mesec + stroški. / Inf..: 031 601 620

Ugodno prodamo odlično ohranjeno ter brezhibno delujočo toplotno črpalko za sanitarno vodo, slovenskega proizvajalca Termotehnika(danes Kronoterm), model TČ2VZRT/E-322 SOLAR (300 litrov). Prodaja se zaradi zamenjave ogrevalnega sistema. Lokacija: Cerkno Cena: po dogovoru. / Inf.: 041 380 032

Podarimo kaminsko peč črne barve, mere 90x55, dimnik 150mm, rabljena. / Inf.: 040 675 873

Kupim moped Tomos vsi modeli, INDIAN motor Rog Pony exspress, Piaggio vespa in traktorje znamke Porsche, Eicher, Man, Lanz Lamborghini. Lahko nevozni in brez papirjev. Gotovina takoj. / Inf.: 041 933 655

Prodam kavč trosed svetlo oker barve, dolžine 180cm s predalom. Nov, izredno kvalitetno blago, proizvajalec Žakelj Goropeke. Cena 300 eur ali po dogovoru. / Inf.: 041 832 661

V Idriji kupim stanovanje cca 50 – 55m2. Lahko je potrebno obnove. Cena do cca 70.000eur. Če se ne oglasim pošlji sms in pokličem nazaj. / Inf.: 051 411 834

Prodam krmni krompir, možna dostava. / Inf.: 041 212 996

Prodam kaminsko peč HAAS + SOHN PRUNUS 332.15 - ST 6 kw ,biserno črne barve, dimnik 150 mm priklop zgoraj , V x Š x G 865 x 510 x 330 mm , teža 91 kg , stara 3 leta . / Inf.: 041 573 934

Prodam Opel Corsa 1.4 color edition. Redno servisiran, dobro ohranjen. Letnik prve registracije: 2011 Kilometri: 176 000 km Motor: 74 kW 1398 ccm Cena: 2.990€ / Inf.: 031 257 869

V najem oddam 2-sobno stanovanje v Idriji (PBI), 1. nadstropje, 45m², ogrevanje na IR panele ali manjša krušna peč. Stanovanje se trenutno prenavlja, vseljivo je z 1. novembrom. Ogledi so že na voljo po dogovoru v popoldanskem času. / Inf.: 031 847 247

Oddajam v najem opremljeno stanovanje v Idriji primerno za eno ali dve osebi. / Inf.: 051 396 812

Prodam suha bukova in hrastova drva možnost razreza na 25, 33 ali 50 cm in prevoza. / Inf.: 030 456 441

Suha bukova drva, prodam. / Inf.: 031 356 570

Iščem enoposteljno sobo v Idriji ali Spodnji Idriji s souporabo kuhinje in kopalnice. / Inf.: 070 146 116

Prodamo dvosobno duplex stanovanje v Spodnji Idriji, 68 m², v 1. nadstr. Zraven šole in vrtca. 2 balkona, spodnji zastekljen, klet. Adaptirano cca.10 let nazaj, nova okna, peč na drva (zelo nizka poraba – cca 3 m³ drv/zimo), Lunos rekuperacija. / Inf.: 040 243 332

Prodam Volkswagen Golf Variant Highline /karavan,redno servisiran, dobro ohranjen, letnik 1. registracije 2010, 158000 km, bencinski motor, 1390 ccm, 90 kW / 122 KM, vlečna kljuka, klimatska naprava, pomoč pri parkiranju spredaj/zadaj, navigacija. Cena po dogovoru. / Inf.: 041 468 134

Naprodaj je trgovina s poslovnim prostorom v velikosti 153 m², na prepoznavni in dobro dostopni lokaciji v Idriji, Ulica Svete Barbare 3. Prostor trenutno deluje v okviru IgluŠport in Velo franšize, zato predstavlja zanimivo priložnost za nadaljevanje obstoječe dejavnosti oziroma za razvoj lastne poslovne zgodbe. / Inf.: 041 938 920

HIŠA v Spodnji Idriji, l. 1991, 250 m² stanovanjske površine na parceli 5.200 m², prodam. / Inf.: 041 414 422

VW Touareg, l. 2021, R-line, 3,0 286 KM, samo 93.000 km. Vsa oprema, ugodno prodam. / Inf.: 041 414 422

V Idriji kupimo stanovanje. / Inf.: 040 353 366

Kupim ali najamem garažo v Idriji ali Spodnji Idriji. / Inf.: 041 839 125

Trgovec padel z lestve

V sredo, 7. oktobra se je nekaj pred 9. uro zgodila delovna nezgoda v eni od trgovin v Idriji. Ponesrečenega trgovca so odpeljali reševalci.

Kot so potrdili na upravi policije v Novi Gorici, je 33-letni moški v trgovini med polnjenjem prodajnih polic pri sestopanju z lestve padel na tla in se poškodoval. Posredovali so člani ekipe nujne medicinske pomoči iz ZD Idrija, ki so ga še pred prihodom policistov Policijske postaje Idrija na kraj dogodka odpeljali na urgenco v ZD Idrija. Po nudeni zdravniški pomoči so ga zaradi nadaljnje obravnave prepeljali na urgenco v UKC Ljubljana. Policisti Policijske postaje Idrija so opravili ogled kraja nesreče in zbrali potrebna obvestila. Po doslej zbranih podatkih je tuja krivda izključena. O delovni nezgodi so obvestili preiskovalnega sodnika Okrožnega sodišča v Novi Gorici, okrožno državno tožilko v Novi Gorici ter pristojno delovno inšpekcijsko službo.

Voznica trčila in odpeljala

V petek, 25. septembra se je nekaj po 9. uri v Cerknem zgodila prometna nesreča. Voznica je trčila v tovornjak in odpeljala. Policisti so jo izsledili.

Nesreča se je zgodila na Platiševi ulici v Cerknem ko 67-letna voznica osebnega avtomobila pri srečevanju s tovornim vozilom ni vozila na zadostni bočni razdalji. Trčila je v bok tovornjaka, po trčenju pa s kraja nesreče odpeljala, ne da bi drugemu udeležencu posredovala svoje podatke oziroma o prometni nesreči obvestila policijo. Idrijski policisti so voznico izsledili in ji zaradi kršitev določb Zakona o pravilih cestnega prometa izdali plačilni nalog za plačilo globe.

POSLOVILI SO SE

Franjo Rebec
iz Idrije, star 95 let
Ana Marija Svetičič
iz Zakriža pri Cerknem, stara 81 let
Bruna Kosmač
iz Straže, stara 89 let
Marija Prelovec
iz Spodnje Idrije stara 89 let
Miroslav Majnik
iz Idrije, star 65 let
Nika Pušenjak Dornik
iz Cerknega, stara 50 let
Renat Moravec
iz Idrije, star 62 let
Ivana Mohorič
iz Idrije, stara 86 let
Ivan Prebel
iz Pluženj, star 88 let
Brigita Gantar
iz Zavratca, stara 66 let
***Vincenc Frelih** iz Idrška, star 90 let*

Mali oglasi in zahvale

Male oglase nam lahko pošljete na e-naslov **urednistvo@abc-merkur.si**.

Gradivo za zahvale nam lahko pošljete po elektronski pošti na **abc@abc-merkur.si**.

Za vsebino zahval v uredništvu ne odgovarjamo.

Dodatne informacije na:
05 37 222 80
ali 05 37 73 747

Nasmešek tvoj nikoli
v nas ne bo zbledel,
tvoj obraz v spominu
nam večno bo živel.

MIROSLAV MAJNIK

4. 2. 1961 – 29. 9. 2026

Po kratki, a težki bolezni nas je zapustil naš dragi brat in stric. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli posloviti od njega in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče ter vse tople besede tolažbe. Pogrešali ga bomo.

Žalujoči vsi njegovi.

Idrija, 5. oktober 2026

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetal in lep
kot zvezda na nebu.
(T. Pavček)

JOŽEF LAKNER

10. 3. 1940 – 28. 9. 2026

Ob boleči izgubi našega dragega Jožefa Laknerja se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, rudarjem – kameratom RŽV, sosedom, znancem, delavkam DU Idrija za oskrbo in varstvo starostnikov, patronažni službi ZD Idrija in vsem ostalim, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Hvala za izrečena sožalja, tople besede, stiske rok, objeme, cvetje in sveče ter za vse lepe misli, ki ste jih namenili našemu Jožetu. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in se od njega poslovili.

Čeprav je odšel, bo njegov svet ostal z nami – v naših srcih, spominih in v sleherni sledi, ki jo je pustil v naših življenjih.

Žalujoči žena Marija ter sinova Uroš in Erik z družinama.

Idrija, 2. oktober 2026

idrijske novice

Odgovorni urednik: Damijan Bogataj
Izdajatelj: Založba Bogataj / ABC Merkur d.o.o. Idrija, Kosovelova 10, 5280 Idrija.
Naslov uredništva: Kosovelova 31, 5280 Idrija, T: 05 37 73 747, urednistvo@abc-merkur.si
Oglasno trženje: T: 05 37 222 80, T: 05 37 73 747, E: abc@abc-merkur.si, marketing@abc-merkur.si
Oblikovanje in grafična priprava: Branka Štremfel
Časopis je brezplačen.
Celoletna poštnina za dostavo preko Pošte Slovenije znaša 16,10 evrov, za tujino 43,92 evrov.
Časopis izhaja enkrat mesečno.
Delovni čas uredništva: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.
Tisk: Tiskarsko središče d.o.o., Slovenčeva ulica 19 a, 1000 Ljubljana
Nenaročenih rokopisov ne vračamo.
Prepovedana je vsakršna reprodukcija, predelava, distribucija ali dajanje na voljo javnosti avtorskih del ali njihovih delov v tržne namene brez sklenitve ustrezne pogodbe z družbo ABC Merkur d.o.o. Idrija.
Število natisnjenih izvodov: 12.000
Naslednja redna številka izide 24. novembra 2026. / Idrijske novice so vpisane v razvid medijev na Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 2100. Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.
Časopis smo v tiskarno oddali v petek, 23. oktobra 2026 ob 13.00 uri.

Sodelovanje je ključ do zadovoljstva

Območno Združenje slovenskih častnikov Idrija Cerkno je v soboto 17. oktobra organiziralo in izvedlo še eno uspešno usposabljanje. Poleg članov društva so se jim že tradicionalno pridružili članice in člani OZVVS Idrija Cerkno in društva Sever, ponovno pa tudi člani taborniškega rodu Aragonitnih ježkov iz Cerknega ter mladi gasilci z mentorji iz GZ Cerkno. Aktivnost je bila razdeljena v dva temeljna sklopa in sicer na strelsko urjenje ter pohod v okolici Cerknega.

Celotno aktivnost so letos organizatorji posvetili bližajočemu prazniku – Dnevu suverenosti. Prav zato sta predsednika OZSČ in OZVVS Idrija Cerkno uvodoma na Lajšah pozdravila vse zbrane ter spomnila na pomen negovanje zgodovinskega spomina, na ohranjanje obrambno varnostnih znanj in veščin ter, kot ključno, pomen sodelovanja vseh, ki nam je mar za našo državo in za našo narodno zavest. Na kratko je bilo predstavljeno tudi delovanje vseh sodelujočih društev. V nadaljevanju se je skupina preko 40 udeležencev razdelila na dva dela. Pohodnike je zbral vodja aktivnosti, član OZVVS in velik ljubitelj gibanja v naravi, Vlado Sedej. V čudovitem sončnem vremenu, ki je omogočalo izjemne jesenske razglede, je skupini pohodnikov pripravil uvodno predstavitev s temeljno orientacijo, nakar se je skupina s slovensko zastavo na čelu podala na pot preko Kladij na Škofje, od tu pa preko Planine v Cerkno. Poleg občudovanja izjemne narave so med potjo obujali vojaško zgodovinske spomine, se seznanjali z našo kulturno in stavbno dediščino, pokukali za sadovi narave ter v zadnjem delu, nad Cerknim, osvežili še spomin na znamenite partizanke smučine Cerkno 1945.

Druga skupina je ostala na strelišču na Lajšah. Obnovljena so bila znanja pravil obnašanja na strelišču, razložen potek aktivnosti ter razdeljene vloge nosilcev. Mladi gasilci z mentorjema so ostali na območju izven strelišča. Tu sta jim člana OZSČ ter strelska sodnika in mentorja Jordan Štrekelj ter Vladimir Kržišnik pripravila osnovno predstavitev varnega rokovanja z orožji ter temeljna pravila streljanja. Ta znanja so potem mladi na varen način z veseljem preizkusili s športnim (zračnim) orožjem. Rezultati so bili vzpodbudni, udeleženci pa zadovoljni z možnostjo tovrstnih usposabljanj.

Strelski aktivnosti sta se zaključili okrog dvanajste ure s kratko analizo, z ureditvijo strelišča in okolice, z obvezno skupno fotografijo in razdelitvijo skromnih promocijskih daril. Udeleženci obeh aktivnosti so se nato ponovno zbrali v Cerknem, kjer so ob kosilu že načrtovali prihodnje skupne aktivnosti, ki jih bo v jesenskih dneh še kar nekaj. Zelo dober odziv udeležencev iz različnih društev daje zagon organizatorjem za pripravo še zanimivejših in kompleksnejših prireditev, na katere bodo postopoma vabili še širši krog udeležencev, kateri si želijo ohranjati in nadgrajevati prepotrebna obrambno varnostna znanja in veščine. / Brane Tušar / Foto: Bojan Tavčar

Trije strelci do naslova državnih podprvakov

V soboto, 10. oktobra, je na strelišču Agnez - Ojsto v Trbovljah potekalo 29. odprto državno prvenstvo Zveze slovenskih častnikov v preciznem streljanju s pištolo velikega kalibra. Tekmovanje je bilo namenjeno posameznikom in ekipam iz slovenskih strelskih društev ter združenj slovenskih častnikov.

Na prvenstvu je odlično nastopila ekipa Strelskega društva SOIT Medvode, ki je sicer tudi najstarejša med vsemi in jo sestavljajo Janez Žakelj iz Osojnice ter Idrijčana, brata Aleksander in Branko Štremfel. Strelci so osvojili odlično drugo mesto v konkurenci 40 ekip. Najboljši rezultat med člani ekipe je dosegel Branko Štremfel, ki je s 188 krogi osvojil izjemno tretje mesto v posamični konkurenci. V prvi seriji je zadel 95, v drugi pa 93 krogov. Janez Žakelj je dosegel 9. mesto, Aleksander Štremfel pa 30. SD SOIT je zastopal tudi Damjan Lahajnar, ki je dosegel končno 54. mesto.

Vseh udeležencev tekmovanja je bilo letos preko 130. / BaŠ

Avtobus podrsal ob zid

V ponedeljek, 21. septembra, se je v Pirhovi luknji zgodila prometna nesreča v kateri k sreči ni bilo poškodovanih. Policisti so krivdo za nesrečo pripisali 38-letnemu vozniku avtobusa.

Kot so potrdili na upravi policije v Novi Gorici se je nesreča zgodila nekaj po 13. uri. Delavski avtobus na progi Idrija – Cerkno je pripeljal do Pirhove luknje na cesti Spodnja Idrija – Želin. Pravilno po svoji strani je iz Želina pripeljal tovornjak s prikopnikom, ki naj bi po navedbah ene od potnic prevažal hlodovino. Ker je na tem delu Keltika zelo ozka se je voznik avtobusa umaknil skrajno desno in zaustavil avtobus. Ko je tovornjak odpeljal naprej proti Spodnji Idriji se je voznik avtobusa spet vključil v promet in zapeljal na svoj vozni pas. Pri tem premiku pa je z desnim zadnjim delom avtobusa podrsal po podpornem zidu. Potniki na avtobusu med nesrečo niso bili poškodovani. Do delovnega mesta na Eti jih je prepeljal nadomestni avtobus. Policisti so opravili ogled kraja prometne nesreče in ugotovili, da jo je zakrivil voznik avtobusa. Očitajo mu vožnjo preblizu desnemu robu vozišča. Napisali so mu položnico za plačilo globe.

Ponesrečeni invalid umrl

Kot so potrdili na upravi policije v Novi Gorici, je, 28. septembra, v Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani umrl starejši moški, ki je bil udeležen v prometni nesreči, ki se je 18. septembra zgodila na regionalni cesti med Spodnjo Idrijo in Ledinskim Razpotjem v občini Idrija.

Kot smo že takrat poročali, sta bila v prometni nesreči udeležena voznik osebnega avtomobila in starejši voznik električnega invalidskega vozička, ki se po določilih cestnoprometnih predpisov uvršča med lahka motorna vozila. Po prometni nesreči so na kraju poleg policistov Policijske postaje Idrija posredovali tudi gasilci PGD Idrija in reševalci NMP ZD Idrija. Poškodovanemu so nudili prvo pomoč, nato pa ga je reševalna ekipa s helikopterjem Slovenske vojske prepeljala na urgenco v Univerzitetni klinični center v Ljubljano.

Policisti so sedaj o smrti udeleženca prometne nesreče obvestili preiskovalno sodnico Okrožnega sodišča v Novi Gorici in okrožno državno tožilko v Novi Gorici. Na Inštitutu za sodno medicino v Ljubljani bo opravljena sodna obdukcija, s katero bodo ugotavljali natančen vzrok smrti. Policisti Policijske postaje Idrija nadaljujejo s preiskavo vseh okoliščin prometne nesreče v smeri suma, da je voznik osebnega avtomobila nesrečo povzročil iz malomarnosti.

Gostilna in picerija Tavžentroža
Na Medvedjem Brdu, pri Logatcu.
kjer hrana dušo poboža.
Gostilna in picerija Tevžentroža, Medvedje Brdo 6, Rovte Mihaela Rus s.p.

Načrtujete praznovanje, poslovni dogodek, poroko, birmo, krst, obhajilo, družinsko kosilo, razne delavnice ali preprosto kulinarično razvajanje? Pri nas vas čaka prijeten ambient, vrhunska hrana in sproščeno, domače vzdušje.

Zakaj izbrati nas?
- Udoben prostor za prijetno druženje
- Kakovostna hrana, pripravljena z ljubeznijo in tradicijo
- Prijazna postrežba, ki poskrbi za vaše popolno doživetje

Rezervirajte svoj prostor ali mizo. Nepozaben spomin za vaše povabljene goste boste pustili z najboljšim vtisom.

Ne pozabite na naše odlične sladice, iz naše hišne slaščičarne, ki bodo posladkale vaš dan!

SUPER LOKACIJA ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE!

Gostilna in picerija Tevžentroža, Medvedje Brdo 6, Rovte Mihaela Rus s.p.

Odprti smo:
četrtek 12:00-19:00
petek 12:00-22:00
sobota 11:00-22:00
nedelja 10:00-19:00
Ostale dneve ali ure smo na voljopo predhodnem dogovoru na tel.:
040 321 164

Zdravo

izbrano iz kataloga ugodnosti

Veljavnost od 22. 10. do 30. 11. 2026
www.lekarnaljubljana.si

LEKARNA LJUBLJANA KOENCIM Q10 30 MG Z ANTIOKSIDANTI

IZ NAŠEGA LABORATORIJA

S koencimom Q10, vitaminoma C in E ter selenom v obliki kapsul, 30 kapsul.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 11,99 € | cena s Kartico zvestobe
9,59€ + 2 POPUST: 20%

MERZ SPEZIAL KAPSULE ZA LASE

Z vitamini, mikrohranili, L-cistei-nom, izvlečkom prosa in paprike, 60 kapsul.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 21,98 € | cena s Kartico zvestobe
17,58€ + 4 POPUST: 20%

LEKARNA LJUBLJANA MAZILO ZA NOS

IZ NAŠEGA LABORATORIJA

Mazilo za nos s pantenolom za nego in vlaženje. Večkrat dnevno nanesite na kožo okoli nosnic, 10 g.

redna cena: 5,91 € | cena s Kartico zvestobe
4,73€ + 1 POPUST: 20%

SILVER CARE WHITENING ZOBNA PASTA

Vsebuje sodo bikarbono, siliko ter fluor, z okusom mete za dolgotrajen svež dah, 75 ml.

redna cena: 3,16 € | cena s Kartico zvestobe
2,53€ + 1 POPUST: 20%

ALOE VERA X2 DEZODORANT S TEKOČIM KRISTALNIM KAMNOM

S kristali kalijevega aluminijevega sulfata, raztopljenimi v soku aloje vere, 100 ml.

redna cena: 9,96 € | cena s Kartico zvestobe
7,97€ + 2 POPUST: 20%

MALČEK HLADILNO MAZILO

IZ NAŠEGA LABORATORIJA

Za vsakodnevno nego občutljive in suhe kože vseh generacij, 150 ml.

redna cena: 7,45 € | cena s Kartico zvestobe
5,96€ + 2 POPUST: 20%

Za več informacij prelistajte katalog ugodnosti ali nas pokličite na **brezplačno telefonsko številko 080 71 17!**

Cene s popustom iz ZDRAVO – kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, specializiranih prodajalnah LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 22. 10. do 30. 11. 2026 oz. do prodaje zalog.

Lekarna Ljubljana

ROLETARSTVO

Uršič Darko s.p.
Strmica 19, 1370 Logatec
M: 041 651 716
info@roletarstvo-ursic.si

- proizvodnja pvc in alu rolet
- možnost izdelave po sistemu ekonomik, predokenskih, podometnih in nadokenskih rolet
- možnost ugraditve komarnikov
- nudimo montažo rolet naše proizvodnje
- popravilo rolet vseh sistemov

IZOLATIVNOST - PROTIHRUPNOST - PROTIVLOMNOST

www.roletarstvo-ursic.si

DIMNIKARSTVO IDRIJA

Dejan Šukalo s.p.
Levstikova 5, 5280 Idrija
T: 041 775 362
E: dean.sukalo23@gmail.com

T: 041 775 362

RENAULT CLIO

ŽE ZA 17.490 €
BON ZA ZIMSKE PNEVMATIKE
VKLJUČEN PRVI SERVIS
5 LET JAMSTVA

Ob nakupu vozila Clio evolution TCe 115 iz zaloge kupec prejme dodatni popust v višini 500 € z DDV (popust, ki ga zagotavlja uvoznik GA Adriatic d.o.o. na priporočeno maloprodajno ceno) in 5 let jamstva, ki sestoji iz 2 let tovarniške garancije in 3 let podaljšanega jamstva Renault oziroma do 100.000 skupaj prevoženih kilometrov, karkoli se zgodi prej. Dodatno kupec prejme bon za zimske pnevmatike v vrednosti 300 € z DDV ter prvi servis, ki ga lahko koristi do starosti vozila 12 mesecev oz. 20.000 prevoženih kilometrov, karkoli se zgodi prej. Ob financiranju z Mobilize Financial Services kupec prejme bonus ob financiranju v višini 1.500 € z DDV. Priporočena maloprodajna cena (MPC) z že upoštevanim bonusom ob financiranju znaša 17.490 € in je neobvezujoča za pooblaščene prodajalce ter že vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Informativni izračun mesečne obveznosti za vozilo Clio VI evolution TCe 115 že za 17.490 € v primeru financiranja Cashplan: Informativni izračun je narejen na dan 31. 10. 2026. Informativni izračun za skupni znesek finančnega lizinga v višini 8.808,46 € je narejen za dobo odplačila 96 mesecev in upošteva fiksno obrestno mero 8,99 % ter polog v višini 8.681,54 €. EOM znaša 10,63 % in se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Lizingojemalec vrne obveznosti v 96 mesečnih obrokih v višini 129 €. Skupna finančna obveznost, ki jo mora odplačati lizingojemalec, znaša 12.733 €, od tega znaša strošek odobritve finančnega lizinga 349 €. Pogoj akcije je sklenitev finančne pogodbe z minimalno financirano vrednostjo 8.000 € in minimalnim trajanjem 48 mesecev ter sklenitev avtomobilskega zavarovanja za čas financiranja z Mobilize Financial Services. Ponudba velja vozila iz zaloge in za fizične osebe od 1. 10. do 31. 10. 2026. Kombinirana poraba goriva: 5,7–3,9 l/100 km. Slika vozila je simbolična. Pridržujemo si pravico do napak.Več informacij o ponudbi in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. GA Adriatic d.o.o., Dunajska 22, Ljubljana. Naročnik oglasa: PSC Logatec d.o.o.

Renault priporoča Castrol

renault.si

IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ZRAKA
Moj zrak, moja odgovornost.
www.mojzrak.si

PSC LOGATEC D.O.O.
OBRTNIŠKA ULICA 19, 1370 LOGATEC / T: 01 75 90 195

Na velikem odru z Modrijani

Noč Modrijanov 2026 je 24. in 25. septembra popolnoma napolnila Stožice. Na odru se je zvrstilo lepo število že uveljavljenih glasbenikov in plesalcev, bogat večerni program pa je postal priložnost tudi za mlade talente. Na odru se je izvrstno izkazal 15-letni harmonikar Tilen Kogovšek iz Zavratca.

Larisa Bogataj

Tilen je od rojstva slep, diatonično harmoniko pa se je z bratovo pomočjo naučil igrati sam. V rojstni vasi je nepogrešljivi član kulturnega društva, obogatil pa je že mnogo lokalnih dogodkov. Modrijani so njegov talent opazili na vaški gasilski veselici, kjer je tudi že večkrat zaigral na odru. Ob nastopu na Noči Modrijanov v Stožicah so mu Modrijani skupaj z izdelovalcem harmonik Robertom Butolenom podarili posebno harmoniko edicije Modrijani.

O nastopu na Noči Modrijanov je Tilen Kogovšek povedal: »Na odru sem se počutil super, treme skorajda nisem imel. Lažje je, če ne vidiš tako velike publike, tudi če ti drugi povedo, kako polne so Stožice. V petek me je prišlo poslušat več znancev, tako da takrat sem bil bolj na trnih. S pripravami nisem imel preveč dela, imeli smo generalko v sredo. Sem zašpilal in to je to. Mislim, da sem naredil malo reklame Zavratcu in naši gasilski veselici.«

Na Facebook profilu Harmonike Butolen so ob presenečenju za mladega harmonikaša zapisali: "Tudi mi smo izredno veseli in ponosni, da je ena izmed teh harmonik pristala v pravih rokah. Tilen, naj ti dobro služi, naj iz nje zazveni ogromno lepih melodij in naj te spremlja še mnogo let!"

Čipka v keramiki

Še vse do 31. oktobra bo v Mestni izložbi v Idriji na ogled razstava Čipka v keramiki, ki je rezultat poletnih ustvarjalnih delavnic Društva klekljaric idrijske čipke.

Kaj se zgodi, ko se srečata nežnost čipke in zemeljska prvinskost gline? Ko tradicionalni vzorci zapustijo papirce in se preselijo na keramične površine? Prav ta vprašanja so bila izhodišče štirih poletnih delavnic, na katerih so udeleženci raziskovali ustvarjalni dialog med idrijsko čipko in keramiko.

Osrednji vir navdiha in osnova za delo je bila knjiga Prtički od kaplje do rožice avtorice Sonje Mlakar, ki je leta 2012 izšla pri Založbi Bogataj. Bogastvo v njej zbranih vzorcev je udeležencem odprlo številne možnosti za raziskovanje, reinterpretacijo in prenos tradicionalnih čipkarskih motivov v povsem nov material.

Udeleženci so spoznavali papirce, opazovali strukturo čipk in njihove značilne elemente ter iskali načine, kako jih prenesti v glino. Delavnice pa niso bile namenjene zgolj osvajanju novih spretnosti. Njihovo bistvo je bilo predvsem skupno ustvarjanje, eksperimentiranje in iskanje nepričakovanih rešitev. Nastali so unikatni keramični izdelki, ki niso zgolj posnetki čipke v drugem materialu, temveč njene nove interpretacije. Vsak na svoj način pripoveduje zgodbo o srečanju tradicije in sodobne ustvarjalnosti ter dokazuje, da je lahko kulturna dediščina živ vir navdiha za nove generacije.

Delavnice so vodili člani Društva klekljaric idrijske čipke Maša Strobl, Sonja Mlakar in Borut Kacin, za postavitev razstave pa bo poskrbel Jože Carli. / ITA

Bam knapa vzêla, bam zmêraj vesêla

Na britafu

Ankat je blò trẽba abzidat en bôlš grụob. In pụol sa se trije latil. Dva sta bla parụočena, edn je biv pa lejtk.
Ka se je nardila tama, pa prav tist ta lejtk: »Kva, ka bi mi jejnel zej pa se jutar ab štirih latil?«
Ta druga dva sta bla za tò, pa sa nẽhal.
Ta ažejnena sta šla vsak v sụoje gnẽzdu, ta lejtk se je pa mal umev, paídu tìst kòs kruha, stòpu nòt v karsnica pa se zlòžu ki na trage.
Zutrej, akòl štirih ga je pa zbudilu, ka je adn hụodu tam akòl.
Ka se je ta parkazav tam v vratih, je tavarš tuparvi atarpnu, pụol ji je pa udáru ki čez mòst čez Idarca.
Špasnu je blò tò, ka sta dirkala ki pad kastajne, ka je biv ta parvi kat hrust, ta drug pa kat snica.

lejtk /'lejtk/ – neporočen
karsnica /kars'nica/ – mrtvašnica
trage /t'ra:ɣe/ – nosila
jejnel /'je:jnel/ – jenjali, nehali
kat snica /kat s'ni:ca/ – kot sinica, suh, mršav

Zgodbo je prebrala Sonika Kovačič

Knjigo anekdot in šaljivih zgodb avtorice Lidije Kleindienst lahko dobite v vseh bolje založenih knjigarnah, naročila sprejemamo tudi v spletni trgovini Založbe Bogataj - **www.zalozba-bogataj.si**.

Novorojenčki oktober 2026

***deklica Laura**, starša Nena Hladnik in Matic Kolenc iz Idrije*
***deček Adrian**, starša Gaja in Andraž Kavčič iz Zadloga*
***deček Vili**, starša Sabina Ogrič in Nejc Vidmar iz Idrije*
***deklica Nika**, starša Polona Munh in Blaž Bizjak iz Srednje Kanomlje*
***deklica Lena in deček Leon**, starša Almedina Čović in Vukašin Anđelković iz Idrije*
***deček Cene**, starša Urša Serženta in Kevin Frelih iz Jeličnega Vrha*
***deklica Ema**, starša Irena Begović Simov in Miloš Simov iz Idrije*

Iskrene čestitke staršem!

